

OZ
DRAV
LJE
NJE
DU
ŠE

Sergej
Nikolajevič
Lazarev

VAŽNO UPOZORENJE!

Materijal je namenjen ličnoj upotrebi!

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne može se objavljivati,
postavljati na internetu

Ili deliti s drugima bez prethodne pismene dozvole od strane vlasnika
autorskih prava.

S.N. Lazarev

OZDRAVLJENJE DUŠE

Prevod s ruskog:

Slobodanka K. Vanjkevič

Beograd, juni 2017.

Naslov originala:

С.Н. Лазарев.

Выздоровление души.

Санкт–Петербург, 2017

Copyright © S.N. Lazarev, 2017

Copyright © Satja Juga, 2017

www.lazarev.ru

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne može se umnožavati ni u kakvoj formi,

bez prethodne pismene dozvole od strane vlasnika autorskih prava.

Izdavač: „Satja Juga“

Zastupnik i distributer izdanja S.N. Lazareva za Srbiju: „ARUNA“

aruna.rs • lazarev.rs • aruna@aruna.rs •

tel: 064 15 77 045

UVOD

U poslednje vreme dobijam brojna pisma od ljudi koji su tek počeli da se upoznaju s mojim istraživanjima, od onih koji su teško oboleli, zatim od onih koji nisu uspeali da uredе svoj život, kao i od osoba koje u stopu prate nevolje i nesreće. Svi me oni mole za pomoć i, po pravilu, upućuju mi dva pitanja: „Zašto mi se to dešava?“ i „Šta da radim?“. Ova pisma je prilično teško čitati budući da bukvalno svaka poruka odiše tragedijom i, nažalost, potpunim neshvatanjem situacije.

Jedna žena mi je na nekoliko stranica nabrojala nesreće i probleme koji su je pratili od detinjstva. Na kraju je napisala: „Pročitala sam neke Vaše knjige. Pomozite!“

Odgovorio sam joj sledeće: „Pročitati neke moje knjige nije loše. Ali da biste realno promenili okolnosti, potrebno je da pažljivo pročitate sve moje knjige, i to ne kao detektivske romane ili beletristiku, već da ih prostudirate i prihvatite srcem. A kada ih pročitate - potrebno je da se promenite“.

Još jednom želim da naglasim: ne bavim se lečenjem, već pomažem ljudima da ozdrave, pri čemu im pomažu moja informacija, knjige i seminari. Veoma je važna čovekova spremnost da promeni sebe i svoj pogled na život - prošlost, sadašnjost i budućnost. Ako nije spreman da se promeni, nego se uzda u ozdravljenje bez promene karaktera i pogleda na svet, lično mislim da pred njim ne može biti nekih svetlih perspektiva.

Brojna pisma koje mi čitaoci šalju tiču se pre svega problema vezanih za zdravlje, sudbinu i porodične odnose. Sadržaj ovih pisama svedoči da, bez obzira na to što čitaju moje knjige, mnogi od njih nemaju jasnu predstavu o tome šta je bolest, na koji način nastaje i kako se može izlečiti.

Nedavno sam dobio pismo sledećeg sadržaja:

„Dobar dan, Sergeju Nikolajeviču!

Imam 21 godinu. Počela sam da čitam Vaše knjige i moram da kažem da sam impresionirana. Ni sa čim sličnim se ranije nisam susrela iako me takva vrsta literature interesuje.

Želela bih da Vas pitam: Da li još uvek vršite prijem pacijenata? Problem je u tome što se ja molim i tražim oprostaj od Boga, ali čini mi se da nisam u stanju da nešto do kraja razumem. Stoga bi bilo dobro ako biste mogli da dijagnostikujete mene i moju porodicu.

Veliko hvala unapred“.

Naravno, mnogi bi želeli da dobiju ličnu i porodičnu dijagnostiku, iz koje bi saznali šta je potrebno da urade kako bi ozdravili i poboljšali svoju sudbinu. Ali stvar je u tome što je informacija u mojim knjigama sasvim dovoljna da bi se harmonizovali duša, sudbina i zdravlje.

Međutim, susreo sam se sa zanimljivim fenomenom: neki moji pacijenti su mi rekli da su sve ono što je navedeno u mojim knjigama počeli da shvataju tek nakon 10-15 godina pažljivog proučavanja. Zašto se to dešava? Stvar je u tome što razumevanje uvek predstavlja unutrašnju promenu. Ako čovek ne može da se promeni, neće moći da shvati i usvoji bilo šta novo. Promena je prilično ozbiljan, dug, a ponekad i mukotrpan proces. Zbog toga moje knjige, po pravilu, lako usvajaju osobe koje su prošle kroz teška iskušenja i nesreće, tj. one koje su uložile napor u prevazilaženje svojih problema i koje su stekle veru u Boga.

Vera u Boga je odvajkada bila povezana sa idejom žrtve i nevezanosti za spoljašnje, ljudsko „ja“. Čovek koji ne želi da se žrtvuje i koji je pohlepan, neosetno gubi veru u Boga.

Setimo se biblijske priče o Kainu i Avelju. Bog je prihvatio darove Avelja, ali Kainove nije. Zašto? Zato što se Kainova duša odmetnula od Boga, budući da su za nju blagostanje, sitost i zdravlje bili važniji od ljubavi i žrtvovanja. Kain je to dokazao svojim potonjim delima, ubivši brata.

Pohlepnoj, zavidnoj i sebičnoj osobi je daleko teže da čita moje knjige i ozdravi jer se u njima govori da je duša primarna, i ako je duša bolesna - neizbežno će oboleti i sudbina i telo.

Nedavno sam na pijaci kupovao metlice za parnu saunu i tom prilikom sam se ispričao s jednim prodavcem.

- Recite mi - obratio sam mu se - kako je najbolje koristiti pelin u parnoj sauni?

- Za početak je dovoljno da ga jednostavno okačite u sauni da ispušta miris. Kada miris izvetri, namočite ga u vodu i opet ga okačite - još dugo vremena će lepo mirisati. Docnije ga možete prokuvati u vodi i tom tečnošću polivati vruć kamen.

Malo po malo, pavela se tema i o zdravlju. Prodavac je bio vedar i dobrodušan čovek koji mi je iznenada radosno saopštio:

- Evo, ja, na primer, imam 65 godina i odlično se osećam.

Ruku na srce, bio sam iznenađen, pa sam ga ponovo pitao:

- Koliko godina imate? 65?

On je klimnuo glavom, a ja sam mu rekao:

- Otkrijte mi tajnu vaše dugovečnosti i toga što se dobro osećate.

Mislio sam da će početi da priča o nekim čudotvornim dijetama, vitaminima ili fizičkim vežbama, ali odgovor ovog prostog čoveka me je porazio:

- Zna li zašto ljudi danas brzo stare? U njima je malo dobrote. Prestali su da se osmehuju. Treba se češće osmehivati!

A zatim je dodao:

- Neophodno je piti čistu vodu. Ekologija je danas izuzetno loša. Treba se više kretati, jer je kretanje život.

Ovaj čovek je dao samo nekoliko preporuka, ali najvažnije što je naglasio bilo je da se tajna krije u unutrašnjoj radosti, sreći i prihvatanju onoga što se dešava. To i jeste glavni recept za dugovečnost.

DUŠEVNI RAZGOVORI

Pre više od 25 godina, kada sam počinjao sa istraživanjima, došao sam do zaključka da je čovekovo biopolje primarno u odnosu na fizičko telo. Naša duša poseduje strukturu polja koje nastavlja da egzistira i nakon raspada fizičkog tela. Naša osećanja, kao i ono što nazivamo biopoljem, zapravo su jedno isto. Naša osećanja imaju energoinformacionu prirodu.

Baveći se istraživanjima, otkrio sam da postoje dve vrste polja: polje koje je zavisno od tela (ono se deformiše kada se na fizičkom planu pojavljuje bolest), i polje od koga zavisi telo. Deformacija primarnog, kako sam ga nazvao, ili karmičkog polja, posle nekoliko godina utiče na pojavu bolesti. Na taj način bolest počinje na nivou polja i tek potom se realizuje u fizičkom telu. Posredstvom dijagnostike primarnog polja bolest se može definisati mnogo pre nego što se pojavi na fizičkom planu.

Osim toga, ispostavilo se da deformacije polja mogu dovesti ne samo do bolesti, već i do problema i nesreća. Čovekova sudbina, njegovo blagostanje, budućnost i zdravlje tesno su povezani. Problemi duše se mogu manifestovati kroz nesreće ili bolesti. Ponekad se i jedno i drugo dešava istovremeno - u skladu s ruskom poslovicom: „Nesreća nikad ne dolazi sama“.

Postoji izreka: „Bolje je biti zdrav i bogat, nego siromašan i bolestan“. Koncepti zdravlja i bogatstva povezani su sa unutrašnjom energijom. Ako je u duši malo ljubavi, tada se životna energija smanjuje a otpočinju zdravstveni i sudbinski problemi. Pritom, kakav će se problem pojaviti, bolest ili nesreća, to bira naša podsvest, u skladu s nekom svojom nepoznatom, Višom logikom.

Kako se ispostavilo, ne samo bolesti i nesreće, već bilo koji događaj, prvo se dešava na nivou polja, a tek potom - na fizičkom nivou.

Počeo sam da istražujem razloge zbog kojih se deformišu primarne strukture polja. Posmatrajući pacijente, ispitujući na desetine, stotine i hiljade slučajeva, došao sam do sledećeg otkrića: deformacija bazičnih, primarnih struktura polja povezana je sa agresivnim emocijama. Upravo su čovekove agresivne emocije ono što destabilizuje njegovo primarno

polje. Mržnja, uvređenost, strah i uninije deformišu strukturu polja i, nakon izvesnog vremena, dovode do bolesti i nesreća.

Čitaoci mi neprestano postavljaju sledeće pitanje: često vidimo kako neko ispoljava uvređenost, mržnju i osudu a savršenog je zdravlja, dok istovremeno neko drugi ne gaji ni mržnju, niti uvređenost, a teško je bolestan. Zašto se ovako dešava?

Stvar je u tome da je čovek višeslojno biće. On poseduje osećanja, emocije i misli - na površinskom, svesnom nivou, ali isto tako poseduje osećanja, emocije i misli i na dubljem, podsvesnom nivou.

Na svesnom nivou, uvređenost, osuda i nezadovoljstvo praktično ne predstavljaju nikakvu opasnost, budući da ne ugrožavaju svet oko nas. Ali ako čovek gaji uvređenost, mržnju, osudu i često tone u uninije, tada ta osećanja, negativne emocije, prodiru u podsvest, odnosno duboko u dušu. Na naše zdravlje utiču upravo te podsvesne emocije, ili stanje naše duše. Ako je agresivnost prodrila u dušu, tada započinju bolesti. Prvo oboljeva čovekova duša, a zatim njegovo telo.

Stvar je tome da na suptilnom planu ceo svet predstavlja jednu celinu, sva živa bića su na nivou duše jedno; mi, ljudi smo, takoreći, deo kolektivne, univerzalne duše. Kada agresivnost, kao otrov, prodre na suptilne nivoe, to predstavlja opasnost ne samo za pojedinca, već i za sva živa bića. Usled toga se aktivira sistem zaštite, koji sam nazvao sistemom samoregulacije polja, pri čemu dolazi do zaokreta agresije, koja se pretvara u program samouništenja, da bi se čovek potom razboleo i upao u druge probleme.

Dakle, postoje dva nivoa agresivnosti - svesna i podsvesna. Osobe koje poseduju visoku podsvesnu agresivnost uvek imaju zdravstvene i sudbinske probleme.

Podsvesne emocije nigde ne iščezavaju tek tako, same po sebi. Podsvest ne zastareva i ako se emocija uvređenosti akumulira i prodre u podsvest, tamo ostaje godinama i decenijama. Ona „izlazi“ ili se neutralizuje samo kroz bolesti, patnje ili pokajanje.

Osim toga, podsvesne emocije se prenose naslednim putem. Snažna uvređenost, koja je prodrila duboko u dušu, može da izazove ozbiljne bolesti ne samo kod čoveka, već i kod njegove dece i unučadi.

Opšteprihvaćeno mišljenje je da greh, neprimereno ponašanje, negativne emocije, poput mržnje, uvređenosti i želje da se neko opljačka ili ubije - mogu biti usmerene samo na druge ljude, što za posledicu izaziva bolesti i kaznu s Višeg plana. U svim religijama se smatra da loš odnos prema ljudima dovodi do bolesti i nesreća.

Veoma sam se iznenadio kada sam ustanovio da je loš odnos prema samom sebi takođe uzročnik mnogih bolesti. Nezadovoljstvo sobom, neprihvatanje sudbine, samobičevanje i uninije predstavljaju klice budućih ozbiljnih bolesti i nesreća.

Ako se neko loše ophodi prema drugim ljudima, to mu uzrokuje bolesti; ali isto tako na razvoj bolesti utiče i ako se čovek loše odnosi prema sebi, kao i prema Bogu.

Nečastan odnos prema Bogu ispoljava se kao odricanje od ljubavi u duši, nezadovoljstvo sudbinom, nedostatak poštovanja prema Tvorcu, odbijanje da se poštuju Njegove zapovesti. Sve je to uzrok mnogih ozbiljnih problema.

OPRAŠTANJE I POKAJANJE

„Ako uvreda uzrokuje bolesti - pomislio sam jednom prilikom - tada bi, verovatno, otklanjanje uvrede kroz pokajanje trebalo da dovede do isceljenja“.

Na početku sam lečio rukama, a zatim sam shvatio da jedino čovek može sam sebe da isceli posredstvom promene karaktera i pogleda na svet. Na primer, imao sam jednog pacijenta koji je bolovao od teškog oblika raka na želucu. Objasnio sam mu da je najdublje uvređen na ljude, da gaji nezadovoljstvo sobom i predložio sam mu da svima oprost i da kroz pokajanje otkloni uvrede.

Opraštanje znači suprotstavljanje unutrašnjoj želji da uništimo onoga koji nas je uvredio, jer svaka uvređenost znači da nekome želimo smrt. A pokajanje je dublji proces, to jest posredi je promena sebe:

potrebno je da postanemo malo drugačiji kako više ne bismo bili uvređeni, odnosno kako ne bismo u budućnosti ponavljali greške.

Pacijent je radio najprostije stvari: opraštao je ljudima, otklanjao uvrede kroz pokajanje i bolest se povlačila. Opraštanje i pokajanje nas leče i od najtežih bolesti.

Često su mi se obraćale za pomoć žene kojima su bila bolesna deca. Dijagnostikovao sam na suptilnom nivou razloge bolesti dece i uočio da koren seže u vreme pre njihovog rođenja.

Jedna žena je u mladosti doživela pokušaj silovanja i zamrzela je onog koji ju je povredio. Potom je njena mržnja počela da ubija sve muškarce, uključujući i njenog malog sina. Dete se teško razbolelo. Predložio sam joj da oprostí svom silovatelju i da u tome što joj se nekada desilo vidi Božju volju. Čim je bila u stanju da to realno učini, dete je ozdravilo.

Navikli smo da pridajemo pažnju samo spoljašnjim događajima: na spoljašnjem nivou uzrok iščezne, međutim - posledica ostaje. Na suptilnom planu sve izgleda drugačije: uzrok i posledica su uvek međusobno povezani; uzrok neprestano pothranjuje posledicu. Neophodno je da otklonimo samo uzrok (na primer ogorčenost koju je majka osećala u mladosti) i posledica, odnosno fizička bolest deteta, nestaje.

Nedavno sam dobio pismo od jedne čitateljke. Iskreno, menjati se u 70-oj godini je prilično zahtevno.

Ovo se dogodilo mom rođenom bratu kada je imao 70 godina. Dobio je drugi moždani udar i pritom su mu se paralizovale ruke i noge. Dve godine nakon toga je završio u bolnici jer mu je iznenada pozlilo. Odredili su mu terapiju i izvršili pretrage. Zaključak je bio: čir na želucu, oko 3 cm. Dali su mu transfuziju, pripremili ga za operaciju i premestili ga na hirurško odeljenje.

Posećivala sam ga svakog dana i objašnjavala mu sistem Lazareva. Pričala sam mu o tome kako je čir - samobičevanje i zato, ako je

nezadovoljan nekom osobom, potrebno je da joj sve iskreno kaže, ali bez mržnje i ljutnje. Donela sam mu prvu knjigu Lazareva. Pročitao ju je. Svakog dana sam mu nosila strukturisanu vodu, nad kojom je čitao molitve, i objašnjavala sam mu sve ono što je bilo u skladu sa sistemom Lazareva.

Zatim sam se obratila lekaru koji ga je lečio i zamolila ga da malo odloži operaciju. Međutim, on je izjavio da hirurg koji treba da operiše mog brata odlazi na odmor i da će ga on operisati za pet dana. Tada sam ga zamolila da se pre operacije obave ponovne pretrage. On je burno reagovao: „Zašto ih ponovo raditi? Veliki čirevi ne mogu da zarastu. A uz sve to, on najverovatnije ima i maligni tumor. U svojoj tridesetpetogodišnjoj praksi nikada se nije desilo da takav čir zaraste“. Ali ja sam, kao njegova sestra, insistirala da imam pravo da zahtevam ponovne analize. Sve u svemu, obećao mi je da će razgovarati s načelnikom odeljenja.

Na dan operacije načelnik odeljenja je pregledao mog brata, obavio je analize i bio je veoma iznenađen: čir je skoro zacelio, a tumor splasnuo. Operacija nije bila potrebna.

Moj brat je bio u bolnici 17 dana. Naravno, potpuno je odbacio piće i cigarete, ali sada u društvu popije ponekad piće i zapali cigaretu.

Danas sam ga pozvala telefonom i pitala ga kako se oseća. Rekao mi je kako je njim sve u redu, da šeta svakog dana, da mu je apetit dobar, sve jede, i faktički je prestao da puši.

Sveštenici nam stalno ponavljaju da bolest nastaje iz greha. Ali šta je greh? Navikli smo da verujemo da je greh prevara, krađa, ubistvo...

Čovek donese odluku da krade, pljačka i ubija kad njegovu dušu počne da napušta ljubav i zbog toga se u njemu pojačavaju svi oblici vezanosti, kao i poklonstvo novcu i blagostanju. Ali kad ljubav napušta dušu, čovek ne pljačka samo druge, već i samog sebe. Loše mišljenje o sebi, nezadovoljstvo sobom i samobičevanje - takođe su greh. Dovoljno je samo preispitati odnos prema sebi, pa da budu izlečene ozbiljne bolesti, poput čireva i raka. Oproštaj i pokajanje mogu biti efikasniji od ma kakvih lekova i operacija - s obzirom na to da je duša primarna i da od njenog stanja zavisi stanje tela.

Kada sam radio na svojim istraživanjima, prvo sam primetio da je uzročnik bolesti - podsvesna agresivnost. Kada su je pacijenti otklanjali kroz oprostaj i pokajanje, povlačila se i bolest.

Međutim, ponekad, u komplikovanim i teškim situacijama, to nije bilo od pomoći. Bolest se nije povlačila. Zaključio sam da je potrebno otkloniti uzroke podsvesne agresivnosti, njene korene, koji su povezani s pogledom na svet i karakterom. Pogrešan odnos prema svetu i loše navike osnažene karakterom, kao i pogrešan odnos prema drugima i prema samom sebi koreni su buduće agresivnosti i bolesti.

Ako čovek ne želi da se menja i poboljšava svoj karakter, teško da će mu pokajanje i oprostaj biti od pomoći u poboljšanju zdravlja.

PRIČE

U Jevanđeljima je opisan sledeći slučaj: žena je 12 godina patila od krvarenja a lekari nisu mogli da joj pomognu. Prodala je svu svoju imovinu kako bi se izlečila. Kad je dodirnula Hrista, momentalno se iscelila zahvaljujući energiji koja je isijavala iz njega. Sveto pismo ne objašnjava šta se tom prilikom dogodilo iako se ova situacija, u principu, može objasniti sa stanovišta bioenergije.

Sećam se kako mi se pre 20 godina obratila za pomoć žena koja je imala identičan problem - obilno krvarenje. Lekari nisu mogli da je izleče, niti su joj pomagali ikakvi lekovi. Pretila joj je smrt zbog konstantnog gubitka krvi. Preklinjala me je za pomoć.

Pitao sam je:

- Kada vam se javio problem?
- Otprilike, pre osam meseci.

Pogledao sam na suptilnom planu šta joj se tada dešavalo i pitao je da li je osećala ljutnju prema svom pretpostavljenom na poslu. Potvrdila je i istog trenutka se iznenađeno prisetila kako je on preminuo pre osam meseci.

Objasnio sam joj šta se dogodilo:

- Kada se ljutite na neku osobu i to kratko traje - ta emocija je površna i nema neko naročito dejstvo na vaše zdravlje. Ali ako je uvreda

snažna i dugotrajna, ona prodire u podsvest i napada ne samo čoveka koji vas je uvredio, već i njegovu decu, unuke i ostale rođake.

Ako je taj čovek umro, a vaša uvređenost se zadržala, tada vi napadate ne samo njega i njegovu porodicu, već i ceo zagrobni svet. A to je već agresija ogromnih razmera. Vaša agresivnost se stoga okreće i vraća vama.

Na taj način se ona pretvorila u program samouništenja koji je morao da izazove ili probleme s glavom, skoro do opasnosti pojave tumora, a zatim i digestivne ili ginekološke probleme.

- Kako da se spasem? - pitala me je.

- Potrebno je samo da odete u crkvu, pomolite se i oprostite tom čoveku - odgovorio sam joj. - Neophodno je da se okrenete Bogu i tražite oprost zbog toga što ste bili ogorčeni na svog šefa. Ne smemo da budemo ogorčeni na druge. Možemo da se svađamo s njima, da im iskreno predočavamo svoje zamerke, ne zadržavajući ih u sebi, ali ne smemo da budemo uvređeni, niti da ih osuđujemo.

Nakon dva dana me je pozvala telefonom i saopštila mi da su joj sve tegobe prošle - da je ozdravila.

Dakle, uvređenost izaziva bolesti, a opraštanje i pokajanje - leče.

* * *

Ovakva priča se nije desila samo tad, prošle godine. Evo još jednog primera. Boravio sam u Sočiju, na jugu Rusije. Okupilo se društvo i tom prilikom smo vodili razgovore koji su se doticali mnogih tema. Jedna žena se veoma zainteresovala za moja istraživanja. Letimično sam pogledao kakva joj je situacija na suptilnom planu i video smrt koja joj se sasvim približila.

Postoji pojam „zrela karma“. To je karma koja ne može da se ispravi. Godinu dana pre predstojeće nesreće čovek može da je ispravi ako se promeni na unutrašnjem planu. Ali kad preostane samo nekoliko dana, to je praktično nemoguće. Kod ove žene je bio upravo takav slučaj.

Kao što znamo, iscelitelj ne bi trebalo da saopštava pacijentu ukoliko vidi da mu predstoji smrt jer to može da plati svojim zdravljem.

Naime, radi se o tome da je bolest zapravo isceljenje duše. Nesreće i problemi nam takođe isceljuju dušu. Smrt je isto tako lek koji se mora uzeti u slučaju kad čovek nije u stanju da se promeni i sačuva ljubav u duši.

Ako se čoveku saopšti informacija o bliskoj smrti, on će osetiti strah, uninije i mržnju, tj. njegova duša će se još više zaprljati. Zbog toga informacije o smrti ne treba iznositi.

Izokola sam joj rekao da joj se u bliskoj budućnosti mogu pojaviti ozbiljni zdravstveni problemi. Ali upozorenje ne znači da je problem rešen.

Ona me je upitala:

- Da li će se to sigurno desiti?

Odgovorio sam potvrdno.

- Može li se bar nešto sprečiti? - pitala me je.

- Vredi pokušati - odgovorio sam joj. - Ali da biste u tome uspeli, potrebno da shvatite šta je uzrok mogućih nevolja i nesreća.

Objasnio sam joj sledeće: sve religije govore o tome da se treba klanjati samo Bogu. Sa stanovišta hrišćanstva, Bog je ljubav. Ako čovek shvata da je ljubav nešto što je najvažnije, on je se nikada neće odreći. Objasnio sam joj da ona Boga doživljava kroz moral, uzvišena i lepa osećanja, te se stoga klanja moralnosti i čestitosti a prezire nepoštene osobe.

Začuđeno me je upitala:

- Pa, zar ih treba poštovati?

Odgovorio sam joj da takve ljude treba kažnjavati, vaspitavati, ali da ih ne smemo prezirati. Svako od nas je kao listić na drvetu: naizgled je svaki zaseban, ali smo na unutrašnjem planu svi jedno. Prezir prema drugoj osobi označava želju da je uništimo, a ta želja se potom pretvara u program samouništenja.

- U vašoj duši se nakupilo jako mnogo osude prema drugima - rekao sam joj. - U judaizmu se grehom smatraju ubistvo, krađa, preljuba... Po njima je prezir prema kriminalcu i podlacu potpuno

normalan. Ali se ispostavilo da prezir ubija dušu. U hrišćanstvu su osuda i prezir prema ljudima najteži gresi.

Potrebno je da naučite da volite ljude i da ih istovremeno vaspitavate, kažnjavate, da budete strogi - ukoliko je to neophodno.

Sledećeg dana je napustila hotel. Poslali su automobil po nju i odvezli je na aerodrom. U tunelu se, usled potpuno neshvatljivih razloga, automobil zaneo pri velikoj brzini pri čemu je došlo do teške nesreće, u kojoj je automobil bio potpuno smrskan.

Pomenuta žena, međutim, nije bila povređena. Oni, koji su došli na uviđaj, rekli su da je putnik (tj. ta žena) zasigurno morala da pogine. Znači ipak, je uspela da se promeni pa je njena smrt, s Višeg plana, zamenjena nesrećom.

Prestanak osude drugih takođe je lek za dušu.

* * *

Čovek može da se izleči ne samo zahvaljujući opraštanju i pokajanju, već i žrtvovanju. Stvar je u tome što se žrtvovanjem smanjuje vezanost za materijalni svet, a upravo ona i dovodi do jačanja podsvesne agresivnosti.

Naredna priča se dogodila jednom čoveku koji se bavio biznisom. On je pomagao jednom svom poznaniku i na sve moguće načine mu davao podršku, pa mu je čak pružio i smeštaj u svojoj kući u trajanju od približno godinu dana. Potom se njegov poznanik osamostalio i odlučio da svom pokrovitelju ukrade biznis. U trenutku kad mi se biznismen obratio, pretila je opasnost da će mu poznanik oduzeti vozilo kojim je distribuirao robu.

Bile su to 90-e godine. Njegov poznanik se obratio mafiji, a biznismen je učinio isto. Situacija je bila na ivici pogibije.

Kada me je pitao za savet, objasnio sam mu da je, gledano spolja, on svakako u pravu jer je potpuno legitimno da štiti svoju imovinu, ali ako se situacija pogleda na suptilnom planu, tada nije u pravu. Naime, on poseduje izuzetno jaku vezanost za poštenje i blagostanje - te se, posredstvom kriminalaca, njegova duša na taj način leči.

Pitao me je šta da radi i ja sam mu odgovorio da je potrebno da prinese žrtvu - da se odrekne automobila. Na to se on uznemirio i izjavio da je bolje da dođe do sukoba između dve razbojničke grupe.

Upozorio sam ga da će on u tom slučaju biti ubijen.

- Bezuslovno će te ubiti. Ne znam kako, ali faktički nemaš šanse da preživiš.

- A šta će biti sa onima koji će oteći moj auto? - upitao je.

- Tvoja duša se čisti žrtvom - rekao sam mu - i oni će svu tvoju „prljavštinu“ preuzeti na sebe budući da se pročišćava onaj koji se žrtvuje, dok onaj koji pljačka - zagađuje svoju dušu. Skloni se iz te situacije, prepusti je toku stvari.

Tako je i učinio.

Nedavno smo razgovarali, sećajući se tih događaja, i ja sam mu pomenuo kako su u biopolju „zapisani“ svi naši postupci i ponašanje - odnosno, da naši gresi nikuda ne iščezavaju, već da pre ili kasnije „isplivavaju“ kroz probleme. Pitao sam se šta se kasnije desilo s tim ljudima. Ispostavilo se da su dvojica ubijeni, a da treći nije mogao da ima decu jer je bio neplodan.

* * *

Sledeći slučaj se dogodio na samom početku mog istraživanja. Moja deca su u detinjstvu često bolovala, pri čemu im nisu bili od pomoći ni lekari, niti lekovi. Osim toga, kod moje žene su se pojavili zdravstveni problemi, u tom smislu da je osećala bolove u predelu srca. Posavetovao sam je da ode u crkvu i otpusti sve uvrede, kao i da poveruje u to da promena osećanja realno utiče na fizičko zdravlje, što će joj pouzdano otkloniti bolesti. Ona nije bila u stanju da to učini pa je odbila da ide u crkvu. Nekoliko meseci sam je molio, ali je sve bilo uzaludno.

Zatim smo otišli na odmor na Crno more. U trpezariji je stupila u razgovor s jednom ženom koja je imala bolesnu ćerku. Devojčica je patila od psorijaze i svake godine su je dovodili u Anapu da bi joj lekovita blata olakšala stanje. Ali sem te bolesti, mučila ih je još jedna nedaća: devojčica je svake noći vrištala u snu. Toliko je vrištala da su morali da

zatvaraju sve prozore. Lekari su smatrali da ne postoje šanse za izlječenje ove bolesti.

Shvatio sam da mi se pojavila prilika da ubedim svoju ženu, pri čemu sam joj rekao da ću za pola sata izlečiti devojčicu tako što ću porazgovarati s njenom majkom. Opkladili smo se: ako devojčica ozdravi, tada će moja žena otići u crkvu i uraditi ono što sam je odavno molio.

Pozvao sam njenu majku i pitao je:

- Da li ste imali abortus pre ćerkinog začeca?

Klimnula je glavom. Objasnio sam joj da u našoj podsvesti ništa ne zastareva. Ako majka prvu trudnoću prekine abortusom, tada program uništenja deteta, koji se pojavljuje u duši, u podsvesti, počinje da ubija i dete koje je već rođeno.

- Psorijaza kod vaše ćerke i njeni krici u toku noći vezani su za to što je svakog trenutka podsvesno ubijate.

- Šta da učinim? - pitala me je.

- Sada ću izaći i ostaviti vas u sobi pola sata - rekao sam joj. - Obratite se Bogu i zatražite od njega oprostaj zbog abortusa, kao i zbog toga što ste se odrekli ljubavi i ubili svoje dete.

Sledećeg dana smo se sreli u trpezariji. Rekla mi je kako je po prvi put, posle dugo vremena, devojčica cele noći mirno spavala, ne budeći se.

Posle toga je moja žena otišla u crkvu i problemi sa srcem su nestali bez traga, a uskoro su i naša deca prestala da se razboljevaju.

* * *

Navikli smo da verujemo kako se uzrok bolesti nalazi u prošlosti. Ali dešava se i da bolest bude povezana s nekim budućim događajima. Nedavno su me zamolili da konsultujem jednu mlađu ženu koja je болоvala od najobičnije angine i kojoj nikakvi lekovi nisu pomagali. Bolest je trajala dugo - mesec ili dva... Ona je počela da se prepušta uniniju - a to je najopasnija emocija jer nanosi udarce po deci.

Objasnio sam joj da, po svoj prilici, uskoro treba da zatrudni i rodi dete, pa zato ne treba da razmišlja ni o kakvim lekovima, već o tome kako da prevaziđe uninije, ogorčenost na sudbinu i zamerke prema

bližnjima. Nakon nedelju dana angina joj je prošla, a nakon mesec i po dana je zatrudnela.

Često se dešava da iskušenja i bolesti koje dobijamo predstavljaju pomoć budućoj deci i unučadima. Kada harmonizujemo svoju dušu, to spasava ne samo nas, već i naše buduće potomstvo.

* * *

Pre nekoliko godina sam na seminaru govorio o jednom užasnom slučaju, kada je borbeni pas ugrizao malog dečaka. Pas je uvek bio dobrodušan, nikada ni prema kome nije bio agresivan. Međutim, odjednom, iz čista mira, bacio se na dete, izujedao ga i skoro mu otkinuo glavu. Pas nije uspavan, već je zbrinut kod drugih ljudi. Zamolili su me da objasnim zašto se to dogodilo.

Ispostavilo se da je u detetu delovao moćan program samouništenja, tj. visoka podsvesna agresivnost. Životinje, isto kao i ljudi, reaguju na program samouništenja. Deca u školi ponižavaju ono dete koje u sebi nosi snažan program samouništenja, pri čemu se iživljavaju na njemu. To je zakon prirodne selekcije: slabiji iza sebe ne može da ostavi potomstvo. Zbog toga se onaj sa slabom energijom gazi, ponižava i izopštava iz društva.

Postavlja se pitanje: zašto se malo dete nalazilo u tako užasnom stanju? Uostalom, unutrašnje stanje privlači spoljašnje događaje.

Ispostavilo se da su se njegovi roditelji stalno svađali, da mu je majka često upadala u uninije i pretila samoubistvom u slučaju razvoda. To je vrlo ozbiljan uzrok detetove unutrašnje problematičnosti. Odsustvo želje za životom i uninije predstavljaju oblik gordosti. Čovek sa povišenom gordošću gazi bilo druge ili sebe.

Ova misteriozna priča je dobila svoj nastavak posle godinu i po dana. Razgovarao sam sa dedom tog dečaka i on mi je iznenada prepričao jednu epizodu. Naime, ušao je u sobu u kojoj je njegov dvogodišnji unuk igrao igrice na kompjuteru. Primetivši svog dedu, koji ga je omeo u igri, dečak mu je uputio jako ružnu psovku. Ovo ukazuje na to da je nivo gordosti i agresivnosti kod deteta bio izuzetno visok.

Povišena gordost se ne ogleda samo u preziru prema drugima i osećaju lične nadmoći, već i u osećaju sopstvene apsolutne ispravnosti, nesposobnosti da opraštamo, nametanju volje drugima, nezadovoljstvu

sudbinom, uniniju i krutosti - nesposobnošću i nespremnošću na kompromis. Sve ovo stvara podsvesnu gordost, a zatim privlači nesreće i bolesti.

PRIHVATANJE BOŽANSKE VOLJE

Briga o duši i njena harmonizacija, poboljšanje karaktera, sposobnost da praštamo i prihvatamo božansku volju predstavljaju temelj zdravlja. Prihvatanje božanske volje je takođe odličan lek koji može da nas izleči i pre nego što se pojave nesreće i bolesti.

Narednu priču mi je ispričala jedna poznanica koja je imala dar vidovitosti i prilično aktivno ga je koristila u mladosti. Pre dvadeset godina sam je upozorio da je to veoma opasno. Pristup suptilnim planovima kroz koje Bog upravlja svetom nije dozvoljen osobama koje ne poseduju poniznost već ispoljavaju sebičnost. U suprotnom, gordost može enormno da se uveća. Posavetovao sam joj da se mane tog posla, odnosno da prestane da gleda u budućnost. Ona je to i učinila, ali određeni problemi s decom ipak nisu nestali.

Nedavno su je, u budnom stanju, progonile vizije starijeg sina u mrtvačkom kovčegu. Pokušala je da odagna te slike, ali su joj one uporno isplivavale u svesti i mimo njene volje. Shvatila je da će se to najverovatnije i desiti.

Šta je povodom toga učinila? Svakog dana je satima šetala pored okeana i ponavljala molitvu „Oče naš“ mnogo puta uzastopno.

Nedavno je njen sin otišao na izlet sa društvom. Popili su mnogo alkohola i u takvom stanju nisu smeli da sedaju za volan, ali je on drugove nazvao slabićima, pri čemu je seo u automobil i velikom brzinom se sjurio niz ulicu. Dogodila se nesreća: on je udario u drugi automobil i slupao ga. Srećom, u tom automobilu nije bilo putnika, a on je ostao živ. Međutim, za popravku automobila je morala da se izdvoji velika suma novca.

Suština molitve „Oče naš“ je u potpunom prihvatanju Božje volje. Tako počinje i završava se molitva „Oče naš“.

Šta označava: „Hleb naš nasušni daj nam danas“? Mi moramo da zaradimo svoj hleb, a da li ćemo ga dobiti ili ne - o tome odlučuje Bog.

Božanska volja je primarna, a čovekova je sekundarna. Što čovek jače oseća primarnost Božje volje i ništavnost sopstvene - u njemu je manje gordosti, dok je u duši više ljubavi a time i energije i šansi da preživi.

U Starom zavetu je zapisano da je najveći čovekov greh gordost, a u osnovi gordosti se nalazi čovekovo udaljavanje od Boga. Mi moramo uložiti napor, moramo stremiti, ne smemo odustajati, a da li ćemo dobiti željeno ili nećemo - to određuje samo Svevišnji. Ako čovek smatra da može sam nešto da postigne, on je već, dugoročno gledano, bolestan.

Umeće da osetimo božansko prisustvo u svemu, da budemo zahvalni Bogu i da se s poštovanjem odnosimo prema Njemu - jedan je od najboljih lekova protiv bilo koje bolesti, u tom smislu i preventivnih.

Istražujući uzroke raka i drugih teških bolesti, praktično sam otkrivao uvek iste faktore. To su jako žaljenje zbog prošlosti, uninije i nedostatak poverenja u sebe u budućnosti, kao i nezadovoljstvo sadašnjošću. Samo po sebi, dugotrajno nezadovoljstvo svojom sudbinom praktično garantuje tešku, neizlečivu bolest.

Pacijentima često objašnjavam:

- Na sudbinu ne treba biti ogorčen, ona se može i mora poboljšavati. Ne treba biti ogorčen ni na sebe - moramo voleti i vaspitavati sebe. Ljubav, koja nam daje energiju, ne treba da se pretvara u strast, a zatim u samouništenje ili uništenje drugih. Ljubav treba da nam pomogne da vaspitamo sebe i druge, da se razvijamo i budemo srećni.

Rasprostranjeno je ubeđenje da dete zavisi od majke do puberteta, a da zatim sve veze među njima prestaju. Međutim, mi smo tokom čitavog života povezani ne samo s roditeljima i decom, već i s celom rodbinom. Nisu uzalud nekada postojali pojmovi kao što su kodeks časti i pravilno vaspitanje. Ljudi su naslućivali da su međusobno povezani, osećali su odgovornost prema porodici, svojoj lozi i shvatali su da Božje zapovesti ne treba narušavati.

Skloni smo da mislimo, ukoliko smo loše raspoloženi, ili se nalazimo u stanju uninija, da je to povezano s nekim spoljašnjim faktorima, s nečim što se dogodilo u prošlosti ili se dešava u sadašnjosti. Međutim reč je o tome da naša podsvest zna budućnost i da mi na nju

reagujemo, a daleko od toga da to činimo svesno. Ako budemo pravilno prihvatili budućnost, ili prevazišli uninije, razdražljivost i uvređenost, tada ćemo i budućnost promeniti nabolje. Na suptilnom planu uzrok i posledica često zamenjuju mesta.

Jedna moja pacijentkinja mi je ispričala zanimljivu priču. Malo više od mesec dana je osećala uninije i nezadovoljstvo dešavanjima u svom životu. Osim toga, ispostavilo se da je njen sin, koji je živio u drugom gradu, oboleo od upale oba plućna krila. To je pojačalo njenu depresiju, tim pre što on nije mogao da ozdravi iako je bio hospitalizovan i podvrgnut najboljoj mogućoj terapiji.

Primitivši stanje u kome se nalazila, jedan njen poznanik je uzviknuo:

- U čemu je problem? Šta je s vama? Pa čitali ste knjige Lazareva, a toliko ste nezadovoljni sudbinom!

Bog nam uvek daje baš ono što nam je potrebno. Iskušenja koja nam se daju s Višeg plana ne prihvatamo ukoliko na prvo mesto stavljamo svoje telo, duh ili blagostanje. Međutim, kada shvatimo da je svako iskušenje zapravo pročišćenje duše, pročišćenje ljubavi prema Bogu - tada ono radi za naše dobro.

U Starom zavetu piše da su iskušenja za gordu osobu beskorisna: „Iskušenja neće izlečiti gordog, jer se zla biljka ukorenila u njemu“. A gord je onaj kome su interesi tela, duha i spoljašnjeg „ja“ iznad interesa njegovog božanskog „ja“.

U indijskoj bibliji, koja se zove Bhagavad-Gita, rečeno je sledeće: čovek poseduje više „ja“, koje prebiva u Bogu, i spoljašnje, niže „ja“. Više „ja“ je čovekov prijatelj onda kada se njegov spoljašnji ego potčinjava višem „ja“. Više „ja“ postaje neprijatelj kada površinsko „ja“ počinje da se buni i sebe gura u prvi plan.

Na sudbinu ne smemo biti ogorčeni, jer nam je ona data od Boga. Ogorčenost na sudbinu je direktan protest protiv Božje volje. Naša sudbina je povezana s našim spoljašnjim, kao i onim, dubljim karakterom. Kada se menja spoljašnji karakter, tada se postepeno menja i onaj dublji, unutrašnji, a onda se menja i naša sudbina, naše zdravlje, kao i zdravlje i sudbina naše dece i unučadi.

Pomenuta žena, moja pacijentkinja, uložila je napor ka tome da prevaziđe uninije. Nakon dva dana ju je pozvao sin i rekao da izlazi iz bolnice jer je upala pluća na neobjašnjiv način iščezla - dijagnoza nije potvrđena.

Naša najdublja osećanja su primarna u odnosu na naše zdravlje i našu sudbinu. Uostalom, naša najdublja osećanja su povezana s našom dušom koja proishodi iz Tvorca.

PRVOBITNI GREH

U Svetim knjigama je istina kodirana. Tokom nekoliko hiljada godina teolozi, često ne shvatajući suštinu onoga što je napisano u Bibliji, mnogo toga objašnjavaju bukvalno i tumače površno. Spolja sve to izgleda prilično verodostojno, ali njihova mišljenja su zapravo pogrešna.

Kada površno sudimo o stvarima, tada možemo izneti na hiljade mišljenja, ali nijedno od njih neće biti tačno. Veza između nauke i religije omogućava mnogo bliži pristup istini. U izvesnoj meri, ova povezanost postoji i u indijskoj kulturi i filozofiji u kojoj su, može se reći, nauka i religija isprepleteni.

Šta je religija po svojoj suštini? To je nauka o duši. Ono što smo navikli da nazivamo dušom je zapravo nauka o telu, o fizičkim objektima. Istinsko znanje je sinteza nauke i religije.

U skladu sa indijskim tumačenjima, uzroci bolesti i nesreća su povezani sa ličnom čovekovom karmom, odnosno gresima iz njegovih prošlih života. U judaizmu se takođe veruje da koreni naših problema u izvesnoj meri potiču iz naših prošlih života.

Zanimljivo je to što se u indijskoj tradiciji ne priznaje porodična karma: roditelji i deca uopšte međusobno nisu povezani. U Indiji i danas imamo na hiljade slučajeva kad svekrva spaljuje snaju da bi popravila sudbinu svog sina tako što će se on oženiti drugom ženom a da pritom ne uprlja svoju karmu.

Međutim, u judaizmu je porodična karma prilično proširen koncept. U Starom zavetu je rečeno da se zbog greha čovekovi potomci kažnjavaju do trećeg i četvrtog kolena. Moja istraživanja to potvrđuju.

Povrh toga, ispostavilo se da deci grehe i probleme, koje će ona potom platiti zdravljem i sudbinom, ne prenose samo roditelji. Za buduće probleme naše dece mi često plaćamo već sad, sopstvenim problemima sa zdravljem i sudbinom, nesrećom i patnjom. „Postoji vreme kada se razbacuje kamenje, i vreme kada ga treba prikupiti“.

Roditelji i deca se kreću životnim putem kao planinari koji su međusobno povezani. Oni su u međusobnom jedinstvu i zavisnosti.

Najzanimljivije je to što pravoslavlje i katolicizam negiraju ličnu i porodičnu karmu. To stvara prepreku za razumevanje činjenice da su roditelji odgovorni za sudbinu i zdravlje dece. Zašto se negira lična i porodična karma? Stvar je u tome što postojanje karme protivreči ideji izbavljenja od greha kroz Hrista. Jer, čovek se ne može spasiti od greha ako su krivi njegovi roditelji ili on sam u prethodnom životu.

Mnogi pravoslavni i katolički stavovi proizilaze iz odluka koje su prihvaćene na Vaseljenskim saborima. Ovi zaključci i odluke smatraju se neprikosnovenim.

Na primer, danas postoji oko 20 naučnih teorija ličnosti koje objašnjavaju šta je čovek i šta je ličnost. A kad postoji 20 teorija, to znači da nijedna nije istinita. Zamislimo sliku kako su se okupili naučnici iz celog sveta, pri čemu su doneli sledeću odluku: budući da ima mnogo teorija i da one samo zbunjuju ljude, ubuduće će jedina tačna teorija biti ona pod rednim brojem dva, a sve ostale treba odbaciti. Da li posle toga može biti reči o naučnom razvoju?

Međutim, za religiju je ova pojava potpuno uobičajena. Na Vaseljenskom saboru nešto se proglašava jeresom, a nešto istinom. Do XVI veka katolicizam je tvrdio da se Zemlja nalazi u centru Vasiona - sve dok nauka nije dokazala suprotno.

Kada se istina izglasava na skupovima - to znači da se na razvoj može staviti tačka. Danas, budući da se naša civilizacija nalazi u kritičnom stanju, mislim da nastupa vreme zajedničke potrage za razumevanjem onoga o čemu je učio Isus Hristos, a ne mehaničkog odabira određene, najbolje hipoteze.

Prema religiji, bolest je posledica greha, koren greha je gordost, a najveći greh ljudskog roda je prvobitni greh Adama i Eve.

Nasumično sam pitao neke ljude šta misle da predstavlja greh Adama i Eve, osim toga što su prekršili zabranu i pojeli ono što im nije bilo dozvoljeno. Mnogi su odgovorili da se Adam i Eva nisu potčinili Bogu, da Ga nisu poslušali i da je to zapravo prvobitni greh. Takođe, postojalo je mišljenje da je prvobitni greh - seksualni odnos u koji su stupili Adam i Eva.

Ali s obzirom na to da greh stvara bolest, onda bismo svi mi trebalo da budemo bolesni, odnosno morala bi da postoji bolest prvobitnog greha.

Osim toga, da nije bilo ovog greha, Adam i Eva ne bi ostavili iza sebe potomstvo. Iz toga proizilazi da je prvobitni greh bio srećna okolnost. Jer, jedno od najvećih zadovoljstava u životu, jedna od manifestacija koncepta sreća jeste - rođenje dece. I iznenada se ispostavilo da je to greh...

Od sličnih rasuđivanja u glavi nastaje kuršlus i dolazi do otupelosti, pa čovek prestaje da bilo šta shvata. Štaviše, počinje da sumnja u to da greh i nije nešto tako loše.

Štaviše, u Bibliji je prva Božja zapovest upućena svim živim bićima: „Plodite se i množite!“ Dakle, s jedne strane, ploditi se i razmnožavati je nešto dobro, a s druge strane je to najveći greh.

Da bi pobedio bolest, čovek mora da prevaziđe greh u samom korenu - ali ispada da to nije moguće, da je koren greha neuništiv. Štaviše, da nam je on potreban.

Na kraju krajeva, čovek se moli, obraća se Bogu, iskupljuje svoje grehe i pritom shvata da ih je nemoguće odstraniti. On moli za oproštaj grehova, želeći da izbegne kaznu i očekujući da će ga Bog isceliti od bolesti.

Osim toga, kako je napisala jedna čitateljka, Adam i Eva su prognani iz Raja, ali zmija koja ih je iskušavala je, po svoj prilici, ostala u njemu...

Šta je greh i da li on dovodi do bolesti?

Ako priču o prvobitnom grehu pokušamo bukvalno da shvatimo, nastaje konfuzija i brojna pitanja. Da li je Hristos rođen s prvobitnim grehom? Da li se taj greh otklanja prilikom krštenja ili pričešća? Zašto prvobitni greh vodi ka smrti, ali ne i ka bolestima?

Pokušajmo da ovu biblijsku priču, tu kodiranu informaciju o prvobitnom grehu, prevedemo na jezik mojih istraživanja. U suštini, u ovoj paraboli je kodiran proces gašenja ljubavi i jedinstva s Bogom - u tome i jeste suština prvobitnog greha.

Bog je zabranio Adamu i Evi da jedu plodove s drveta poznanja dobra i zla. Ali oni su prekršili tu naredbu. Zašto? Zbog toga što Bog u tom trenutku nije bio prisutan u raj. On se bavio drugim aktivnostima pri čemu je zaboravio na njih, te su zbog toga oni pali u iskušenje. Da li je zmija iskušavala njih ili njihovu potrebu za hranom - to su već detalji.

U principu, zmija ili zmije su simbol nevidljivih aspekata iskušenja. Mi ne primećujemo iskušenja koja nam se dešavaju u dubini duše, a i zmije praktički ne srećemo; one se stalno kriju - u šipražju, mahovini, korenju drveća...

Od čega je otpočeo prvobitni greh? Čini se tako što se u jednom trenutku Bog nije nalazio pored Adama i Eve. Međutim, to nije tačno. Stvar je u tome što Tvorac celom Vasionom ne upravlja kroz spoljašnje, fizičke aspekte, već kroz najsuptilnije strukture polja. Polje je osnovni princip Vasiona. Polje, kao okean, proniče i prožima čitavu Vasionu. Dakle Tvorac uvek, svuda i sve može da „vidi“, On je prisutan svuda i u svemu.

Prva etapa Adamovog i Evinog greha je gubitak osećaja o Božjem prisustvu. Naša duša je u svom Višem aspektu jedno s Bogom. Tvorac svakog delića sekunde postoji svuda i u svemu - dakle - budući da je Bog ljubav, mi ni u kom slučaju ne smemo da se odrekemo ljubavi. Dakle, prvi korak na putu greha je gubitak osećaja prisustva Boga uvek i u svemu.

Druga etapa greha je neprihvatanje Božje volje, suprotstavljanje Božjoj volji. I, ovde uopšte nije reč o drvetu ili plodu smokve koje su pojeli Adam i Eva. Suprotstavljanje Božjoj volji se manifestuje kao neprihvatanje sudbine, kao strah od budućnosti, kao negativne misli o budućnosti, zatim uninije, žaljenje zbog prošlosti i potpuno nezadovoljstvo sadašnjošću. Uninije, strah, razdražljivost, nezadovoljstvo i kajanje - sve su to forme agresivnosti prema Božjoj volji, odnosno prema Bogu.

Sve što nam se dešava dato nam je „odozgo“, s najhumanijim smislom. Nijedna situacija nije usmerena protiv nas, već radi za nas. Svaka situacija nam je dobrobit za dušu. Stoga, ako su nas zadesile nevolje i nesreće, nemamo pravo da budemo ogorčeni na sudbinu. Problemi koji nam se dešavaju su znak da imamo probleme s dušom.

Dakle, to znači da je potrebno da čistimo dušu. Ne treba da se ljutimo na ceo svet, potrebno je da ga učinimo boljim.

Treća faza Adamovog i Evinog greha je povezana sa seksualnošću. Ali kako je to moguće? Jer, bez seksualnosti ni deca ne mogu da se rode. Ovde je bitno shvatiti po čemu se istočnjačka logika razlikuje od zapadnjačke.

Filozofija Zapada je materijalistička i u njoj postoje precizni koncepti šta je dobro, a šta je zlo. Seks je dobro, a odsustvo seksa je zlo.

Na Istoku razmišljanje nije površno, već je unutrašnje. Na suptilnom planu je sve jedno i, sa stanovišta istočnjačke filozofije, dobro i zlo su povezani. Dobro predstavlja harmoničan odnos „levog“ i „desnog“: recimo jin i janga, muškog i ženskog principa, toplote i hladnoće... A zlo je odsustvo harmonije, dominacija jednog principa nad drugim.

Za svoje potrebe sam to ovako formulisao: posredi je ili nedostatak ili višak dobrog.

Dakle - da li je seksualnost dobro ili zlo? Ona može biti dobro, a može biti i zlo.

Bog je stvorio čoveka od gline i udahnuo u njega dušu. Čovek je po svojoj suštini božansko biće, a spolja je materijalno, sačinjeno od gline. Zbog toga čovek živi u dva režima: postoje dve logike kojima on mora da se rukovodi i u skladu s kojima mora da razmišlja - božanskom i ljudskom logikom.

U telu i duši neprekidno kruži energija. Duša se hrani energijom koju dobija od Boga u obliku ljubavi, a telo se zasićuje hranom koju dobija iz spoljašnjeg sveta. Božanska energija se uliva prvo u dušu, a zatim - u telo. Ako ta osnovna, životna energija prestane da dotiče u dušu, tada nas ni savršeno fizičko zdravlje neće spasiti od bolesti i smrti. Božanska energija neprestano pritiče u dušu i transformiše se u fizičku energiju. A zatim se fizička, niža energija, vraća nazad, iznova se pretvarajući u božansku.

Po čemu se čovek razlikuje od životinje? Recimo, od psa? I pas i čovek upražnjavaju seksualne odnose, jedu istu hranu, ali čovek, osim seksa, brine o drugima, piše poeziju, stara se o voljenoj osobi, stvara

porodicu, bavi se stvaralaštvom. Na ovo se troši seksualna energija koja se postepeno transformiše u energiju više ravni.

Čovek se ne baca pohlepno na hranu kao pas. On priprema hranu, postavlja sto, lepo je servira na tanjir, komunicira u toku obroka. Pritom se energija koja je predviđena za varenje i usvajanje hrane takođe troši i na komunikaciju, na lepa osećanja i razvoj.

Zapovest „Plodite se i množite se!“ poručuje da čovekova energija prvenstveno treba da se usmerava na reprodukciju. Međutim, deo ove energije mora da se pretvori u energiju Višeg nivoa.

Seksualna energija je neophodna za dolazak potomstva na svet. Njen veći deo ne treba da bude utrošen na seksualna zadovoljstva, već na ljubav, brigu o drugima, lepotu druženja, vaspitavanje i ljubav prema deci.

Kada je seks najvažniji za čoveka, kada je njime opčinjen, tada on menja partnere, pri čemu dolazi do bračne preljube. Za takvu osobu su visoki duševni kvaliteti na drugom mestu, a fizičko zadovoljstvo je na prvom. U tom slučaju, seksualni nagon postaje izvor greha.

U trenutku orgazma, ogromna količina energije, više od 90%, usmerena je na dolazak potomstva na svet. Ako čovek ne želi potomstvo, a upražnjava seks, tada celokupnu energiju troši na užitak. Zbog toga dolazi do poklonstva nasladi, pri čemu se pojačava njegova vezanost za spoljašnji ego, život i nagone.

U Bhagavad-Giti se kaže da postoje tri etape čovekovog potonuća u greh: požuda, gnev i pohlepa.

Na početku čovek gubi jedinstvo s Bogom. Međutim, najvišu sreću i zadovoljstvo dobijamo kroz jedinstvo s Tvorcem. Kad gubimo osećaj jedinstva s Bogom, pojavljuje se potreba da tu sreću na neki način nadoknadimo. Zato počinjemo da se klanjamo fizičkom, duhovnom i duševnom zadovoljstvu.

Zadovoljstvo vezuje čoveka za život, za sve aspekte postojanja. A vezanost, kako svedoče moja istraživanja, uzrokuje agresivnost. Pojavljuju se gnev, zatim vezanost, koja nastavlja da raste i vodi ka

pohlepi, zavisti i patološkim oblicima agresivnosti kao što su krađa, pljačka, ubijanje i dr.

Prvobitni greh nije u tome što su Adam i Eva stupili u intimne odnose, već u tome što u svakome od nas postoji tendencija klanjanja užitku na štetu ljubavi. Prvobitni greh Adama i Eve je poklonstvo telu i nagonima na štetu božanske ljubavi i jedinstva s Bogom. U priči o Adamu i Evi kodiran je sledeći mehanizam: kada se čovek na unutrašnjem planu ne potčinjava Bogu, ne prihvata Njegovu volju, zamera Mu i gubi jedinstvo s Njim - tada počinje da se klanja životu i seksu, postaje zavisn od njih i tad oni za njega postaju najveća sreća, apsolutna vrednost.

Ako čovek ne može da kontroliše svoje želje i potrebe radi spasenja duše, ako je neumeren u seksu, hrani i radu, on je zapravo bolestan.

U Starom zavetu je napisano da je neumerenost izvor najraznovrsnijih bolesti, uključujući i koleru: „Od prejedanja ide bolest i proždrljivost dovodi do kolere; od prejedanja mnogi umreše, a suzdržljivi obezbediće sebi život (Knjiga Sirahova 37:32)

Kao što je poznato, epoha renesanse se u Evropi vremenom pretvorila u epohu degeneracije - otpočeo je moralni pad, razvrat, klanjanje seksu i hrani. Zanimljivo je da se upravo u srednjem veku rasprostranila epidemija kuge koja je pokosila skoro polovinu stanovništva Evrope.

Neumerenost u jelu i seksu znači pristizanje budućih bolesti ne samo za pojedinca, već i za njegovu decu i unuke. Naučnici su već utvrdili vezu između prejedanja i primarnog dijabetesa. Ako se tendencija poklonstva željama prenese potomstvu, tada se dijabetes nasleđuje.

U Starom zavetu je rečeno da čovek koji je zavisnik od slatkiša tim putem zarađuje svoje bolesti. U današnje vreme su naučnici takođe ustanovili da zavisnost od slatkiša pogoršava rad mozga i slabi potenciju. Iz toga vidimo da stavovi nauke i religije, kada je reč o nekim konkretnim zdravstvenim aspektima, počinju da se poklapaju.

Zašto prejedanje i preterano konzumiranje slatkiša uzrokuje bolesti i zašto gladovanje često dovodi do isceljenja od mnogih bolesti? Uostalom, naučno stanovište je suprotno; ono tvrdi da gladovanje nužno izaziva bolest.

Zašto su ljudi nekada, nakon brodoloma, po pravilu trećeg dana umirali od gladi i zašto danas, kada je već poznato da je gladovanje korisno po zdravlje, ukoliko se sprovodi 30, 40 i čak 50 dana dovodi do poboljšanja fizičkog stanja i isceljenja od teških bolesti?

Nauka ne može to da objasni iz prostog razloga što je neophodno uvesti novi pojam - pojam suptilne energije koja je prisutna u tradicionalnoj istočnoj medicini. Čovek nije samo telo, kako smatra savremena medicina, već je i duša, koja sadrži energetske-informacione strukture polja.

Najvažnija energija je energija duše, koja se aktivira onda kada se čovek uzdržava od seksa, gladi i oslobađa se zavisnosti. Što više konzumira slatkiše i drugu hranu; što se manje kreće; što je više usmeren ka konzumerizmu i zadovoljstvima, dobija više spoljašnje energije dok njegova osnovna, suptilna, vitalna energija, slabi zbog čega mu se pojavljuju bolesti. Gladovanje isceljuje čovekovo telo zato što leči dušu.

Kada čovek gladi, njegova duša prestaje da bude vezana za zemaljske vrednosti i otvara se ka Bogu - tada u nju stupa nova, čista energija. Kada se čovek ne klanja seksu, hrani i drugim zadovoljstvima, kada se periodično suzdržava i moli, njegova duša se čisti. Prema tome, pravilna ishrana, sport, prekaljivanje, periodično suzdržavanje i gladovanje koristi pre svega duši i upravo je zbog toga sve to korisno i za telo.

TAJNA ISCELJENJA

Ova kratka indijska priča je veoma važna da bismo razumeli kako nastaju bolesti.

Jednom je Indra, bog neba, ispoljio slabost i bestidno se poneo prema jednoj ženi koja ga je proklela.

- Ti si bog, a ponašaš se neprilično, onako kako ne dolikuje bogovima! - uzviknula je ona. - Želim da se rodiš kao zemaljsko biće i da proživiš njegov život, sa svim njegovim gresima i problemima!

Ova kletva se obistinila i bog Indra se rodio na Zemlji u obliku svinje - jedne od najporočnijih i najprizemnijih zemaljskih bića. Kako je poznato, svinja nikada ne gleda ka nebu jer nije u stanju da podigne glavu. Bog Indra je počeo da živi u telu svinje i postepeno se navikao na takav život. Dobio je decu, imao je mnogobrojnu rodbinu i predivno je živeo u svom zadovoljstvu.

A zatim je došlo vreme da se vrati na nebesa, jer su došli glasnici koji su ga pozvali da se vrati. Ali Indra je tako srastao sa oblikom svinje da se uplašio i počeo da se skriva od njih. On nipošto nije želeo da se vrati. Veoma mu se dopalo zemaljsko postojanje. Glasnike su slali nekoliko puta, ali je Indra kategorički odbijao, te nikakva nagovaranja nisu pomagala.

Tada su nebeski glasnici počeli da ubijaju njegove najmilije. Čim su počele da se kidaju spona koje su ga vezivale za život, on se setio da je Bog i vratio se na nebo.

Na prvi pogled, ovo je veoma čudna priča koju je teško shvatiti. Njen smisao je sledeći: svi smo mi božanski po svojoj prirodi; naše istinsko „ja“ je večno i prebiva u Bogu. Ali mi smo došli u ovaj život, imamo telo i um, posedujemo spoljašnji ego koji smo dužni da volimo i da usavršavamo, o kome moramo da se brinemo. Međutim, pritom treba da shvatamo da je život igra i da ta igra jednom mora da se okonča. Tačno je da moramo dobro da odigramo tu predstavu, ali ona će se svejedno završiti.

Kada zaboravljamo na svoje božansko poreklo, kada svoje ljudsko „ja“, svoje svetovne poslove i želje stavljamo na prvo mesto - tada se s

Višeg plana pojavljuju glasnici u vidu bolesti, problema i nesreća. Pritom su oni, koje smatramo neprijateljima, zapravo naši Anđeli čuvari koji nam pomažu da se setimo sopstvene duše i da u njoj osetimo ljubav.

Dakle, kada nam se pojavljuje bolest, ne treba da se borimo s njom, već sa sobom, sa svojim vezanostima.

Kako nastaje bolest? Isprva sam mislio da je uzrok bolesti agresivnost, zatim sam ustanovio da su u pitanju problemi s karakterom, a potom sam shvatio da bolesti nastaju zbog vezanosti za život.

Bolest je posledica pojačane podsvesne agresivnosti, a podsvesna agresivnost je posledica pogrešnog shvatanja sveta, odnosno povezana je s karakterom. Negativne karakterne osobine, kao što su pohlepa, zavist, ljubomora, itd., mogu da pojačaju podsvesnu agresivnost. Pohlepna, zavidna, uvredljiva osoba, sklona uniniju i žaljenju, razboljeva se daleko češće od dobrodušne i optimistične osobe.

Agresivnost, kao i izopačenost karaktera, posledica su vezanosti za svet. Onoliko koliko se čovek klanja svojim nagonima, željama, seksu, hrani, poslu, voljenoj osobi, toliko njegova duša postaje agresivna i u toj meri se deformiše njegov karakter.

Ako je divan i dobrodušan čovek neumeren u hrani, seksu, radu i željama, ta neumerenost će vremenom dovesti do toga da postane sebičan, ljubomoran, pohlepan, sklon žaljenju, uniniju i osuđivanju. Što je čovek više vezan za materijalne i duhovne vrednosti, više mu se kvare karakter čime podsvesno postaje agresivniji i brže se razboljeva.

Vezanost označava poklonjenje užicima, zadovoljstvima. Pre nastanka vezanosti, kod čoveka se pojavljuje odbacivanje Božje volje. Ali pre toga on gubi osećaj jedinstva s Bogom, osećaj Njegove prisutnosti uvek i u svemu.

Konačno, uzrok bolesti je gubitak vere u Boga i težnje ka Njemu. Ako čovek ne teži Bogu, ne poštuje prvu zapovest, tada krši i drugu - prvo počinje da se klanja ljudima koje voli, zatim - svojim nagonima, željama i životu. Što se više klanja i vezuje više mu se kvare karakter i pojačava agresivnost - isprva podsvesna, unutrašnja, a zatim i spoljašnja. Zadatak bolesti i nesreća je u tome da čoveka izbave iz njegovog grešnog stanja, one su pomoć i podrška s Višeg plana.

Dakle, otklanjanje agresivnosti kroz pokajanje i opraštanje isceljuje.

Poboljšanje karaktera - isceljuje.

Smanjenje vezanosti za ovaj svet - isceljuje.

Razumevanje da se ne treba klanjati zadovoljstvu, da je osnovni cilj ljubav, a ne zadovoljstva - isceljuje.

Prihvatanje božanske volje - isceljuje.

Osećati prisustvo Boga u svemu znači osećati ljubav u duši. Kada se odričemo ljubavi prema roditeljima, voljenoj osobi i samima sebi - to nije ništa drugo do odricanje od ljubavi prema Bogu. Prema tome, umeće da sačuvamo ljubav prema onome ko nas je uvredio - isceljuje.

Umeće da poštujemo i uvažavamo roditelje uprkos svemu - isceljuje.

Ukoliko se još nisu ispoljili očigledni, vidljivi problemi, a čovek se pridržava svega gorenabrojanog - on na taj način leči dušu i oslobađa se od budućih problema. Ako, pak, čovek ima ozbiljne sudbinske i zdravstvene probleme, tada ga sve to isceljuje i predstavlja mu lek.

Čak i ako je čoveku postavljena dijagnoza smrtne bolesti, ako su lekari od njega digli ruke, isceljenje duše može da ga izbavi u svakom trenutku.

Međutim, ako čovek umire a nije uspeo da pročisti dušu - čak i u toj situaciji može nastaviti s poboljšanjem karaktera, sačuvati ljubav u duši, osloboditi se od vezanosti i setiti se da je život samo predstava, a da je naše istinsko „ja“ večno. Sve to ne može biti izgubljeno.

Čak i kada je čovek na smrti, on u tom trenutku može da pomogne svojoj deci i unucima.

Na onaj svet ne možemo poneti ništa što je materijalno, ali svoju ljubav i karakter nosimo sa sobom - oni će nam zatrebati u sledećim životima. Stoga, čak i ako nas od smrti deli samo nekoliko sekundi,

potrebno je da težimo ka ljubavi, trudimo se da oprostimo i
poboljšavamo svoj karakter bez obzira na sve.

BLAŽENI SU KROTKI JER ĆE ONI NASLEDITI ZEMLJU

U mladosti nas privlače putovanja i traganje za novim iskustvima, dok su u zreloom dobu osamljivanje, komunikacija s prirodom i distanciranje privlačniji od bilo kakvih razonoda.

U poslednje vreme mi se dopada da radim u bašti. Preda mnom su četiri stotine kvadratnih metara zemlje i beskonačne mogućnosti. Negujući biljke, svaki put se iznova uveravam koliko je sve na svetu povezano: biljke, životinje i čovek žive u skladu sa univerzalnim pravilima.

Nije tajna da gladovanje leči veliki broj bolesti. Ali je pritom i čovekovo duševno stanje od ogromne važnosti. I suprotno: ako čovek u toku gladovanja oseća strah, uninije, ispoljava gnev i muče ga brige, zdravlje mu se narušava. Zašto?

Čovek se, kao dijalektičko biće, sastoji od suprotnosti: leva hemisfera razmišlja logički, a desna kroz slike; svest stupa u interakciju s podsvešću; aktivnost se smenjuje stanjem opuštenosti; fizička energija stupa u interakciju sa duhovnom.

Za svakodnevni život nam je neophodna fizička energija i mi je dobijamo kroz hranu. Našem duhovnom „telu“ hrana nije potrebna, ono živi u skladu s drugim principima. Međutim, osnovna životna energija dopire iz nevidljive energije duše. Ograničavanje spoljašnje, vitalne energije aktivira unutrašnju, daleko značajniju.

Šta čini čovek kada se razboli? On više ne razmišlja o hrani, seksu, poslu. Ne želi ni sa kim da komunicira, ima potrebu da se od svega udalji. Ako se bude udaljio ne samo od svojih želja i problema, već i od strahova, kajanja i uvređenosti - tada će nastupiti ozdravljenje.

U mom dvorištu je raslo jedno staro drvo. Stablo je počeo da prekriva bršljan, a lišće se osušilo. Bila je to manifestacija obične starosti. Odlučio sam da drvetu dam šansu i, kada sam imao slobodnog vremena, latio sam se testere i isekao dve trećine grana. U proleće sam video kako je započeo novi život drveta: oživelo je, osvežilo se, pojavili su se čvrsti, zeleni listovi.

Na grobu jednog dugovekog čoveka u Starom Rimu stajao je natpis: „Dugo sam živeo jer sam umereno jeo i pio“. Aktiviranje dublje

vitalne energije se dešava kad, s jedne strane, postoji ljubav i radost u duši, a s druge - ograničenje spoljašnjih funkcija.

Na hranu, seks, posao, uvređenost i brige se troši ogromna količina duševne energije. Primetio sam zadržavajuću zakonomernost: aktivnost koja se često ponavlja poprima energetska telo, odnosno iz nje nastaje nova funkcija. A funkcija kasnije može da postane i organ.

Sovjetski psiholog Leontjev je došao do zapanjujućeg otkrića, koje je protivrečilo celokupnoj materijalističkoj nauci: prvo se pojavljuje funkcija, a zatim organ. Drugim rečima, na nivou polja prvo nastaje funkcija, a zatim se ona materijalizuje u vidu organa.

Ako se čovek klanja hrani, seksu ili poslu, ako neprestano razmišlja o tome i fokusiran je na svoje želje, tada oslobađanje energije s ciljem realizacije tih funkcija isprva postaje navika, a potom se odvija kontinuirano. Čovek postaje rob svojih želja. On ne može da se odrekne ukusne hrane i počinje da se prejeda. Ne može da kontroliše svoje seksualne želje i pada u razvrat. Obuzetost poslom dovodi do toga da posao za njega postaje smisao života i on počinje da ludi od želje za bogaćenjem. Jer, posao je izvor novca i blagostanja.

Četvrta, od ukupno Deset zapovesti, kaže: „Poštuj subotu“. To znači da je periodično potrebno udaljavati se i od najvažnijih poslova i želja kako bismo slobodno vreme posvetili Bogu i molitvi.

Čoveku je dugo bilo dopušteno da poseduje samo ono što je spreman da izgubi, čega je iznutra spreman da se odrekne.

Zašto će „krotki naslediti zemlju“? Od pamtiveka je najveće bogatstvo za čoveka bila zemlja - teritorija na kojoj je gradio svoju kuću i sadio useve.

Umeće da kontrolišemo sebe, da se žrtvujemo i ne zavisimo od onoga što imamo i jeste krotkost. Krotak čovek može da kontroliše pohlepu, zavist, sposoban je za žrtvu, shvata da cilj života nisu novac i bogatstvo već ljubav. Takvi ljudi dobijaju darove života i ne postaju njihovi robovi. Zbog toga oni mogu da naslede zemlju. Čovek koji je u stanju da posti, da se odriče i žrtvuje, a pritom je veseo, radostan i dobrodušan - takav čovek može da bude i uspešan i zdrav.

U proleće sam primetio kako je na stablu jabuke u mom vrtu počelo da se suši i uvrće lišće. Nakon nekog vremena čitava jabuka je bila napadnuta štetočinom.

Drvo je bilo malo, niže od dva metra. Nisam znao kakvim otrovima treba prskati lišće a, iskreno, i nisam želeo da to radim. Razmišljao sam na sledeći način: nisu krivi insekti-štetočine, niti bakterije. Ako je drvo obolelo - znači da mu je opao imunitet. A na drvo takođe može da utiče i energija njegovog vlasnika.

Odlučio sam da napravim eksperiment pa sam odrezao sve grane, ostavivši samo deblo. U toku tri letnja meseca izrasle su nove grane dužine jednog metra. Jabuka nije dala plodove, ali su svi listovi na novim granama bili zdravi, čisti i elastični. Drvo je ozdravilo. Izgubivši spoljašnju energiju, dobilo je unutrašnji život i započela je nova razvojna etapa.

Posmatrao sam stablo jabuke i razmišljao o tome kako svaka religija otpočinje žrtvom. Onaj koji ne ume da daje, neće znati ni kako da prima.

GORDOST

Navikli smo da mislimo kako je gordost nešto mitsko i maglovito, kako se jednom neki anđeo pogordio i postao đavo, pa zbog toga ljudi imaju mnogo problema. Današnje pragmatično čovečanstvo uz osmeh sluša te religiozne priče.

Religija nam govori o tome da je greh uzrok bolesti, a da je u korenu greha gordost, odnosno udaljavanje od Boga. Dakle, ako pobedimo gordost, moći ćemo da se oslobodimo od greha i da se izlečimo od svih bolesti.

Suprotno od gordosti je poniznost. Ustaljeni religiozni pogled na poniznost približno je ovakav: potrebno je da priznamo da smo apsolutno grešni, najništavniji od svih ljudi koji postoje te da se kajemo, kajemo i kajemo. Uz to, treba da se odrekemo svih životnih zadovoljstava. Potrebno je da u sebi omrznemo greh i da ga ciljano uništavamo.

Međutim, sklonost ka samoponižavanju i samouništenju na neki način se nije primila kod većine vernika. Tim pre što ova tendencija nema nikakve veze s hrišćanstvom.

Hristos uopšte nije pozivao na to da treba da se usredsredimo na grešnost. Nije podučavao da u čoveku treba videti slugu Božjeg, biće koje je zatrovano prvobitnim grehom. Suprotno od toga, Hristos je učio da svi ljudi mogu postati sinovi Božji, da ne treba da tugujemo zbog svoje grešnosti, već je potrebno da budemo svesni sopstvenih nedostataka i poboljšavamo svoju zemaljsku prirodu kroz ljubav prema Bogu. Učio je da ne treba da se posipamo pepelom, baveći se svojim gresima, već da neprestano poboljšavamo karakter, postupno se približavajući Bogu.

Čovekovu dušu je stvorio Bog, dok je telo krhko i nesavršeno. Čovek je sazdan od praha i gline, ali je pritom obdaren besmrtnom dušom, o čemu nam govori Biblija. Kada čovek zaboravlja na to da je njegovo istinsko „ja“ božansko i večno, kada veruje da su fizička i duhovna ljuštura njegovo istinsko „ja“, tada dolazi do gubitka jedinstva s Tvorcem. I tada otpočinje borba s Božjom voljom, jer je čoveku nenasno teško da prihvati gubitak materijalnih, duhovnih i duševnih vrednosti.

Ko smo mi, odakle smo došli i kuda idemo? Ako čovek ne zna da je on božansko, a istovremeno fizičko, nesavršeno i prolazno biće, tada može da zaluta na putu života.

Naša duša se zapravo sastoji iz dva dela, dve polovine - božanske i ljudske. Prelazak iz jedne u drugu se odvija prirodno i neprimetno. Juče je čovek imao jednu predstavu o sreći, a danas - drugu. Juče je za njega najveća sreća bila briga o duši, a danas o blagostanju i sutrašnjici. Sutra će mu na prvom mestu biti novac i zadovoljstva, a prekosutra će otpočeti degradacija njegove ličnosti, sudbine i zdravlja.

Sve ono čemu se klanjamo na štetu ljubavi moramo da izgubimo - to je zakon prirode. Radi se o tome da duša živi od ljubavi, dok bez nje umire, a posledično tome umiru duh i telo.

Onome koji se klanja voljenoj osobi suđeno je da je izgubi ili da od nje doživi izdaju, preljubu i uvredu. Onaj koji se klanja sutrašnjem danu - izgubiće ga. Ako se čovek klanja novcu, materijalnim dobrima i seksu - očekuje ga neminovan gubitak svega toga.

Sećam se kakvog ukusa su bili hrana i napici pre dvadeset godina. Tada nisu postojali plastični paradajz i krastavci, niti je izmišljena jagoda koja se od krompira razlikuje samo po boji i veličini. Tada je pivo bilo pravo, a hleb ukusan.

Zapadna civilizacija, koja se klanja hrani, seksu i blagostanju, postepeno sve to gubi. U poslednje vreme ova činjenica postaje sve očiglednija. Kod muškaraca se smanjuje potencija, a kod žena senzualnost i želja za decom. Hrana postaje plastična, a napici - zatrovani.

Život se pretvorio u neprekidnu trku. Potrošač ne može da bude srećan. On je sličan narkomanu koji sve vreme mora da pojačava dozu jer mu sreća, kao i voda, prolazi kroz prste. Što smo jače vezani za svoje nesavršeno, spoljašnje „ja“, tim brže propadaju naša čula, a zatim se u nama gase životne sile.

U principu, ovaj mehanizam je opisan u svim Svetim knjigama, istina - u kodiranom obliku. Da bismo mogli da shvatimo istinu, potrebno

je da je propatimo. Potrebno je da se promenimo, prođemo kroz proces tegobnog napuštanja uobičajenih stereotipa. Zbog toga su se velike istine uvek prenosile kroz bajke, mitove, parabole ili priče koje naizgled govore o najjednostavnijim stvarima.

Površno i bukvalno tumačenje Biblije je hrišćanstvo pretvorilo u bajku, a religiju u pozorišnu predstavu. Mi se po navici osmehnemo kad čujemo reč „gordost“, ne shvatajući koliko je ova tendencija opasna.

Nedavno sam komunicirao s jednim davnašnjim poznanikom koji živi u drugom gradu. Zajedno smo krenuli na pecanje i razgovarali za stolom.

Čim smo se sreli, odmah mi je privukla pažnju sivkasta boja njegovog lica, a dok smo hodali ulicom, primetio sam da se vrlo teško kreće.

- Uvek si bio izdržljiviji od mene - podsetio sam ga - mogao si satima da pešačiš po planinama. Šta ti se dogodilo?

- Drugi mali moždani udar - odgovorio mi je. - Slabiji dotok krvi u motorne zone zbog čega se jedva krećem.

Setio sam se razgovora koji smo vodili pre nekoliko godina. Tada je bio u teškoj životnoj situaciji - napustila ga je vanbračna supruga i jako je patio. Prvo je bio veoma ogorčen na nju, a zatim je pao u depresiju.

- Ne traži krivce! - rekao sam mu tada. - Uvek i za sve je krivo naše nesavršenstvo. Ne troši snagu na uvređenosti i uninije, već je preusmeri na poboljšanje svog karaktera. Ako si napravio grešku - ne posipaj se pepelom i ne preziri sebe. Menjaj se, postani drugi čovek da ne bi ponavljao istu grešku.

Pogledaj se: neugledno se oblačiš, loše izgledaš. I dalje si iznutra revoltiran zbog onoga što ti se dogodilo. Spolja možemo i moramo da se borimo sa situacijama, ali unutrašnje neprihvatanje znači borbu s Božjom voljom. Beskorisno je boriti se s Bogom, jer ćeš izgubiti i snagu i zdravlje. Tvoje polje je u lošem stanju i najmanje što možeš da zaradiš je moždani udar. Otpusti od sebe tu situaciju inače su ti problemi

zagarantovani. Nema smisla da se ljutiš na bivšu ženu jer si sam autor onoga što se desilo.

Svako biće je živo dok dobija energiju. Odnosi između muškarca i žene ne postoje sami po sebi, već je potrebno stalno pružati duševnu toplinu, pažnju. Komplimenti su takođe potrebni, ali i novac - jer je on ekvivalent za utrošenu energiju. Mislio si da si iznad nje, da si pametniji; bio si siguran da joj je sasvim dovoljna tvoja minimalna pažnja.

Zamisli sledeću situaciju: čovek nije naučio saobraćajna pravila, seo je u automobil, pritisnuo papučicu za gas i sleteo u jarak. Zatim se nekako iskobeljao iz automobila i grdno se naljutio se na cestu, auto i vremenske uslove, na koncu svega.

Ako trpiš neuspehe - znači da nisi savladao neko važno gradivo. Potrebno je da izvučeš zaključke i nastaviš dalje. Uvredljivosti i uniniju su skloni gordi i slabi ljudi. Gorda osoba će se pre ili kasnije uvek ispostaviti kao slaba.

Na kraju krajeva, svaka situacija nam se daje da bismo mogli da se promenimo, da bismo se razvijali, da se ne bismo vezivali za zemaljsku sreću i zaboravljali na svoju božansku prirodu. Ako to odbijaš da shvatiš - imaćeš probleme. Patiš od najbanalnije dijagnoze koja se zove gordost, a može se nazvati i - egoizam.

Šest meseci nakon tog razgovora saznao sam da je u bolnici. Noću je, na ulici, napadnut s leđa; nepoznati razbojnici su ga udarili flašom u glavu i opljačkali. U gradu je bilo mnogo migranata koji su ostali bez posla. Oni su na taj način zarađivali za život.

Sreli smo se kad je izašao iz bolnice.

- Još uvek ne želiš da prihvatiš ono što se desilo - konstatovao sam.
- U tebi je aktivan program samouništenja. U takvim situacijama, može te snaći povreda glave, moždani udar, gubitak pamćenja i bilo šta drugo.

- Zaista ne želim da živim - priznao mi je.

- To govori tvoj egoizam. Nemaš o kome da se brineš i zato ne želiš da živiš. Da bismo bili srećni potrebno je da usrećimo bilo koga. Tako smo sazdani. Pronađi nekoga o kome ćeš brinuti, kome ćeš pomagati i videćeš da će ti odmah biti lakše.

Posle nekoliko meseci moj prijatelj je završio u bolnici sa upalom pluća. A problemi s plućima ukazuju na neprihvatanje situacije, na nezadovoljstvo sudbinom.

Kasnije, kada smo se sreli, objasnio sam mu:

- Izgubio si smisao života i na sebe si stavio krst. Preneli su mi kako čezneš da što pre umreš. Ali sudbinu ne možeš da prevariš. S Višeg plana ti neće dopustiti da dezertiraš, neće ti dati laku i brzu smrt. Npr., kad se paralizuješ, preležićeš desetak godina u postelji kao biljka i tada ćeš naučiti da se raduješ životu i da ga ceniš. Uzgred, većina paralizovanih osoba je srećna, sudeći po istraživanjima anketa.

Oči su mu bile ugasle. Ništa mi nije odgovorio.

Nekoliko godina kasnije je u teškom stanju prebačen u bolnicu. Lekari su dijagnostikovali manji moždani udar. Nakon godinu dana, ponovo je završio u bolnici jer ga je pogodio još jedan moždani udar.

I, evo, sad, kada je izašao iz bolnice, sedeli smo zajedno u društvu za stolom pričajući o raznim novostima, i ja, gledajući u njegovo lice mrke boje, nisam mogao da se oslobodim osećaja da se s njim nešto desilo, da se nešto promenilo. Na kraju sam shvatio: pogled. U očima mu se pojavio život. Sada, kada je faktički postao invalid, u njemu se pojavila volja za životom. Svaki dan je morao da se bori za sopstveno preživljavanje. Možda mu je život postao zanimljiviji...

Glas i oči vrlo dobro oslikavaju stanje u kome se čovek nalazi. Jedna moja prijateljica mi se, nakon smrti izvesnog poznatog glumca, poverila:

- Nekoliko meseci pre nego što se to dogodilo shvatila sam da su mu dani odbrojani.

- Kako? - bio sam znatiželjan.

- Njegove oči su bile ugasle. U njima nije bilo života.

Tad sam pomislio na to kako sudbina obično čoveku daje znake, ali mi ne obraćamo uvek pažnju na njih. Ponekad znaci dolaze u vidu bolesti koja signalizira o problemima u duši i poziva na promene.

Nedavno sam se u Španiji našao u jednom društvu i iznenada je nekom muškarcu pozlilo - osetio je jake bolove u krstima. Pitao sam njegovu partnerku, Ruskinju, da li on odavno trpi takve bolove.

- Već nekoliko godina - rekla mi je. - Liči na išijas. On je i sam lekar, ali je po tom pitanju nemoćan. Šta je uzrok tome?

- Snižena životna energija - odgovorio sam joj. - Čovek poseduje najmanje dve vrste energije - spoljašnju, povezanu s fizičkim telom, i dublju, povezanu sa suptilnim telima. U Kini se ona zove „či“, a u Indiji - „prana“. Sa stanovišta istočnjačke medicine, osnovna životna energija se nalazi u prvoj čakri koja je povezana sa urogenitalnim sistemom. Kada se snižava energija u bubrezima, tada se pojavljuje bol u krstima, u trtici.

Lekari smatraju da je uzrok išijasa povezan sa uklještenim nervom. Međutim, pravi uzrok išijasa je u sniženoj životnoj energiji. Starački išijas je povezan upravo sa ovim.

- A šta mog Španca očekuje u narednih nekoliko godina? - upitala me je.

- Životna energija je povezana s dušom. Kada je duša izložena problemima, energija opada. Energije se lišava prvenstveno urogenitalni sistem, a zatim i drugi fizički organi. Mogu da otpočnu i teške hronične bolesti.

Ovog leta sam se ponovo našao u društvu tog para. Španac je izgledao loše, hodao je uz pomoć štaka.

- Kako mu je zdravlje? - pitao sam njegovu saputnicu.

- Vrlo loše - uzdahnula je. - Morao je da napusti posao. Ima probleme sa zglobovima, počele su da mu trule kosti.

- Neću se baviti dijagnostikom, ali hajde da pokušamo da mu damo šansu - predložio sam joj. - Takav gubitak energije je najverovatnije posledica snažnog stresa koji je doživeo. Po svemu sudeći u njegovom životu je bilo nekih događaja koje nije mogao da prihvati. Podsvesno se i dalje bori protiv Božje volje.

Ogorčenost na sudbinu i njeno neprihvatanje je put do samouništenja. Jer, na suptilnom planu uvređenost predstavlja ubistvo. A budući da sudbina ne obuhvata samo jednu čovekovu inkarnaciju -

ogorčenost na sudbinu je pokušaj samoubistva, i to ne samo u jednom životu.

Neka preispita svoj život, neka se priseti i prihvati sve ono što se bilo kada dogodilo. I neka svima oprost, uključujući sebe i svoju sudbinu.

- Nema potrebe da se priseća - rekla je žena. - On još uvek ne može da oprost ženi s kojom se razveo pre 15 godina.

- Šta ne može da joj oprost?

- Smrt njihovog sina jedinca. Prelep i pametan mladić je poginuo u saobraćajnoj nesreći pre deset godina.

- Pa neka krene od toga da oprost ženi.

- On je ubeđen da joj je oprostio. On se zaista i trudio da to učini, odlazio je u crkvu... - umorno je odmahнула rukom.

- On joj je oprostio, ali nije njegova duša. Nedovoljno je pokajati se i oprostiti jednom ili dvaput. Da bi naša površinska emocija mogla da prodre duboko u podsvest, neophodno je da je ponavljamo stotine i stotine puta i da pritom budemo vrlo jaki. A da bismo je neutralizovali i u podsvesti, takođe je potrebno stotine pokušaja. Pritom, to je tek prva etapa. Potom je potrebno promeniti karakter tako da ukoliko se situacija ponovi, ne načinimo sličnu grešku.

Promena karaktera je prilično mukotrpan proces. Jedan od glavnih znakova gordosti je odsustvo želje za promenom, nemogućnost da promenimo odnos prema događajima. Gordost je nerazumevanje da božanska volja uvek radi za dobrobit našeg Višeg „ja“, za spasenje našeg kontakta s Višim „ja“ - dakle, ograničava se naše zemaljsko „ja“ kroz bolesti, nesreće ili čak i smrt.

Patnje moraju da nas podstiču ka ljubavi, a ne ka mržnji. Neuspesi i gubici moraju da nas podstiču ka razvojnim promenama, a ne ka ogorčenosti i uniniju.

Jedan od najvećih neprijatelja na putu duševne i fizičke harmonije je bajkovito, mitsko poimanje gordosti. Nekada davno se neki anđeo pogordio. Samo to. I ljudi zbog toga trpe probleme.

MOLITVA

Budućnost predstavlja realnost koja se nalazi na suptilnom planu. Na podsvesnom planu, koji je povezan s karmičkim poljem, čovek reaguje na budućnost kao na sadašnjost, na realnost. Pogrešna reakcija na budućnost dovodi do zdravstvenih i fizičkih problema.

Navikli smo da mislimo kako sami oblikujemo svoju budućnost, da to činimo u sadašnjosti. Ispostavilo se da to jeste tako, ali u daleko manjoj meri nego što mi to zamišljamo. U suštini, dešava se obrnuti proces: budućnost oblikuje sadašnjost. Pritom je budućnost povezana s čovekovom dušom.

Problemi u našoj duši stvaraju probleme u budućnosti, koji nam potom dolaze kroz sadašnjost. Štaviše, naša agresivna osećanja - kao što su uvređenost, zavist, osuđivanje, uninije - mogu da unište ne samo našu budućnost, već i zdravlje i sudbinu našeg potomstva. A zatim, podsvesno spasavajući svoju decu i unučad od nesreća, bolesti i smrti, mi oboljevamo od teške, neizlečive bolesti, patimo se, mučimo i umiremo. Prvo razbacujemo kamenje, a zatim ga prikupljamo.

Biblija je uzvišena knjiga u kojoj su kodirani zakoni razvoja duše. U Starom zavetu je napisano da Bog zbog greha kažnjava potomstvo do 3-4 kolena. A najteža kazna je namenjena bludnici čiji su potomci prokleti do 10 kolena.

„Bog kažnjava“, „Bog sve vidi“. U ovim rečima su zapravo kodirani zakoni postojanja, zakoni u skladu s kojim egzistira i razvija se karmičko polje.

Moglo bi se reći da primarno karmičko polje poseduje bezuslovno pamćenje. U njemu su „zapisana“ sva naša osećanja, misli i dela. Nigde ništa ne iščezava. Naše karmičko polje povezano je sa podsvešću i dušom i sve pamti, pri čemu se to pamćenje prenosi našoj deci i unučadima. Osećaj, zasejan u duši, isto kao i seme - proključava.

Agresivne emocije se talože i napadaju ne samo ljude koji su nas uvredili, već, na kraju, i samog Tvorca iz kog smo svi potekli. Podsvesna agresivnost prema Bogu se završava samouništenjem.

Na početku čoveku stižu znaci koji svedoče o budućim problemima. To mogu da budu nevolje, povrede, bolesti. Mogu da se ispolje i kao izdaja ili prevara drugih ljudi, uključujući i rodbinu.

Sve što nam se dešava spolja, uvek je u skladu sa onim što je u nama, iznutra. Naše podsvesno stanje određuje sve što nam se dešava u sadašnjosti i sve ono što će nam se desiti u budućnosti. Ovi slojevi se nalaze duboko u duši, dok površinske emocije nemaju nekog naročitog uticaja na budućnost.

Naša osećanja nam u daleko većoj meri oblikuju budućnost od naših postupaka. Ako se u čoveku uključio program samouništenja - u tom slučaju on, i sam nesvestan toga, počinje da teži bolesti i smrti. Ali budući da našom svešću uglavnom upravlja podsvest, čovek će, od nekoliko ponuđenih varijanti, uvek odabrati onu koja je najgora po njega. Da, pritom će još i logički potkrepiti svoj izbor.

Pomoću molitve i pokajanja može se pročistiti ne samo prošlost, već i budućnost.

Na konsultaciji mi je nekom prilikom bio jedan mladić koji mi je ispričao neverovatnu priču o onome što mu se dogodilo. Njegov brat je bio biznismen. Rusija je devedesetih godina, kako je poznato, živela po zakonima strašnog kapitalizma. Da bi ucenili njegovog brata i od njega izvukli novac, konkurencija je iznajmila kriminalce koji su ga kidnapovali.

Stavili su mu na ruke lisice, vezali ga za radiator i on je tako sedeo nekoliko dana. Shvatio je da su mu male šanse da odatle izađe živ. Ali on je čitao moje knjige i shvatio je da mržnju ne smemo da osećamo čak ni prema onome ko ima nameru da nas ubije. Zato se iz petnih žila trudio da ne gaji mržnju, da ne podleigne strahu i uniniju.

Zatim su otmičari iznenada skinuli svoje maske i on je shvatio da će ga ubiti. Još jednom je svima oprostio i počeo da se moli. I tada se dogodilo čudo: nisu ga ubili, već su ga pustili na slobodu bez ikakvih uslova.

Mladić nekoliko meseci nije mogao da poveruje da je ostao živ. Iznenada je osetio jaku glavobolju. Otišao je kod lekara koji je konstatovao da mu je naprsila lobanja.

- Znete - rekao mu je zabrinuto lekar - na glavi nemate nijedne ogrebotine. Ali kost je pukla, kao prilikom udarca bejzbol palicom.

Mladić se odmah setio da je kod onih plaćenih ubica video bejzbol palicu. Došao je kod mene na konsultaciju da bi razjasnio šta mu se dogodilo.

- Ozlojeđena osoba ne može da se promeni. Vi ste svima oprostili, od svega ste se distancirali, a zatim ste počeli da se molite - čime ste stvorili uslove za dublju promenu - objasnio sam mu. Naša osećanja predstavljaju polje. Budućnost je takođe polje. Menjaju se naša dublja osećanja i u izvesnoj meri se menja i naša budućnost.

Suđeno vam je bilo da umrete usled udarca bejzbol palice po glavi, ali su vaše unutrašnje promene sprečile smrt. Međutim, te promene nisu imale snagu da zaustave program samouništenja koji je počeo da dobija na zamahu i stoga je trebalo da prouzrokuje vašu smrt udarcem u glavu. Mogli ste da pretrpите traumu glave u saobraćajnoj nesreći, mogao je da se razvije rak na mozgu, da vas pogodi moždani udar - bilo šta.

Poboljšavajući karakter i menjajući se iznutra, uklonili ste najteže posledice. Ali budući da je mehanizam već aktiviran, bilo ga je nemoguće zaustaviti. Sve se dogodilo u skladu sa ranije napisanim scenarijem, sa izuzetkom epizode same smrti.

- Da li će sve biti u redu s mojom glavom? - pitao me je mladić.

- Ako budete živeli poštujući zapovesti, ako ne budete osuđivali druge i prezirali sebe, tada će se sve normalizovati - uveravao sam ga. Prvo se morate brinuti o duši, a tek potom o blagostanju i fizičkom zdravlju. Poštujte sistem prioriteta i tada će vam biti lakše da živite.

Ove priče sam se setio kada sam razmišljao o molitvi. Postoji jedna smešna izreka: „Feminizam traje sve dok se ne pojavi prvi, pravi muškarac. Ateizam traje do prvog ozbiljnijeg drmusanja u avionu, a komunizam traje dok se ne pojavi prva, zamašnija privatna svojina“. Nedavno sam čuo još jedan zanimljiv aforizam: „U rovovima nema ateista“.

Iz nekog razloga, čovek je sazdan tako da počinje da se moli tek onda kada mu postane loše. Za mene je dugo to bila nerešiva zagonetka. A zatim sam shvatio u čemu je stvar. Sve molitve zapravo predstavljaju traženje nečeg. Zato se i obraćamo Bogu s molitvom; kada se osećamo loše, kada nam je nešto potrebno, kada nešto želimo da dobijemo. Ali molitva ne sme da bude sebična.

Molitva je odraz strahopoštovanja prema Bogu, to je priznavanje apsolutne moći Svevišnjeg, priznavanje sopstvene ništavnosti i nesavršenosti pred Tvorcem. Molitva je zahvalnost Bogu za sve, ona je posvećivanje ljubavi Bogu, jedinstvo s Njim. Ali priznanje ljubavi i jedinstvo nisu mogući ako zaboravljamo da je naša duša nastala iz Boga i da smo na Višim planovima jedno s Njim, da smo po svojoj suštini deca Svevišnjeg i da je u svakome od nas Bog.

Nedavno sam na televizijskoj emisiji čuo priču o jednom pravoslavnom svešteniku koji je vršio službu u zatvoru i činio čuda. On nije isceljivao zatvorenike od bolesti i nije poboljšavao njihovu sudbinu, već su u komunikaciji s njim zatvorenici menjali karakter zahvaljujući čemu im je oživljavala duša.

Savremena psihologija tvrdi da je čovekov karakter nemoguće promeniti. Današnja psihologija, iako je dobila naziv od stare grčke reči „psyhe“, što znači „duša“, potpuno je zaboravila na nju i taj termin ne koristi. Savremena psihologija ne veruje u Boga. A bez takvih pojmova kao što su vera, ljubav i duša, zaista nije moguće promeniti karakter.

Taj sveštenik je zatvorenicima pomagao da promene karakter i oni su postajali druge osobe. U emisiji je rečeno da je praksa tog sveštenika bila jedinstvena i da drugi sveštenici nisu mogli da je ponove.

U čemu je tajna ovog fenomena? Sveštenik nije držao suštinu svog vaspitnog metoda u tajnosti. Tajna je vrlo jednostavna: u svakome je video Boga. To znači da je svakog čoveka doživljavao kao sina Božjeg. Tome je podučavao Isus Hristos a na to je zaboravila današnja religija. Kada čoveka od malih nogu uče da je sluga Božji, da mora da oseća strah pred Bogom, veoma je teško osetiti ljubav i promeniti se.

U judaizmu se veruje da je čovek partner, saradnik Boga. Put ka Bogu započinje strahom, kao osnovnim prinudnim faktorom da se

poštuju zapovesti, a zatim čovek stiže uvažavanje, poštovanje i strahopoštovanje.

Hrišćanstvo poziva čoveka da bude sin Božji. Sa prinudnog ispunjavanja zapovesti potrebno je da se preusmeri na njihovo dobrovoljno izvršavanje. Strah je zamenjen ljubavlju.

Iz nekog razloga su se pravoslavlje i katolicizam vratili strahu i prinudi, tj. došlo je do obrnutog prelaska: od Sina Božjeg, saradnika - ka sluzi. Možda se to desilo zato što je rano hrišćanstvo nastalo na teritoriji robovlasničke Rimske imperije. Pagani su mogli da shvate samo maksimalno uprošćen algoritam, koji im je blizak. Hrišćanstvo je sačuvalo svoju suštinu, ali mu se forma izobličila. A zatim su se paganske ideje zacementirale na Vaseljenskim saborima.

Čini mi se da sam shvatio zašto je praksa sveštenika, koji je stvarao čuda, bila nepopularna. U svakoj osobi sveštenik nije video slugu, već sina Božjeg i to je osuđenicima davalo novo uporište, priliku da se uzdignu nad svojim ljudskim „ja“, sa svim njihovim vezanostima, strastima i zločinima.

Nažalost, uobičajeni verski stereotipi, u kojima ima više politike nego religije, pred nama zatvaraju istinsko učenje Isusa Hrista.

ŠTA JE LJUBAV PREMA BOGU?

U skladu sa filozofijom Veda, čovekova ličnost nije nešto monolitno i nedeljivo. Čovek poseduje kako fizičko, tako i astralno telo, itd. U skladu sa tim telima se dešava i njegova samoidentifikacija. Što je on na višem nivou razvoja, sve se više uspinje stepenicama spoznaje svog istinskog „ja“.

U principu, upravo je o tome i govorio Hristos. Čovek može da iskorači van okvira svog ograničenog „ja“, ali, da bi se to dogodilo - potrebna je transformacija ličnosti.

Prva zapovest u judaizmu glasi: Bog je jedan i On se mora voleti više nego bilo šta na svetu. Ali šta znači - voleti Boga?

Budući da je Tvorac jedan, sve što se dešava je manifestacija Njegove volje. Sve što se desilo odredio je Svevišnji. Ono što će se dogoditi u budućnosti predodredio je takođe On. Ali da li u takvom slučaju postoji čovekova slobodna volja? Ili je on apsolutna marioneta, lišena ličnosti i prava na sopstvenu volju?

Nerešiv paradoks! Mnogi, pokušavajući da ga spoznaju, kreću se iz jedne u drugu krajnost: prvo sebe doživljavaju kao slugu Božjeg, a zatim proglašavaju da Bog ne može da se izборi s čovekom ukoliko ovaj ne želi da Mu se potčini.

Sluga ne može da voli svog gospodara. Ropstvo je prinuda, a prinuda je zasnovana na strahu. Onaj koji oseća strah, kako je rečeno u Novom zavetu, ne može da oseti savršenu ljubav.

Judaizam polazi od proglašavanja čoveka Božjim slugom. To označava apsolutni prioritet Božjih zapovesti nad čovekovim životinjskim željama. One koji streme životinjskom stanju svesti, treba pod pretnjom kazne naterati da strogo poštuju pravila koja je Bog dao kroz zapovesti. Oni koji su navikli da poštuju zapovesti i za koje je služenje Bogu životna potreba, iz sluge se pretvaraju u saradnika.

U judaizmu je primetan prelazak s paganskog, životinjskog stanja, u monoteizam i moralnost, dok je u hrišćanstvu osnovna čovekova potreba postala poštovanje zapovesti, koje čoveku pomažu da sačuva ljubav u duši.

Budući da je u svima nama prisutna životinjska priroda, uvek ćemo u određenoj meri ostati sluge Božje. Ali istovremeno smo i partneri Boga i Njegova deca. Najbitnije je šta postavljamo na prvo mesto.

Nedavno sam putem e-maila dobio zanimljivo pitanje: „Po čemu se autogeni trening razlikuje od molitve?“

Razlika je značajna. Kada se čovek bavi autogenim treningom, na prvom mestu mu je - on sam, odnosno njegova volja, um i želje. A kada se obraćamo Bogu s molitvom, na prvom mestu je Bog. To je veoma važno.

Kada je reč o nivou svesti, za čoveka je potpuno prirodna težnja da bude prvi, da štiti sebe i nastoji da opstane u konkurentskoj borbi. Ali na podsvesnom nivou, u dubljim slojevima duše, mi smo jedno s čitavom Vasionom i Bogom. Na tom nivou želja da budemo prvi, da upravljamo svetom oko sebe, pretvara se u borbu protiv volje Tvorca. Kao rezultat toga, u čovekovom karakteru započinju patološke promene - prosto rečeno - đavolizam.

Često se dešava da se čovek obraća Bogu s molitvom za neka konkretna dobra. U američkoj verziji je to vikendica i dobar automobil. Isus Hristos je govorio o tome da se molbe usmerene ka Bogu u molitvi - ispunjavaju.

Međutim, dalje se može dogoditi sledeće: materijalna dobra, kao i novac, ekvivalent su unutrašnje energije. Ako materijalnih i duhovnih dobara čovek ima više od onoga koliko mu dopušta njegova unutrašnja energija, on počinje da zavisi od tih dobara i da se vezuje za njih, tj. postaje njihov rob.

Ovi podsvesni procesi se po pravilu odvijaju neprimetno. Nastala vezanost može da dovede do nesreća i bolesti, pri čemu - ne samo tu osobu, već i njenu decu i unuke.

Čovek dobija ono što je tražio u molitvi, ali pritom može da izgubi ono što već ima.

Osim toga, neosetno čovek može doživeti i najveći mogući gubitak. Naime, ponekad se dešava da čovekovo telo i sudbina ostanu netaknuti,

a da se raspadu, odnosno bolesti - podvrgava njegova duša. Budući da duša troši ogromnu energiju, njeno propadanje se može odvijati u kontekstu čovekovog fizičkog i duhovnog zdravlja. Ali kada nastupi potpuno opustošenje duše, tada je raspad sudbine i čovekovog zdravlja, kao i njegovog potomstva, nemoguće zaustaviti. Kada proces duševnog raspada pređe „crvenu liniju“, pred čovekom nestaje i budućnost.

Kada je Hristos, obraćajući se Bogu, molio za spas svog života, za odlaganje patnje i smrti, na kraju molitve je dodao: „Ali opet ne kako Ja hoću, nego kako Ti“, „Neka bude volja Tvoja“, „Ne moja volja, već Tvoja volja neka bude“. Odnosno: neka se sve dogodi ne onako kako bi on voleo, već onako kako mora da se desi po Božjoj volji.

Svaki čovek, obraćajući se Bogu s nekim molbama, mora da zna da ne treba da se nada na stoprocentno ispunjenje želja. Molitva „Oče naš“, koju je dao Hristos, protkana je prihvatanjem Božje volje i razumevanjem: čovek ima pravo na svoje želje i težnje, ali kako će se sve uklopiti u realnosti, da li će dobiti željeno - o tome se odlučuje „odozgo“.

Dakle, da li čovek ima ili nema slobodnu volju? Na površinskom nivou, ovaj paradoks je nerešiv. Ali ako pogledamo sa stanovišta ne samo forme, već i sadržaja, sve postaje jednostavno i razumljivo. Spolja postoji slobodna volja i čovek ima na nju pravo. Međutim, unutra, na najvišem nivou, ne postoji čovekova slobodna volja jer čoveka tamo jednostavno nema. Sve je božansko.

Možemo zamisliti okean i kapljicu koja se odvojila od okeana. Na površinskom nivou, ta kapljica ima svoj oblik, svoju individualnost. To je zasebna kapljica. Ta kapljica zatim pada nazad u okean - no pritom njena suština ostaje ista, ali njena forma nestaje. Sve njene želje i sloboda volje takođe nestaju. Ostaju želje i volja - okeana.

Ljubav prema Bogu je pre svega prihvatanje Njegove volje. Voleti Boga znači odbaciti kajanja zbog prošlosti, brige zbog sadašnjosti i strah i uninije u vezi s budućnošću.

U Starom zavetu je rečeno da je gordost udaljavanje od Boga. Prema tome, pobediti gordost znači približiti se Bogu. Ali da bismo se približili Bogu ne treba da protestujemo protiv Božje volje, niti treba da

gajimo unutrašnje nezadovoljstvo sobom, sudbinom i svetom oko nas. Ako nam se ne dopada okruženje - menjajmo ga nabolje. Ako nam se ne dopada sudbina, poboljšavajmo je, ali iznad svega - kroz promenu svog karaktera.

Prva od ukupno Deset zapovesti govori o ljubavi prema Bogu. Druga govori o tome da se ne smemo klanjati idolima. Treća govori o poštovanju prema Tvorcu.

Zamislimo da se neki čovek ozbiljno razboleo i saznao da u susednom selu živi lekar koji može da mu spase život. On oblači čistu odeću i kreće kod tog lekara. Pre nego što stupi u njegovu kuću, skida kaput i prljavu obuću.

Ako bi, pak, u čistu sobu ušao u prljavoj odeći i obući, to bi značilo da ne poštuje lekara. Ukoliko bi nastavio da se tako ponaša, tada bi se nepoštovanje pretvorilo u aroganciju i prezir prema ljudima u okruženju. U tom slučaju, najveća pomoć, koja bi mogla da se ukaže takvom čoveku, bila bi da se izbaci iz lekareve kuće. Kada ulazimo u čistu prostoriju, dužni smo da skinemo prljavu obuću i obujemo drugu, čistu.

Sve u svemu, molitva je posvećivanje ljubavi Bogu. To je želja da uđemo u čistu sobu, gde nam mogu pružiti pomoć, gde nas mogu spasiti.

Ako se pre molitve nismo oslobodili duševnih nečistoća, uvređenosti, osuda i uninija - takva molitva će u najboljem slučaju biti bez efekta. Tad nas jednostavno neće pustiti u čistu sobu, ili će krenuti prinudno čišćenje duše kroz probleme i bolesti.

Zbog toga ne treba da se molimo odmah posle jela, konzumiranja alkohola, seksualnih odnosa i drugih užitaka. Pre nego što se obratimo Bogu s molitvom, neophodno je da pročistimo dušu pokajanjem, jer će se u suprotnom sve uvrede koje smo uputili drugima pretvoriti u agresivnost upućenu ka Bogu. Zato je i Hristos govorio: „Ako prinosiš dar svoj na žrtvenik i onde se setiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi svoj dar pred žrtvenikom, i idi prvo izmiri se sa bratom svojim, pa tada dođi i prinesi dar svoj (Jevanđelje po Mateju, 5:23-24).

Nova i čista odeća ne znači samo pokajanje. To je spremnost da poboljšamo karakter i navike.

U Jevanđeljima je opisan slučaj kad Hristovi učenici nisu mogli da izleče čoveka opsednutog demonima. Kada povišena gordost počne da nanosi štetu duši, tada se, radi spasenja duše, aktivira zaštitni mehanizam - raspad tela kroz bolest i raspad duha - kroz probleme, nesreće ili psihičke bolesti. Po svemu sudeći, u Izraelu je u to vreme bilo puno opsednutih s obzirom na to da je nivo gordosti bio veoma visok.

Hristos je svojim učenicima objasnio da se takve bolesti leče „isključivo molitvom i postom“. Svako ko želi da pomogne opsednutom mora da se odrekne svog zemaljskog „ja“ i da ojača jedinstvo s Tvorcem kroz svoje Više „ja“.

Saznao sam da su monasi, koji su se usrdno molili, počinjali da zapadaju u ludilo. Reč je o tome da ako težimo ka Bogu, ali smo još uvek vezani za svoje želje, um i spoljašnji ego, odnosno što upornije budemo želeli da uđemo u čistu prostoriju, time će nas grublje čistiti od naših nedostataka. Zbog toga obrazac molitve predstavlja molitva bez reči, kada je um zaustavljen, kada čovek nema želja i svetovnih vezanosti.

Ljubav prema Bogu se ispoljava kroz poštovanje Deset zapovesti. To nam pomaže da započnemo proces poboljšanja karaktera. Deset zapovesti nam ukazuju kako da se ponašamo da bismo zaštitili svoju dušu koja nas spaja s Bogom. Ispravno ponašanje nam pomaže da sačuvamo ljubav u duši.

Zapovesti blaženstva, koje je dao Hristos, pokazuju nam kakav treba da bude čovekov karakter da bi mogao da sačuva ljubav, tj. kakve duševne kvalitete treba da razvijamo i podstičemo.

Onaj koji ne želi da menja karakter liči na čoveka koji traži pomoć, spasenje i isceljenje, ali ne namerava da izuje prljavu obuću pre nego što uđe u čistu prostoriju.

Pošto je naša duša jedno sa Svevišnjim, jedan od prvih koraka gubitka vere u Boga i ljubavi prema Njemu jeste odsustvo ljubavi prema sebi. Nezadovoljstvo sobom, prezir prema sebi, prema svojoj sudbini -

sve to može neprimetno da osnaži gordost kroz gubitak jedinstva sa svojim Višim „ja“, a zatim da dovede do ozbiljnih problema.

Lik Božji treba da vidimo ne samo u drugim ljudima, već i u samom sebi. Istovremeno, neophodno je da budemo svesni nesavršenstva i ništavnosti svog fizičkog „ja“ - to će nam pomoći da promenimo karakter i da se razvijamo.

PISMA

Poštovani Sergeju Nikolajeviču,

Ispričaću Vam o iskustvu koje je imala moja snaja, tj. supruga mog brata. Možda će ono biti od pomoći još nekoj ženi.

Moja snaja je dobrodušna, ali veoma uvredljiva osoba. S Vašim knjigama se prvi put susrela kada je došla u našu porodicu. Dva puta je prisustvovala Vašim seminarima, ali nije ozbiljno radila na sebi. Mislim da je to zato što u porodici nije bilo nekih naročitih problema: muž joj je bio dobar, imali su dva stana, rodilo im se i dete. Nedavno je zatrudnela i s drugim detetom.

Ništa nije nagoveštavalo nevolju. Isto kao i ranije, na sve je bila ljuta, a s nama, muževljevom rodbinom, prestala je da komunicira. U četvrtom mesecu trudnoće obavljen je ultrazvuk i lekari su postavili dijagnozu: dete najverovatnije ima Daunov sindrom, urođene deformacije centralnog nervnog sistema, kao i hipoplaziju žuljevitog tela (corpus calosum - most između dve hemisfere velikog mozga - prim.prev.). Marker hromozomskih anomalija je pokazao hipoplaziju nazalnih kostiju.

Lekari su joj savetovali da prekine trudnoću iako je bila već u poodmaklom stadijumu. Snaja je prolila mnogo suza, ali nije želela ni da čuje za abortus. Rekla je: „Sve je u Božjim rukama! Kakvo mi dete bude dao Bog, takvog ću ga i primiti“. Utom je počela da radi na sebi, da se moli iskreno i dugo.

Cela porodica se takođe molila punih pet meseci, iz dana u dan. Snaja se pomirila sa svima, trudila se da ne bude uvredljiva, pri čemu je radila na promeni svog karaktera. Kao rezultat toga, posle nekog vremena, lekari su opovrgli svoju prvobitnu dijagnozu.

Nedavno je rodila sina prirodnim putem a porođaj je bio brz i lak iako je prvo dete rodila na carski rez, s obzirom na to da je plod bio u karličnom položaju.

Sada je sve u redu, ali problemi još uvek postoje. Recimo, iako joj je nedavno dijagnostikovana cista na mozgu, lekari su joj rekli da se može ukloniti prirodnim putem. Posla je mnogo, ali ona ubuduće neće skrenuti s puta na koji ste joj ukazali svojim istraživanjima.

Mislim da joj je Bog dao avans.

Veoma Vam je zahvalna za knjige jer bez njih ne bi mogla ništa da shvati.

Duboko Vam se klanjamo i hvala Vam za sve!

* * *

U proleće su mi lekari saopštili dijagnozu: rak desne dojke (18 mm), bez metastaza. To je bio veliki šok jer nikada nisam bila bolesna, niti je iko u mojoj porodici imao tu dijagnozu.

Prvo što sam uradila bilo je da promenim način ishrane - izbacila sam šećer i meso. Pored toga, napustila sam stresan posao i otišla na selo.

Odmah sam počela da primam hemioterapije (imala sam četiri kursa).

Nakon nekog vremena, na internetu sam naišla na jedno predavanje Lazareva, mada ga nisam tražila. Ispostavilo se da mi je ta slučajnost promenila život i pomogla da izlečim onkološku bolest.

Generalno, za Lazareva sam saznala godinu ili dve dana pre nego što sam obolela. Prvo sam odgledala nekoliko njegovih video-predavanja. Sve mi je bilo interesantno ali se nisam udubljavala u tu temu. Smetalo mi je stalno pominjanje Boga, i, budući da sam bila ateista, povezivala sam to s nekom vrstom manipulacije.

Kad sam obolela, ponovo sam se vratila sistemu S.N. Lazareva i počela da na Internetu čitam njegove knjige „Dijagnostika karme“. Tad sam živela potpuno sama na selu i te knjige sam čitala gotovo kao u transu. Budila sam se noću i nastavljala da ih čitam ne osećajući nikakav umor. Ono što je napisano nisam prihvatila samo svešću, već ponajviše emocijama.

Vrlo brzo, nakon nedelju dana, otkrila sam šta je deformisalo moje polje i šta treba da menjam u svom ponašanju. Prvi put u životu sam počela da se molim i tom prilikom sam osetila ozbiljne promene. U duši mi se pojavila ljubav, bila sam ispunjena radošću te mi se činilo kao da lebdim...

Posle dva meseca lekari su utvrdili da se tumor smanjio na 7,3 mm. Bila sam razočarana jer sam očekivala da će potpuno nestati. Ali moje neraspoloženje je potrajalo veoma kratko, desetak minuta. Shvatila sam da tako mora biti, a u duši sam osetila mir, dok su strah i briga nestali.

Posle nekoliko dana sam operisana i lekari su ustanovili da je kancer dojke potpuno iščezao. Govorili su o velikom uspehu hemioterapije, ali ja sam u duši znala da sam se izlečila zahvaljujući sistemu S.N. Lazareva. Već tada mi je bilo jasno da je to bio samo početak mog upoznavanja s tim sistemom.

Nakon operacije sam imala još četiri kursa hemioterapije i njih sam prošla bez ikakvih problema. Pomogli su mi vera, ljubav i povezanost s Bogom! Kardinalno sam promenila način života. Naučila sam da živim lakše, da volim ljude i sebe, da budem mnogo pažljivija prema drugima, da praštam, da kroz život idem raširenih krila i cenim svaki njegov trenutak.

Crna Gora

* * *

Hvala Vam za istraživanja, koja su u današnje vreme, prepuno lažnih životnih orijentira i vrednosti, svima potrebna, kao uže za spasavanje.

Moja žena je saznala za Vaša istraživanja 1995. a ja 2007. godine, kada sam je i upoznao. Ona mi je dala Vašu prvu knjigu. Sve vreme smo čitali Vaše knjige, putovali na seminare, gledali video-materijale s Vašim nastupima, pri čemu smo se trudili da radimo na sebi i da se menjamo nabolje.

U proleće 2016. godine razbolela nam se šestogodišnja ćerka. Bila je bolesna oko dve nedelje od, kako nam se činilo, obične prehlade, ali budući da nije dolazilo do poboljšanja, a temperatura je bila od 37,2 - 37,4 stepeni uprkos terapiji antibioticima, ozbiljno smo se zabrinuli. Pored toga, na vratu su joj bili upaljeni i znatno uvećani limfni čvorovi.

Odveli smo je na dečje odeljenje gradske bolnice da joj obave ispitivanja: analizu krvi, rentgen, ultrazvuk abdomena i limfnih čvorova. Sutradan, kada su bile gotove osnovne analize, supruga je s detetom otišla da se konsultuje sa hematologom, posle čega nam se život

okrenuo naglavačke. Ćerki je dijagnostikovana „limfoma“ pa je dobila uput u regionalni onkološki dispanzer. Supruga i ja smo bili šokirani dijagnozom (u tom trenutku žena je bila u 4. mesecu trudnoće).

Od tog trenutka kod nas je nastupio potpuni krah i osećaj gubitka svega, iako su nam, da ne bismo brinuli, rekli da se ta bolest u današnje vreme leči u 95% slučajeva.

Poslali su nas kući i rekli nam da treba da idemo u onkološku kliniku radi preciziranja dijagnoze. Budući da su bili prvomajski praznici, do odlaska u kliniku nam je ostalo oko pet dana.

Obratili smo Vam se za pomoć i dobili sledeće preporuke: potrebno je da radimo na otklanjanju ljutnje na bližnje, na sudbinu, kao i na neprihvatanje Božje volje. Osim toga, ispostavilo se da je naša ćerka imala podsvesnu agresivnost prema našem još nerođenom detetu.

Supruga i ja smo odlučili da promenimo život iz osnova. Oboje smo po prirodi lideri i zato nam je teško da se složimo, već neprestano nastojimo da ponizimo jedno drugo, pri čemu svako želi da bude glavni. Smetale su nam ambicije, principi, očekivanja. Čini mi se da smo se čak pomalo i mrzeli. Oko pet godina sam spavao na podu (jednostavno mi se dopadalo da spavam na podu), odvojeno od nje; odavno sam skinuo burmu s prsta jer nisam želeo da je nosim.

Takođe sam voleo duže da spavam, ali sam odlučio da ustajem rano i da se više krećem. Složili smo se da treba da se volimo, poštujemo, međusobno pomažemo, da radimo na otklanjanju ambicija, principa i zamerki, kao i da treba da spavamo u istom krevetu. Stavio sam ponovo burmu i zajedno s majkama (očevi su nam umrli) počeli smo da se molimo (svako na svoj način). Majke su nam takođe upoznate s Vašim sistemom, a moja majka čita knjige i radi na sebi.

U molitvi sam zahvaljivao Svevišnjem, kajao se zbog svojih sagrešenja i prihvatao Njegovu volju u svemu što je bilo, jeste i biće. Nakon toga sam osetio olakšanje na duši. Počeli smo da odlazimo u crkvu i da se molimo onda kada u njoj nije bilo službi. Kao i ranije, postojao je osećaj gubitka i potpunog kraha budućnosti, ali se pojavila ljubav i potpuno prihvatanje Božje volje, ma kakva se ispostavila na kraju.

Ćerki smo rekli da moli za oproštaj nerođeno dete, a ona nam je rekla da ne samo što je zatražila oproštaj od njega, već ga jako voli i željno ga očekuje. Nakon tih pet dana pojačanog zajedničkog rada porodice i molitvi naših majki, kod ćerke su se smanjili limfni čvorovi, a u meni se pojavila vera i osećaj da će lekari opovrgnuti tu strašnu dijagnozu.

Našoj ćerki su na klinici uradili punkciju i rekli da će za sat vremena rezultat biti gotov. Nakon sat vremena su nam saopštili da nema nikakvu onkološku bolest i poslali je nazad, na novi pregled i preciziranje dijagnoze. Nakon par dana su nam rekli da je to bio jak virus i da je ona faktički zdrava, jer su joj analize bile znatno bolje.

Šta se zapravo desilo? Ne znamo da li je bila u pitanju lekarska greška ili je posredi rezultat našeg zajedničkog rada. Ali jedno je sigurno jasno: data nam je veoma dobra lekcija poslata s Višeg plana. Takođe je postalo jasno da treba međusobno da se volimo, poštujemo i pomažemo jedni drugima. Pojavio mi se osećaj ljubavi prema celom svetu i prema svakom čoveku ma kakav on bio, zatim osećaj dobrote i otvorenosti prema svemu.

Prema supruzi sam počeo da se ophodim s ljubavlju. Razbudila su mi se dobra i prijatna osećanja prema njoj, želja da joj pomažem i budem popustljiv. Koliko je samo važno sačuvati taj osećaj i negovati ga.

S najdubljim poštovanjem...

* * *

Postavljena mi je dijagnoza: tuberkuloza. Prvih mesec i po dana lekari su se savesno zauzeli za moje lečenje: limfotropična terapija, specijalni antibiotici, itd.

Počela sam aktivnije da radim na sebi i zahvaljujem Bogu jer mi je dao tu priliku.

Tuberkuloza je strašna bolest i ona više nije „privilegija“ zatvorenika, alkoholičara i beskućnika. Zajedno sa mnom u bolničkoj sobi su bili nastavnici, menadžer jedne velike firme, kuvar, penzionerka, žena koja je imala mnogo dece - domaćica. Svako od nas je imao opravdan razlog da bude ogorčen na sudbinu (S.N. Lazarev je tako i

formulisao: „Tuberkuloza se javlja kod gordog čoveka koji je ogorčen na svoju sudbinu“).

Kod mnogih (kao i kod mene) lečenje se odvijalo s prekidima. Preparati su teški (porede se s hemioterapijom) i štetno deluju na jetru. Kod gotovo svakog pacijenta postoji opasnost da oboli od toksičnog hepatitisa zbog lekova. Međutim, primetila sam da problemi s jetrom otpočinju kada postoji zabrinutost za budućnost, kada se panično vrpeljimo: „Šta će biti? Kako zarađivati? Od čega živeti?!“

Ako uspemo da prevaziđemo situaciju i prepustimo se toku, imajući poverenje u Boga, jetra će nam se oporaviti i ponovo možemo pristupiti izboru lekova protiv tuberkuloze. Reakcija na lekove je strogo individualna pa stoga i njihov odabir uvek predstavlja eksperiment.

Posle četiri meseca lečenja, rentgen i CT skener su pokazali da mi je rupa u plućima zarasla i da je ostao mali ožiljak. Iako sam se aktivno lečila samo prvih mesec i po dana, a zatim - uz kraće prekide, budući da su mi ukidanjem lekova spasavali jetru.

Jako sam se iznenadila jer se ljudi leče po 3-4 puta, nekada u trajanju i po dve godine, a nekima i hirurški odstranjuju deo pluća...

Pretpostavljam da sam uspela malo da se promenim i zato se sve tako i desilo. Da nije bilo podrške S.N. Lazareva u vidu knjiga i video-materijala, ne bih se izborila.

Sad sam u bolnici da bih se potpuno zalečila. Dobro se osećam, ali su mi se pojavili problemi s kičmom. Ima na čemu da se radi!

Uglavnom, uvek će imati na čemu da se radi. „Kohov“ bacil će uprkos svemu ostati u organizmu, u limfnim čvorovima, kao mina odloženog dejstva. Treba se samo naljutiti na sudbinu i noćna mora s lečenjem će se ponoviti. Dakle, zahvalna sam Bogu za podsticaj da naučim da volim i opraštam.

* * *

Sergeju Nikolajeviču, veliko Vam hvala za rad koji obavljate. Upoznat sam s njim od Vaše prve knjige, najmanje 20 godina. Odnosno, teoretski sam potkovan, ali me je pre godinu i po dana preplavio ogroman talas nezadovoljstva sopstvenim životom i s tim ne mogu da se

izborim. Kao rezultat toga, pre šest meseci mi je dijagnostikovana limfoma.

Nekoliko dana sam se nalazio u panici dok su paralelno tekla ispitivanja na koja su me lekari prosto gonili, ne dopuštajući mi predah. Zatim sam operisan, a prošao sam i četiri kursa hemioterapije.

Još pre operacije počeo sam da se menjam. Uputio sam se u hram i odatle izašao skoro srećan. Nakon toga su mi se, u procesu lečenja, osećaj ljubavi i zahvalnosti prema Bogu postepeno pojačavali. Ne mogu reći da mi je fizičko stanje posle takve količine „hemije“ dobro, ali mogu s njim da se nosim.

Juče sam prošao pretrage na najsavremenijoj opremi i osim postoperativnih, nikakvih drugih tragova bolesti nije bilo. Lekari su mi rekli da je najverovatnije došlo do kvara na uređajima, ali meni su u grudima bili ljubav i milost, a ne bolest. Najvažnije je da ne izgubimo taj osećaj i da ga svakog trenutka osnažujemo.

PRIČA O SEDAM DEMONA

Nedavno sam vodio zanimljiv razgovor sa stručnjakom za istočnjačku medicinu, koji mi je ispričao sledeću priču: u njihovom Centru se lečila jedna ženu, i to prilično uspešno. Manje-više je rešila svoje probleme i zdravlje joj se poboljšalo. Dva meseca nakon završetka lečenja došla je na zakazan pregled. Specijalista je uperio skener i počeo da je dijagnostikuje na savremenoj opremi. Odjednom se preko čitavog ekrana pojavio natpis „Tuberkuloza“.

- Ne znam šta je radila ta dva meseca - nastavio je priču moj sagovornik - ali je njeno stanje bilo mnogo teže nego pre početka lečenja. Ne mogu to da shvatim. Odmah smo joj rekli: „Situacija je ozbiljna. Dobro će biti ako je tuberkuloza tek u začetku. Idite kod specijaliste!“

Odmah sam se setio Biblije i pokušao sam da objasnim šta se desilo ovoj ženi:

- U Novom zavetu postoji jedna vrlo zanimljiva i, na prvi pogled, ne sasvim razumljiva parabola koju je ispričao Isus Hristos. To je takozvana „Priča o sedam demona“: ako iz duše proteramo demona, on se može vratiti i sa sobom povesti još „sedam drugih duhova, gorih od sebe“.

Smisao ove parabole je u sledećem: ako se čovek izleči od neke bolesti, a ne promeni karakter i pogled na svet, tada će se njegova duša pročistiti, ali će mu se pritom karakter naglo pogoršati. To znači da će čovek nastaviti da greši.

Bolest često zaustavlja patološke procese u čovekovom karakteru. U Novom zavetu je rečeno da bolesti ne dopuštaju ljudima da greše.

Kada je vaša pacijentkinja ozdravila, čini se da je počela još više da se vređa, osuđuje, oseća nezadovoljstvo sudbinom, što je jedna od najvećih uvreda - zbog toga je zaradila tuberkulozu. Pluća obično stradaju kada je čovek nezadovoljan nastalom situacijom i svojim životom, i to duboko, veoma nezadovoljan.

Zatim sam mu ispričao kraću priču koja se meni desila.

- Pre deset godina preselio sam se s porodicom u drugi stan. Kada sam video da je spavaća soba dvostruko manja nego u starom stanu, bio sam revoltiran. Bukvalno me je razdiralo nezadovoljstvo situacijom i odmah sam počeo da kašljem. Kašalj je trajao i trajao, a ja sam počeo da se gušim. Shvatio sam da mi kreće pravi astmatični napad. Dobro je da sam na vreme shvatio šta je bio razlog. Odmah sam se pomolio, pokajao, odstranio zamerke i kašalj je ubrzo prestao.

- Ako je čovek duže vremena nezadovoljan svojom sudbinom, sobom i bližnjima - dodao sam - njegova pluća mogu veoma teško da postradaju, čak može da dobije i onkološku bolest.

- Moj učitelj iz Kine je govorio da su pluća povezana sa štitnom žlezdom - rekao mi je sagovornik. - Kada štitna žlezda oboli, nastupaju problemi s plućima. Moj učitelj je to opisao ovako: demoni su šćepali štitnu žlezdu i naselili se u nju...

- Da li znate šta su „demoni“? - upitao sam ga. - To su uvrede. Kada je čovek uvređen, steže mu se u grlu. Snažna uvređenost, koju čovek ponekad ne primećuje, može da izazove nagli prekid u radu štitne žlezde, što potom utiče na energiju celog organizma i pluća. Sve je povezano sa emocijama.

RAD NA SEBI. PRVI KORACI

Ozbiljni zdravstveni i sudbinski problemi posledica su problema u duši.

Kako je napisano u Starom zavetu, Bog je stvorio čoveka i u njegovu telesnu ljušturu je udahnuo dušu. Pre svega, to znači da je duša primarna u odnosu na telo, da je život nastao prvo na nivou polja i tek potom je zadobio fizičko obličje. Kao drugo, to znači da čovek nije u doticaju s Bogom posredstvom svesti ili tela, jer je to nemoguće - već posredstvom duše, u dubini svoje duše.

Duša se hrani božanskom energijom, božanskom ljubavlju. Kad je čovekova duša ispunjena ljubavlju, kad je harmonična i kad oseća jedinstvo s Tvorcem, s Prauzrokom - tada ona poseduje energiju i čovek dobija duhovnu, odnosno energiju budućnosti, i fizičku - odnosno energiju sadašnjosti.

Ako, pak, čovek ima probleme s dušom, tada se suptilni nivoi postepeno prazne i energija budućnosti počinje da ga napušta. Pritom se može desiti da on to i ne primeti.

U pismima koje dobijam često nailazim na sledeće pitanje: „Šta raditi? Od čega započeti rad na sebi?“ Jedna čitateljka je napisala: „Potpuni sudbinski raspad; sve se ruši i propada; nijedan početak ne donosi uspeh... Šta da radim?“

Sve ovo svedoči da ona ne poseduje gotovo nikakvu budućnost. A kada pred čovekom nema budućnosti, onda se on ili razboljeva ili umire ili mu se raspada sudbina. Često se dešava da mu se prvo raspadne sudbina, a zatim mu se naruši zdravlje.

Ako pred čovekom nema budućnosti, to znači da mu je duša oštećena: da je zaražena, zaprljana uvredama, mržnjom, osudama, uninijem, itd.

Šta preduzeti? Rad na sebi treba početi od elementarne stvari, kao što je pokajanje. Potrebno je pokajati se zbog pogrešnih postupaka, misli i osećanja. Prvo mora nastupiti pokajanje, pa oprostaj, a zatim dublja promena karaktera.

Šta je pokajanje? Pokajati se ne znači moljakati zdravlje od Boga: „Evo, Gospode, kajem se, oprosti mi!“ Ovakvo poimanje je nekadašnji obrazac ponašanja: čovek se obraćao Bogu, kajao se zbog svojih greha da ne bi bio kažnjen, da bi mu Bog darovao zdravlje i blagostanje. To je potpuno paganska pozicija na koju smo svi mi navikli, a u skladu s kojom i danas mnogi pokušavaju da se ispovede.

Nije potrebno personifikovati Tvorca jer On nije starčić koji kažnjava ili oprašta.

U judaizmu se dešava izvesna personifikacija Svevišnjeg. Veruje se da Bog šalje bolesti jer čovek greši, a kada se čovek obraća Bogu i kaje se zbog svojih greha, kada prilikom posta naglašava svoje muke, kada se moli tako da svi oko njega to vide - tada će i Bog možda videti i neće ga kazniti, nego će mu poslati zdravlje i svakojaka blaga. Razmetljivo obraćanje Bogu svedoči o želji da se isprosjači zdravlje i neka korist. To je na neki način personifikovanje Boga i možda je ono imalo smisla pre nekoliko hiljada godina.

U suštini, smisao pokajanja nije u tome da nam Svevišnji oprost, već u tome da se promenimo i da ubuduće ne postupamo onako kako smo postupali do tada. Onaj koji se menja, zapravo postaje drugi čovek i zato neće biti kažnjen zbog onoga što je nekada uradio. Ako se čovek istinski menja, tada greh napušta njegovu dušu.

Pokajanje je promena pogleda na situaciju. Bog upravlja svime, što znači da je Božja volja primarna. Dakle, osoba koja nas je uvredila je na određeni način Božji glasnik. Posredstvom te osobe, posredstvom njenog ponašanja i odnosa prema nama, kao i putem bola, Bog pokušava da nam pomogne, tj. poziva nas na promenu.

Na spoljašnjem nivou možemo osećati ljutnju prema nekome, uviđati izvesnu njegovu krivicu i kažnjavati ga (ruska reč „наказывать“ (kažnjavati) potiče od reči „наказ“ (nalog, naredba), tj. kažnjavanje predstavlja vaspitavanje. Na unutrašnjem planu je sve božansko i zato iznutra nemamo prava da budemo uvređeni: unutrašnja uvređenost je ljutnja na Boga.

Ako ovo budemo shvatili, moći ćemo da oprostimo onome koji nas je uvredio, te sledeći put nećemo osetiti tako duboko nezadovoljstvo. Postepeno ćemo se ređe i slabije vredati, pri čemu uvredu nećemo gajiti dugo u srcu - što i jeste duhovni rast.

Zašto je potrebno menjati karakter? Isprva je potrebno da oprostimo svima, budući da nepraštanje predstavlja ubistvo na suptilnom nivou, to jest neprihvatanje Božje volje. Mi prihvatamo Božju volju i ne želimo da uništavamo ljude, već želimo da ih radije vaspitavamo. A kada naučimo da opraštamo, moramo naučiti i da se ne vređamo, jer onda neće biti potrebno ni da opraštamo.

Ako je čovek na unutrašnjem planu uravnotežen, ako je spreman da rešava bilo koji problem i da vaspitava onog koji ga je uvredio - tada se on više neće ni vređati. Tada se njegova energija neće usmeravati i trošiti na uvređenost, već na promenu situacije, odnosno - ne treba biti uvređen, već to stanje treba prevazići.

Ko je sklon uvredljivosti? Uvređena osoba je slaba, pasivna, zavisna i potrošač. Čovek koji je navikao da daje, u svakoj situaciji će se potruditi da nešto preduzme, a onaj koji ništa ne preduzima, uvek će se samo vređati. Sve u svemu, uvređenost je usud slabića, onih osoba koje su prekomerno vezane za zemaljska blaga. Jer vezanost uvek rađa uvredljivost.

Vezanost je zavisnost. Što jače zavisimo od nagona i želja, uvređeni smo ukoliko nemamo mogućnosti da ih zadovoljimo i dobijemo ono što želimo. Prema tome, da bismo prevazišli uvređenost, potrebno je da se ne vezujemo za sreću koju nam pruža svet koji nas okružuje, da ne zloupotrebjavamo svoje želje, već da ih kontrolišemo.

Ukoliko razmislimo, sve zapovesti govore o umeću ograničavanja želja i nagonskih potreba. Da bi se u nama razvila božanska priroda, neophodno je prevladati životinjsku i ljudsku.

Ako je čovek neumeren, ako ne ume da ograničava svoje želje, ako udovoljava svojim instinktima, zavisnik je od hrane, seksa i posla - tada je u njegovoj duši sve manje ljubavi. U njemu će rasti vezanost dok će mu žrtvovanje biti nemoguća misija. Za žrtvu je spreman onaj koji je u stanju da se distancira od svojih nagona. Što se više klanjamo svojim željama, stvarajući kult konzumerizma, time nam je teže da se žrtvuemo i da sačuvamo ljubav u duši.

Mnogi mi pišu: „Svima sam oprostio, ali mi bolest ne prolazi. Ništa se ne menja, ništa se ne pokreće s mesta. Osećam da sam zapao u

ćorsokak“.

Ako je čovek svima oprostio, uradio je tek pola posla. Postoji sistem prioriteta koji se mora poštovati. Navikli smo da mislimo kako je najvažnija sledeća zapovest, koja nam je stalno na umu: „Ljubi bližnjeg svog kao samog sebe“. Međutim, mi uopšte ne znamo u čemu je suština zapovesti „Ljubi Gospoda Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom, i svim umom svojim“.

Zbog toga nam je stalno na umu ljubav prema bližnjima, pri čemu verujemo da su naši gresi zapravo neprikladni postupci koje smo učinili prema njima. Mnogi smatraju da je bolest uzrokovalo to što su nekoga opljačkali, pokrali, izdali ili uvredili i da zbog toga treba da se kaju. Oni se kaju zbog svojih prestupa, opraštaju onima koji su ih uvredili i uzaludno iščekuju zdravlje.

Ali to nije najvažnije. Najveći greh je kršenje prve zapovesti koja glasi: „Ljubi Boga iznad svega!“

U judaizmu se veruje da je Bog pravičan, milosrdan i kažnjavajući princip, koji nam oprašta grehe ako poštujemo zapovesti, a kažnjava nas ako to ne činimo. Po judaizmu, greh je kršenje zapovesti. Poštuj sve zapovesti i bićeš zdrav - to je glavna ideja judaizma.

Hrišćanstvo nam daje unekoliko drugačije poimanje: Bog je ljubav i zato poštovanje zapovesti nije najvažnije.

U Starom zavetu je opisana potpuno nerazumljiva, sa judaističke tačke gledišta, priča o mnogostradalnom Jovu. Jov je bio pravednik, čovek koji sveto poštuje sve zapovesti. Sasvim neočekivano, na njega su se obrušile nesreće: smrt dece, potpuni raspad sudbine, bolest.

Postavlja se logičko pitanje: zašto? U okvirima judaizma, na ovo pitanje je nemoguće odgovoriti. Jer, Jov je strogo poštovao sve zapovesti, poštovao je sporazum s Bogom.

Ako pogledamo s hrišćanske tačke gledišta, situacija postaje jasnija. Reč je o tome da ni najusrdnije poštovanje zapovesti uopšte ne garantuje ljubav u duši. Spoljašnje poštovanje zapovesti uopšte ne garantuje da će čovek iznutra biti ispravan.

Zašto su nam potrebne zapovesti? Zašto ih treba poštovati? Ne samo da bismo se moralno ponašali, već da bismo sačuvali ljubav u duši - budući da Bog i jeste ljubav, a putem ljubavi se ujedinjujemo s Bogom i od Njega dobijamo život.

Bog nije samo onaj koji nas kažnjava ili nam oprašta. Šta znači izraz „Bog je ljubav“? To, da moramo shvatiti i osetiti da je Bog izvor života, svekolike sreće, blagostanja, budućnosti, mudrosti, svih naših sposobnosti, našeg fizičkog, duhovnog i duševnog zdravlja. Kada gubimo jedinstvo s Bogom, kao i težnju ka Njemu, tada gubimo ljubav i duša počinje da nam pati, a zatim se pojavljuju sudbinski i zdravstveni problemi.

Kad čovek brine o tome da će ga stići kazna, kad su mu najvažniji telo i duh, on se moli samo za svoje fizičko zdravlje i blagostanje. Međutim, takva molitva je sebična.

Kad se u molitvi obraćamo Bogu, moramo da zaboravimo na svoje telo, zdravlje i budućnost. Molitva je obraćanje Bogu s molbom za pomoć duši, za njeno spasenje.

Duša je primarna. Zdravi smo sve dok nam je duša važnija od tela i duha. Čim na prvo mesto postavimo telo ili budućnost, materijalno blagostanje i duhovne strukture - otpočinju problemi.

Ne smemo kršiti prvu, tj. glavnu zapovest. Pre svega moramo da uklonimo grehe koje smo počinili prema Bogu. Kakve grehe čovek može da poćini prema Bogu? Bog je ljubav, te su stoga sve forme odricanja od ljubavi - prestupi prema Bogu.

Čovek ispoljava agresivnost prema Bogu kada pokušava da prekrati život samoubistvom.

Agresivni smo prema Bogu kada odbacujemo voljenu osobu zato što smo uvređeni.

Agresivni smo prema Bogu kada se odrićemo ljubavi prema roditeljima zato što nam se čini da oni nepravićno postupaju prema

nama.

Kad strahujemo za budućnost, tada nemamo poverenje u Boga, kao i u to da je Božja volja izuzetno razumna i blagotvorna za našu dušu.

Agresivni smo prema Bogu kada zapadamo u uninije, gajimo loše misli o budućnosti i sebi.

Agresivnost prema Bogu ispoljavamo kada smo razdražljivi i nezadovoljni ljudima koje volimo i svetom koji nas okružuje.

Agresivni smo prema Bogu kada žalimo zbog prošlosti.

Rad na sebi treba da otpočnemo sa odstranjivanjem agresivnosti prema ljubavi, prema Bogu.

Moramo naučiti da ne brinemo za budućnost, da se ne uzrujavamo zbog sadašnjosti i da ne žalimo zbog prošlosti. Svevišnji upravlja Vasionom kroz vreme, koje je bazična struktura. Agresivnost prema vremenu je jedno od najtežih kršenja zakona Vasiona koje uzrokuje velike probleme.

Neprihvatanje prošlosti i žaljenje zbog nje predstavljaju agresivnost prema Bogu, kao i želju da promenimo prošlost. Međutim, prošlost je nemoguće promeniti. Kao posledica toga, u nama dolazi do ogromnog gubitka energije, što dovodi do ozbiljnih problema.

Osobe koje boluju od raka, po pravilu ispoljavaju ogromno žaljenje zbog prošlosti. Ako čovek ne prihvata Božju volju, ako na prvo mesto stavlja svoje „ja“ i pokušava da svim upravlja i da sve potčinjava sebi - može navući onkološku bolest.

Jedan moj prijatelj je podelio sa mnom svoja razmišljanja: „Primetio sam sledeće: sve dok čovek koji je oboleo od raka ima veru, nadu i ljubav, sve dok nečemu teži i drži se za život - on mnogo toga uspeva da prevaziđe. Ali čim prestane da se bori, čim skupi krila, tad nastupa kraj i on više ne može da ozdravi“. Naše zdravlje je direktno povezano s našim duševnim stanjem.

Dakle, rad na sebi mora da otpočne sa otklanjanjem agresivnosti prema Bogu. Bog je ljubav i stoga je odricanje od ljubavi najopasnija

tendencija.

Ukloniti agresivnost prema Bogu znači prihvatiti sve što se desilo, sve što se dešava i sve što će se desiti u budućnosti.

Zapovest koju je Isus Hristos nazvao „prvom i najvećom“ glasi: „Ljubi Gospoda Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, i svim umom svojim“. Hristos je rekao da druga zapovest glasi: „Ljubi bližnjeg svog kao sebe samog“. To znači da prvo moramo naučiti da volimo sebe.

Prema tome, nakon što se kroz pokajanje otkloni agresivnost prema Bogu, potrebno je odstraniti agresivnost prema sebi. Postojano nezadovoljstvo sobom, samoprezir, loše misli o sebi, svojoj budućnosti i uninije predstavljaju neosetno i pritajeno samoubistvo i neizbežno uzrokuju bolesti.

Navika da loše govorimo o sebi, da nam nedostaje poverenja u svoje snage, da ograničavamo i potiskujemo sebe i da smo preterano stidljivi znak su odsustva vere. Vera leči i spasava dušu, a odsustvo vere nam ozbiljno šteti.

VERA

Čitajući Bibliju, pokušao sam da shvatim šta je zapravo vera. Zatim sam definiciju vere potražio u rečnicima, ali nisam pronašao razumljivo objašnjenje.

Hristos je rekao: „Ako imate vere koliko zrno gorušičino, reći ćete gori ovoj: pređi odavde tamo, i preći će, i ništa vam neće biti nemoguće“ (Jevanđelje po Mateju 21, 22; 17, 20). Ali zašto će se planina pomeriti ako čovek u to bude verovao? Pritom, očigledno, nije reč o veri u Boga. Rečeno je samo da ako neko veruje, planina će se pomeriti s mesta.

U čemu je suština pojma vere?

Hristos je govorio da sumnja uništava veru. Sumnje i strahovi slabe veru i lišavaju čoveka snage. Apostol Petar je hodao po vodi „ali videvši jak vetar, uplašio se“, i počeo je da tone.

Vera je stanje koje je srodno ljubavi. Ljubav i vera su povezani s dušom. Pojam „vera“ uvek je povezan s pojmom „duša“, a ljubav se

nalazi upravo u duši. Ljubav prebiva u telu kratko, u formi seksualne želje. Ljubav na nivou duha je plemenitost. Istinska ljubav prebiva upravo u našoj duši.

Pojmovi duše i vere su tesno povezani. Kada je za nekog čoveka na prvom mestu svest, kada on živi za principe a duša mu je sporedna, prestaje da veruje, budući da njegov um stalno stvara sumnje, strahove i nesigurnost. Međutim onaj koji je siromašan duhom, a blažen dušom, kome su na prvom mestu duša, odnosno ljubav i jedinstvo s Bogom - takvog čoveka ne muče sumnje.

Vera je postojana želja i težnja ka nečemu, ka nekom cilju. Vera u Boga je postojana težnja ka Bogu.

Ako čovek bude istrajno težio ka nečemu, on će to i dostići. Ako bude verovao u svoju snagu, prestaće da sumnja u sebe i da potiskuje svoju energiju, moći će da otkrije svoj potencijal. „Ne zakopavajte svoj talant u zemlju!“ - govorio je Hristos. - „Verujte i planina će se pomeriti s mesta!“

SLOBODNA VOLJA

S jedne strane, božanska volja je apsolutna. Svetom upravlja Bog i čovek mora da prihvata Božju volju. Ali, s druge strane, čovek ima i svoju ličnu volju.

Oduvek se verovalo da ako je Božja volja apsolutna, tada je čovek okovan i ne može da ima slobodnu volju. Međutim, to nije tačno. Tvorac upravlja apsolutno svim, ali čovek pritom ima i svoju slobodnu volju. Na spoljašnjem planu čovek je odgovoran za svoje postupke, pri čemu ne treba da ograničava sebe, da suzbija svoje želje, već mora da napreduje i da se razvija, da veruje u sebe.

Na spoljašnjem nivou zaista postoji protivrečnost: postoji Božja i postoji čovekova volja. Ali na unutrašnjem planu nema nikakvih protivrečnosti.

Kada se kapljica vode odeli od okeana, ona egzistira kao kapljica. Potom se vraća u okean i kapljice više nema, ali zato postoji okean. U suštini, kapljica je i dalje tu, njena suština je netaknuta, samo je forma iščezla. Na unutrašnjem, dubljem nivou, ne postoji čovek, već postoji

samo Bog. Mi smo božanski po svojoj suštini, naša duša je nastala iz Boga.

HRISTOVA PRIČA O RADNICIMA U VINOGRADU

Dakle, reč je o radu na sebi. Prevažodno je potrebno, kroz pokajanje, otkloniti agresivnost prema Bogu. Zatim, kroz pokajanje, oprostaj i preispitivanje svog života treba otkloniti agresivnost prema sebi. I, na kraju - agresivnost prema drugima.

Realne promene počinju onda kada se duša pročišćava. Međutim, ako čovek, koji je započeo proces promene karaktera, ne želi da nastavi da ide u tom pravcu, sve može da se vrati na početak. Ukoliko ste počeli da otklanjate uvrede, onda neka vaša promena rezultuje time što više nećete biti uvredljivi!

Kada prođete etapu pokajanja i opraštanja - šta je sledeći korak? Nemojte očekivati zdravlje, blagostanje i čudesno rešenje svih problema. Tada će biti pravi trenutak da se setite Hristove priče o radnicima u vinogradu: jedni su radili od ranog jutra, drugi od ručka, a treći su počeli s radom pred samo večer - i svi su dobili istu platu. U čemu je smisao ove priče?

Reč je o tome da svako od nas ima svoj karmički teret, svoju životnu priču, svoje dublje probleme. Sve to utiče na naše sadašnje stanje. Ako je čovek počeo da se menja, to uopšte ne znači da odmah moraju da mu se poboljšaju sudbina i zdravlje.

Ne treba očekivati momentalne rezultate. To nije prodavnica, gde nam odmah isporučuju plaćenu robu. Ovde je reč o drugačijoj logici. Najvažnije je otpočeti s promenom sebe, a rezultati će se pre ili kasnije pojaviti.

Osim toga, ako čovek smatra da je oprostio, to još ne znači da je oprostila njegova duša. Potrebno je na desetine, a ponekad i stotine puta vraćati se u mislima u određenu situaciju, ponovo je proživeti, odnosno - iznutra je razrešiti. Da bi uvreda nestala iz duše, nije dovoljno preispitivati situaciju jednom, dvaput ili desetine puta.

ŽRTVA

Čime se pročišćava duša? Duša se pročišćava kroz ljubav, patnju i iskušenja. Duša se pročišćava kroz pokajanje, opraštanje, veru i poniznost.

Čime se još pročišćava duša? Pročišćava se žrtvom. Žrtva je nevezanost za naša duhovna i fizička blaga.

Kada čovek posti ili gladije, tada se odrešuje od svojih seksualnih želja, zatim želje da ukusno i obilno pojede, odnosno da udovoljava svojim nagonima i tada mu je lakše da oseti jedinstvo s Bogom. Zbog toga je svaka religija povezana sa žrtvom. Onaj koji ne ume da se žrtvuje, ne može da bude religiozan.

Hristos je govorio da se demoni izgone postom i molitvom. Post je žrtva. Tokom posta čovek mora da se distancira od zemaljskih i da teži božanskim vrednostima; zbog toga post i molitva leče dušu.

Čovek posti da bi kroz sputavanje tela i duha dao priliku duši da se otvori i ustremi ka Bogu. Ne postimo da bi naše telo i naš duh imali od toga neku korist, već da bi nam duša oživela i bila srećna. Kada to budemo shvatili, tada će i otpočeti realne promene.

ČOVEK KOJI NIJE UVREDLJIV

Kako postići realne promene? Lako je reći „nemoj biti uvredljiv“, ali kako to ostvariti, kako naučiti šta treba da učinimo da ne bismo bili uvređeni? O tome je napisano u Bibliji. Stari zavet (judaizam) opisuje kako čovek treba da se ponaša da ne bi ubijao ljubav u svojoj duši, a Novi zavet (hrišćanstvo) predstavlja uputstvo kako da sačuva ljubav u svojoj duši.

Hrišćanstvo je zapravo suština judaizma, ono je dekodiranje prve i druge od Deset zapovesti. Ono opisuje kakvi treba da postanemo da bismo se ispravno ponašali.

Čemu nas uče zapovesti blaženstva? Da čovek ne bi bio uvredljiv, treba da oseća jedinstvo s Bogom, da u svemu vidi božansku volju i sačuva ljubav u duši. Odnosno, duša mora da bude na prvom mestu, a duh i telo - na drugom: „Blaženi su siromašni duhom“. Ne smemo se svetiti već ljubav mora da nam bude važnija od pravednosti.

Da se čovek ne bi vređao mora bude dobrodušan, miroljubiv i hrabar. Često je stidljiva osoba sklona uvredljivosti: ona se plaši da direktno iznese svoje zamerke i zbog toga biva uvređena. Ne trebamo se plašiti da iznesemo svoje zamerke drugima, niti da ćemo nekoga povrediti istinom. Istina može da nanese bol, ali taj bol ne uništava, već vaspitava i razvija.

Ako naše uvrede prodru u dušu, vraćaju nam se kroz bolesti. Te unutrašnje uvrede nam razjedaju dušu, kao kiselina. Zamerke ne treba da čuvamo u sebi. Veština da rešavamo konflikte jeste umeće da se ne vređamo.

U suštini, ako smo uvređeni, znači da želimo smrt onome koji nas je uvredio. Na spoljašnjem nivou uvređenost je primitivan oblik vaspitavanja, tj. pokušaj da vaspitamo drugu osobu. Potrebno je da razvijamo veštinu vaspitavanja i tada, umesto da se vređamo, mi ćemo menjati sebe, iskreno iskazivati svoje zamerke, truditi se da vaspitavamo drugu osobu i onda ćemo svaki problem moći da rešimo bez agresivnosti.

Kako izgleda osoba koja nije uvredljiva? To je hrabra, energična i dobrodušna osoba koja ume da oprašta, koja je trpeljiva i spremna na kompromis. To je mirotvorac. To je osoba koja ume da vaspitava druge, u stanju je da bude fleksibilna i sposobna da se menja. Ona nije užurbana, razdražljiva i ne osuđuje.

Ako čovek razvija sve te kvalitete i pritom sagleda da je manje uvredljiv, to znači da je već stupio na put ozdravljenja. Nije bitno da li će se zadržati postojeći problemi - važno je to što je njegova duša počela da oživljava. Što znači da će se uskoro pred njim pojaviti budućnost i da će on samim tim srediti svoj život i fizičko zdravlje.

Međutim, ne treba očekivati da će se zdravlje momentalno popraviti. Ako krene da se poboljšava karakter, ako se menja unutrašnje stanje, ako se pojavi radost i postane lako na duši, to znači da je osnovna životna energija počela normalno da teče. Sva ova obeležja su garancija da se čovek nalazi na dobrom putu.

Važno je razvijati osobine koje nam neće dopustiti da budemo uvredljivi, da žalimo zbog nečega ili osuđujemo. Hristos nije odobravao

osudu i preziranje drugih. Stvar je u tome što je osuđivanje suptilno i neprimetno uništavanje drugog. „On je loš i ne zaslužuje da živi“ - šapuće nam podsvest. Osuda - kao i uvreda - oblik je vaspitavanja. Potrebu da osuđujemo treba zameniti iskrenom željom da pomognemo. Ako se čovek ponaša neprilično, treba mu to objasniti, zaustaviti ga - ali ga pritom ne treba prezirati i osuđivati.

Kada osećamo prezir, to je takođe suptilan, neprimetan program uništenja koji je, u krajnjoj liniji - usmeren ka Bogu. A to znači da se on pre ili kasnije pretvara u program samouništenja. Zbog toga je nepoželjno osuđivati ljude i loše govoriti o njima. Sve to vodi u bolest.

Često me pitaju u čemu je razlika između osude nekoga i analize njegovog nedoličnog ponašanja. Sve zavisi od toga šta mi u to vreme osećamo. Ako želimo da mu pomognemo i zbog toga detaljno analiziramo situaciju, to je analiza. Ali ako se iznutra ljutimo na njega, loše o njemu mislimo i pritom analiziramo njegovo ponašanje, tada to nije analiza, već osuđivanje.

Na suptilnom planu smo svi jedno. Najviši oblik jedinstva je ljubav. Da bismo živeli i preživeli u današnje, vrlo komplikovano vreme, moramo da sačuvamo ljubav u duši.

Potrebno je da budemo svesni da smo na suptilnom planu svi jedno. To znači da moramo voleti ne samo sebe i svoje bližnje, već i svoje neprijatelje, kako je govorio Hristos. Sa neprijateljem možemo da ratujemo, borimo se i sukobljavamo, ali pritom ne smemo da ga preziremo i mrzimo, ne smemo da se odričemo toplih osećanja prema njemu, budući da je to ubistvo ljubavi.

O tome je rečeno i u Starom zavetu: „Ne raduj se padu neprijatelja svoga, i neka srce tvoje nikada ne zaigra kad se on spotiče“. Ne treba likovati zbog smrti ili patnje drugog, čak ni neprijatelja - to i jeste jedinstvo. U judaizmu je nagovešten put, a u hrišćanstvu je suština tog puta dublje razotkrivena.

PONIZNOST

Realne promene će nastupiti kada čovek, nakon što preispita svoj život, svima oprost, pokaje se i ne samo otkloni agresivnost, već nauči da sačuva ljubav u svakoj situaciji.

Dakle, od čega treba započeti rad na sebi? Od lične promene, kao i od promene svojih stavova o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, od promene odnosa prema svakoj situaciji i prema drugima, prema sebi i okruženju.

Da bi čovek bio zdrav, on mora postati harmoničan i osećati prisustvo Boga u svemu. Budući da je Bog u svemu i da je Bog ljubav, sledi da ako se odričemo ljubavi, samim tim se odričemo i Tvorca, što dovodi do ozbiljnih bolesti.

Biblija kaže da je bolest posledica greha, a da je osnova greha - gordost. Dakle, da bismo pobedili bolest, potrebno je da prevladamo gordost.

„Greh“ u prevodu s grčkog jezika znači „promašaj“. Kada čovek, promašivši put, ne teži Bogu, već svom egu, nagonima, željama i zemaljskoj sreći, kada su za njega na prvom mestu novac, hrana i seks - tada se on odriče ljubavi i morala. Odriče se svoje duše zarad ugađanja telu i blagostanju. To i jeste bolest.

Greh je promašaj čoveka koji teži telu i materijalnom blagostanju, zaboravljajući pritom na dušu i ljubav. Dakle, da ne bismo promašili potrebno je da shvatimo kako je čovek duša koja ne može da živi bez ljubavi.

U Starom zavetu piše da je gordost udaljavanje od Boga. Šta je udaljavanje od Boga? To je udaljavanje od ljubavi. Čovek se udaljava od ljubavi kada na prvo mesto stavlja svoje ljudsko „ja“, život i nagone.

Budući da je Bog udahnuo dušu u čoveka, on poseduje Više „ja“. Naše Više „ja“ je primarno. Sastoji se od ljubavi i upravo je ono osnovno, najvažnije. Budući da je naše ljudsko „ja“ sporedno, da je periodično sklono razrušenju, treba da znamo da ono ne sme da bude na prvom mestu i da ne treba da mu se klanjamo.

Sve ono čemu se klanjamo na štetu ljubavi - moramo da izgubimo. Ako se klanjamo životu, izgubićemo ga. Ako se klanjamo vikendici, ona će izgoreti u požaru. Ako se klanjamo voljenoj osobi, ona će nas napustiti ili preminuti. Ovo jednostavno pravilo besprekorno funkcioniše.

Da bismo se klanjali Bogu, a ne telu i životu, moramo shvatiti da je Bog izvor života, sreće, blagostanja i zdravlja. Kada to shvatimo i osetimo, biće nam jasno da pre svega treba da težimo Bogu, a da interesi tela i duha moraju da budu na drugom mestu.

Gordost, odnosno udaljavanje od Boga je poklonstvo srećnoj sudbini, budućnosti, telu, novcu, hrani, seksu i dr. - to je stvaranje idola od nekih sporednih aspekata našeg života.

Osobina suprotna gordosti je poniznost. Mnogi, poštujući ustaljenu versku tradiciju, razmišljaju na sledeći način: gordost je greh đavola koji se uzneo, što znači da je možemo lečiti unižavanjem; ako budemo unižavali sebe, to će nam pomoći u prevazilaženju gordosti.

Samoveličanje je osećaj da su ljudsko „ja“, život i nagon primarni. Radi se o želji da duša i ljubav ne budu na prvom mestu, već da to budu telo, duh i atributi koji su im svojstveni, odnosno ono što je kratkotrajno, prolazno, dok je večnost na drugom mestu.

Kako bismo prevazišli gordost potrebno je da razumemo da se prvo treba klanjati Bogu kao Prauzroku, izvoru svega, a tek potom razmišljati o posledici - svom životu, telu i ostalom.

Šta je poniznost? Poniznost nije samounižavanje i samoograničavanje. Poniznost je prihvatanje Božje volje, a odbacivanje zlobe, razdražljivosti zbog stanja u kome se nalazimo, žaljenja zbog prošlosti i straha pred budućnošću.

Osim toga, poniznost podrazumeva žrtvu i asketizam: da nam ego ne bi došao u prvi plan, potrebno je da kontrolišemo životinjsku prirodu. Ako obuzdavamo svoje želje, ako se ne prejedamo, ako nismo opsednuti seksom, alkoholom, ako se ograničavamo u poslu i drugim formama nagona samoodržanja - biće nam lakše da osetimo ljubav.

Čovek poseduje samo dva nagona: samoodržanja i produžetka vrste, koji se svode na jedan: nagon da se zaštiti život. U meri u kojoj povlađujemo tim nagonima - prejedamo se, bavimo se seksom, učestalo

razmišljamo o materijalnom blagostanju, slavi i novcu - u toj meri nam se pojačavaju problemi s dušom.

Četvrta zapovest glasi: „Sećaj se dana odmora“. U čemu je smisao ove zapovesti? Ako čovek neprekidno radi, tada u njegovoj podsvesti posao dolazi u prvi plan. Budući da je svrha posla da nam obezbedi materijalna sredstva za egzistenciju, život za takvu osobu postaje važniji od ljubavi te stoga ubrzo otpočinje raspad života kome se ona klanja. Ništa ne treba raditi neprestano - osim težiti ka Bogu. Ne treba se preopterećivati poslom. Nedopustivo je raditi iscrpljujuće, već treba praviti pauze, zato što će se u suprotnom pojaviti zaštitni mehanizam - bolest.

LEK ZA DUŠU

Čovek je u suštini skup energije. Sve ono što nazivamo materijom zapravo je sputana energija. Čovek predstavlja nekoliko oblika energije. Spoljašnju, odnosno fizičku energiju, dopunjavamo hranom. Međutim, osnovna životna energija nam dolazi kroz dušu i osećanja i količina ove energije zavisi od toga u kojoj meri nam je harmonična duša. Upravo nam ta energija daje zdravlje i blagostanje. Bez nje čoveku nema života.

Ako čovek žali zbog prošlosti, ili se plaši budućnosti, ako je ispunjen uvređenošću, mržnjom, neprihvatanjem sveta, tada on troši veoma mnogo energije na suprotstavljanje realnosti. I što više energije troši, time mu se brže pojavljuje bolest. Veština da budemo u harmoniji sa samim sobom, svojom sudbinom i svetom - jedno je od osnovnih pravila zdravlja.

Kako je rečeno u Bibliji, u osnovi bolesti leži greh; osnova greha je gordost, a gordost je udaljavanje od Boga. Kako udaljavanje od Boga može dovesti do bolesti?

Stvar je u tome što naša ustaljena slika sveta, koja se formirala pre nekoliko hiljada godina, nije istinita. Prema njoj, Bog je nekad davno stvorio Vasionu, a zatim je digao ruke od daljeg angažovanja. Od tada Vasiona funkcioniše sama od sebe, a Božja volja se uopšte ne ispoljava.

Zapravo, Bog upravlja svetom neprekidno, svakog delića sekunde. Hristos je o tome rekao sledeće: „Vama su i vlasi na glavi izbrojane“.

Bog svakog trenutka stvara svet. On neprestano izliva energiju života na njega, oživljava ga i održava. Mi takođe dobijamo tu energiju koja nam dolazi kroz dušu i hrani je.

Kada se čovek okreće od Boga, njegova duša počinje da oskudeva u Višoj energiji i ljubavi. Čovek prvo podsvesno i neosetno gubi jedinstvo sa Svevišnjim, a zatim počinje da se bori s Njegovom voljom, to jest nije u stanju da prihvati ono što se dešava, već žali zbog prošlosti, oseća strah pred budućnošću i brine zbog nje, zatim oseća bes i srdžbu zbog sadašnjosti, javlja mu se nezadovoljstvo zbog svojih bližnjih i okruženja.

Ukoliko su nezadovoljstvo, uvređenost i druge agresivne emocije površinske, one nemaju nekog naročitog uticaja na našu dušu i svet oko

nas. Međutim, ako je naša agresivnost unutrašnja, duboka, tada ona predstavlja agresivnost prema čitavom svetu, budući da smo na nivou duše jedno s njim. Ako čovek ne može da prihvati ono što se dešava, ili ono što se već desilo, panično se plaši budućnosti i oseća uninije, odnosno ne prihvata budućnost, tada ostaje bez energije, a zatim se pojavljuju problemi i bolesti.

Stvar je u tome što nam ova univerzalna, osnovna vitalna energija obezbeđuje opstanak duše, duha i tela. Kada nje nema dovoljno, duša počinje da pati, usled čega se čovekov karakter kvari, postaje podao, nepošten i egoističan. Zatim počinju problemi sa sudbinom, nevolje, nesreće, krah ideala, ogorčenost, izdaje i drugo. Na kraju počinje da pati telo, odnosno pojavljuju se bolesti.

Mnogi ljudi razmišljaju na sledeći način: pošto se u Bibliji kaže da je bolest kazna za grešno postupanje - onda je potrebno moliti se Bogu i od Njega tražiti zdravlje. I, eto, oni se mole i mole, a zdravlje - kao što ga nije bilo, tako ga i dalje nema jer pomenuti pristup nije sasvim ispravan.

Da, u Starom zavetu se govori o tome da Bog šalje bolesti zbog greha, da je to cena koju plaćamo za ono što smo učinili i ako čovek ne bude grešio, nego se bude molio i poštovao zapovesti, tada će kiša pasti na vreme i biće dobra žetva, a bolest će nestati i žene će rađati decu...

Međutim, problem je u tome što je Stari zavet napisan pre nekoliko hiljada godina. Čovek se razvija i stiče sve veće mogućnosti. Ukoliko se u Starom zavetu kaže da je bolest posledica greha, u Novom zavetu se objašnjava da je bolest ne samo plaćanje za ono što smo učinili, već je ona i iskušenje, pročišćenje duše i zaštita čoveka od pogrešnog ponašanja. U Novom zavetu se bolest razmatra ne samo kao kazna, već i kao lek za dušu.

Sa pozicije judaizma, bolest je isključivo kazna za počinjene grehe u prošlosti. U hinduizmu postoji sličan koncept: u prošlom životu je čovek izgrešio i u ovom životu će za to da plati. Pozicija hrišćanstva je nešto drugačija.

Kada je iscelio jednog čoveka, Hristos ga je upozorio: „Više ne greši, da ti se još nešto gore ne dogodi“. Drugim rečima, ako se čovek ne bude ispravno ponašao, pojaviće mu se problemi, tj. moraće da

odgovara za svoje loše ponašanje. To je zakonomernost postojanja, to je posledica narušavanja zakona Vasione. Reč je o zakonu plaćanja po zaslugama. Ne kažnjava Bog, već čovek sam zarađuje bolesti svojim pogrešnim ponašanjem.

Bog ne okreće planetu ručno, kako se nekad smatralo, već upravlja svetom posredstvom zakona. Planetama i drugim nebeskim telima upravlja zakon univerzalne gravitacije. Isto se odnosi i na dušu: ako je čovek narušio zakone sveta, odrekao se ljubavi, omrznuo, njega tada stižu bolesti, odnosno on žanje plodove svog pogrešnog ponašanja.

Međutim, ako čovek oboli, on ne treba da oseća očajanje, uninije, ne treba da bude ogorčen na sudbinu ili Boga. Bolest je mogućnost da se razvijamo, da harmonizujemo svoju dušu, odnosno da naučimo kako da se pravilno odnosimo prema životu. Bolest je prilika da promenimo karakter i način života.

Kada su Hristovi učenici videli čoveka rođenog bez nogu, pitali su Hrista: „Zašto on nema noge? Šta je to uradio?“ Hristos im je odgovorio: „Kad bi ih imao, ognjem i mačem bi pregazio čitavu zemlju“. Problemi sa zdravljem štite čoveka da ne poćini greh, ne dopuštaju mu da greši, zaustavljaju degradaciju njegove duše. Bolest je lek, zaštita čovekove duše. Apostoli su govorili: „Koji postrada telom, prestaje da greši“ (Prva poslanica apostola Petra 4:1).

Učenici su pitali Hrista o slepom čoveku: „Ko sagreši, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slep?“ (Sveto Jevanđelje po Jovanu 9:2) Dakle, kao prvo - nasledene bolesti mogu biti kazna za grehe koje smo učinili u prošlim životima, i kao drugo - deca mogu da plaćaju zbog roditeljskih greha.

Hristov odgovor na pitanje učenika je neočekivan: „Ni on sagreši ni roditelji njegovi, nego da se jave dela Božja na njemu“ (Sveto Jevanđelje po Jovanu 9:3). Dakle, bolest dolazi zato da bi čovek stekao veru u Boga, da bi težio ka Bogu, osetio ljubav u duši. Čovek mora da se okrene Bogu, da se seti svoje duše, mora da se promeni i tada će moći da prevlada svoje bolesti i oporavi svoje zdravlje. Bolest je uslov razvoja i pomoć u razvoju.

Takvo shvatanje nikada ranije nije postojalo u istoriji. Bolest je prilika da se obnovi duša. Ona nas podstiče ka Bogu i pomaže duši da se pročisti. Zbog toga bolest ne treba mrzeti, ne treba se s njom boriti, već

je treba smeniti. Ako dobrovoljno budemo radili ono na šta nas bolest primorava, tada će ona postati nepotrebna.

Kada se čovek razboli, trebalo bi da se upita: „Na šta me podstiče bolest“? Po pravilu, bolest izaziva negativne emocije, kao što su nezadovoljstvo sobom i svojom sudbinom, zatim strah od budućnosti, ogorčenost na sebe i svoje bližnje, žaljenje zbog onoga što se desilo u prošlosti. Ako sve ovo ne budemo prevazišli, već budemo pojačavali, bolest će se pogoršati. Zato, kada se čovek razboli, on mora prestati da oseća strah, žaljenje i uvređenost. Bolest nas provocira na agresivnost prema sebi, prema drugima i Bogu i ako tu agresivnost budemo prevladali, tada će nestati i bolest.

Bolest nam sputava nagone i ograničava nam korišćenje fizičkih i duhovnih dobara, ali pomaže duši da se otvori. Osim toga, ona nam šalje nagoveštaj da možemo umreti. Šta znači taj nagoveštaj? Koje zaključke treba da izvučemo iz njega?

Moramo prestati da se vezujemo za život, zadovoljstva, uvređenost i zamerke drugima, osetiti naše večno „ja“ i ljubav u duši. Moramo da otpustimo sve naše probleme i da u prvi plan stavimo dušu i ljubav. Ako se ne budemo opirali bolestima, već obrnuto - saradivali s njima, tada ćemo pomoći prirodi i sudbini; ako se ne budemo borili s njima, bolesti će postati izlišne.

Bolest je pomoć s Višeg plana. Ako tu pomoć prihvatimo i dobrovoljno učinimo ono na šta nas bolest podstiče, tada nam ona postaje nepotrebna. Kroz bolesti nam „odozgo“ pomažu da dobrovoljno harmonizujemo svoju dušu i tad bolesti postaju nepotrebne.

Kako harmonizovati svoju dušu? Potrebno je da je stavimo u prvi plan; takođe, ne smemo da ubijamo ljubav, već se moramo priseliti i uz pokajanje proći kroz sve životne situacije kada smo je se odricali.

Kada čovek želi da nauči kako da sačuva ljubav u duši, on počinje da se menja: postaje hrabar, iskren, živi srcem, a ne umom. On prestaje da osuđuje i prezire ljude, ne oseća kajanje, strah, ne tone u uninije, nije užurban niti uzrujan. Srećan je, energičan i dobrodušan.

Od čega treba da započnemo rad na sebi? Od promene odnosa prema svetu, sebi, ljudima. Od preispitivanja svog života. Od promene navika i načina života. Tad će biti lakše da promenimo i karakter. Jednom rečju, potrebno je da krenemo od promena.

SISTEM PRIORITETA

Postoji nekoliko nivoa sreće. Fizička sreća je zdravlje, duhovna sreća je blagostanje; duševna sreća su porodica, prijatelji, topli odnosi, zemaljska ljubav.

Vrlo je važno odrediti prioritete. U suštini, pogrešan sistem prioriteta predstavlja gordost. Bog uvek treba da bude na prvom mestu, a naše ljudsko „ja“, naše želje - na drugom. Prva treba da bude - ljubav prema Bogu, potom - briga o duši, zatim - briga o sudbini, budućnosti, i tek potom - briga o telu. Mi moramo da se staramo o telu, ali strategija je važnija od taktike, a taktika je važnija od svakodnevne užurbanosti. Kada čovek poseduje pravilan sistem prioriteta, on je tada srećan.

Postoji jedna drevna priča o sreći. Samuraj je došao kod mudraca i pitao ga šta je to sreća. Mudrac mu je odgovorio: „Sreća je kada prvi umre deda, zatim otac, a potom sin“.

Kada umiru prvo deca, to je nesreća. Kada se poštuje sistem prioriteta, kada sve ide onako kako treba da ide - to je sreća i harmonija.

Zamislite da su se srele dve prijateljice. Jedna se žali drugoj:

- Znaš, na duši mi je tako teško...Posvađala sam se s mužem, došli smo do razvoda.

A druga prijateljica joj odgovara:

- Oh, kako ti je divna bluza! Gde si je kupila? Koliko košta?

Naravno, ona prva je uvređena. Zašto? Zato što ona govori o duši, a njena prijateljica o telu, fizičkim aspektima postojanja - i zato među njima ne postoji razumevanje.

Ili, recimo, sretnu se dva prijatelja. Jedan kaže drugom:

- Doživeo sam velike neprijatnosti: izdao me je prijatelj, razvodim se od žene...

A drugi mu kaže:

- Slušaj, postoji jedan dobar posao, može da se zaradi mnogo novca! Da li hoćeš da ti pomognem i da te ubacim tamo?

Prvi nastavlja:

- Deca me ne shvataju. Ne znam šta da radim...

A drugi:

- Shvati, posao je fenomenalan, plata je odlična!

Deluje kao da je u pitanju iskrena briga za prijatelja, međutim činjenica je da prvi govori o duši, duševnim proživljavanjima, a drugi - o duhu, srećnoj sudbini, pri čemu onaj prvi oseća da ga prijatelj ne razume, da je bezdušan i nepažljiv prema njemu.

Na prvom mestu mora da bude duša; na drugom mestu - um, a na trećem - telo. Ako znamo i osećamo da je duša najvažnija, tada ćemo moći da razumemo ljude i komuniciramo s njima na sve teme - kako materijalne tako i duhovne. Neophodno je da pravilno rasporedimo i poštujemo prioritete.

Ako budemo pitali rabina u čemu je suština judaizma, koja je zapovest najvažnija, on će odgovoriti: „Ljubi bližnjeg svog kao samog sebe“. Pravoslavni sveštenik će isto to reći za suštinu hrišćanstva.

Zaista, šta bi moglo da bude lepše? Kako u Starom tako i u Novom zavetu mnogo je rečeno o ljubavi, žrtvovanju i služenju ljudima.

Pre nekoliko vekova Šekspir je napisao tragediju „Romeo i Julija“, koja se završava sledećom rečenicom: „Ne postoji tužnija priča na svetu nego priča o Romeu i Juliji“. Mladić i devojka su se bezumno voleli i smisao njihovog života je bio zemaljska ljubav koja je uzdignuta na pijedestal. Ako je voljena osoba apsolutna vrednost, tada, kada ona umre, život gubi smisao.

Romeo je mislio da je Julija mrtva zbog čega je ispio otrov. Julija, videvši telo svog voljenog, shvata da ga nikada neće moći vratiti i takođe život okončava samoubistvom.

Tako izgleda ljubav prema bližnjem koja je uzdignuta do apsoluta. Na prvi pogled, zemaljska ljubav bez kompromisa može da nam se učini lepom i uzvišenom, ali Romeo i Julija su zapravo počinili zločin protiv

Boga. Nedopustivo je izvršiti samoubistvo čak i onda kada se ruši zemaljska ljubav.

Zamislimo dve osobe koje su zaposlene i primaju platu. Za prvu je najvažniji sam rad, ono čime se bavi; novac je, naravno, takođe potreban, ali je rad važniji. Za drugu je najvažniji novac koji dobija za obavljeni posao, dok sam posao za nju nema naročiti značaj. Koja osoba čini prestup? Lako je pogoditi: ona, za koju je najvažniji novac.

Ako je za nekoga novac apsolutna vrednost, odnosno ako je njegova vezanost za spoljašnje aspekte postojanja velika - tada moral, poštovanje prema ljudima i posao odlaze u drugi plan i tada je on spreman da zbog novca opljačka, ukrade i ubije. Pogrešan sistem prioriteta vodi ne samo ka bolestima, već i ka zločinu.

Kada je nekome važnije telo, tada se on obično prejeda dok ne pukne. Ako je nekome važnija duša, tada će se, zarad nje, da bi u njoj sačuvao radost, uvek odmaknuti od stola pomalo gladan, na taj način ograničavajući svoje telo i obezbeđujući duševno i fizičko zdravlje.

Kada je nekome najvažniji novac, dok mu je moral na drugom mestu, tada je, u principu, on već budući kriminalac. Kada su nekome materijalno blagostanje i vlast važniji od morala i duše, on je takođe budući prestupnik. Međutim, kada je nekome duša važnija od blagostanja i fizičkih naslada - on će biti zdrav i srećan.

„Ljubi bližnjeg svog kao samoga sebe“ je izuzetna zapovest, ali je ona druga po redu. Ako čovek zaboravi na prvu, glavnu zapovest, tada se poštovanje te druge, impresivne zapovesti, može pretvoriti u zločin. Prvo je potrebno voleti Boga, a tek potom - ljubljenu osobu.

Bilo u judaizmu ili u savremenom hrišćanstva - pravoslavlju, katolicizmu, protestantizmu u suštini je iščezla prva zapovest („prva i najveća“ prema rečima Hrista) a zadržala se druga. U principu, ona i jeste koren mnogih problema - kako sadašnjih tako i budućih.

Zašto je toliko važna prva zapovest? Zašto moramo voleti Boga iznad svega? Reč je o tome da ako nema ljubavi prema Bogu, dolazi do

poklonstva voljenoj osobi. To je kršenje druge od Deset zapovesti: „Ne pravi sebi idola“.

Ako se zamislimo, prvih pet zapovesti su uslov za prevazilaženje gordosti. Prva zapovest glasi: Bog je jedan i treba Ga voleti iznad svega. To znači da je Bog na prvom mestu, a čovek na drugom.

Druga zapovest glasi: „Ne pravi sebi idola“. Klanjajući se voljenoj osobi, mi se zapravo klanjamo osećanjima koja gajimo prema njoj. Bilo kome i bilo čemu da se klanjamo, mi se zapravo klanjamo svojim osećanjima, željama, nagonima, sreći, udobnostima i zadovoljstvu. A to je već poklonstvo samima sebi, svojim predstavama o sreći. Ova zapovest nas upozorava: ne stavljaš sebe na prvo mesto klanjajući se nekome ili nečemu; na prvom mestu treba da bude Bog koji je iznad svih idola.

Treća zapovest: „Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svog“. Prema Bogu treba da se odnosimo sa strahopoštovanjem. Ako se neko okrene ka Bogu i moli mu se u pauzama svog posla, to znači da sebe, podsvesno i intuitivno, stavlja na prvo mesto. Nakon toga kreće neprihvatanje Božje volje, unutrašnja borba s Bogom.

Četvrta zapovest: „Sećaj se dana odmora i svetkuj ga“. Kada čovek neprekidno nešto radi, nečim se bavi, taj proces se nastavlja u njegovoj podsvesti, čak i kada je on spolja prekinuo svoje aktivnosti. Kada stalno nečemu težimo na spoljašnjem planu, iznutra počinjemo od toga da zavisimo, tome se klanjamo. U suštini, čovek se odriče jedinstva s Bogom.

Potrebno je da povremeno prekinemo sve zemaljske poslove. Posao je način da preživimo, obezbedimo sredstva za egzistenciju. Da bismo obezbedili sebe i svoju porodicu, spremni smo da radimo skoro 24 časa. Povremeno je taj proces potrebno prekinuti da bismo osetili da je Bog na prvom mestu, a komad hleba - na drugom.

Peta zapovest glasi: „Poštuj roditelje svoje, da dugo poživiš na zemlji“. Poštovanje roditelja je priznanje da smo sporedni u odnosu na njih, jer su nam oni poklonili fizički život. Mi nemamo pravo da osuđujemo roditelje, tj. da im na unutrašnjem planu nešto zameramo. Prema njima se moramo odnositi s poštovanjem.

Ako osuđujemo roditelje, ako im zameramo, to automatski znači da smo mi ispravni, a oni nisu. Ako smo ispravni, onda smo na prvom mestu, a ako smo na prvom mestu u odnosu na roditelje, tada sebe podsvesno postavljamo na prvo mesto i kada je reč o Bogu. Kao posledica toga, otpočinje unutrašnji protest i otpor Božjoj volji, što povlači za sobom probleme.

PRIČE

Sledi nekoliko priča koje ilustruju kako može da izgleda neprihvatanje Božje volje.

* * *

U to vreme sam tek počinjao da se bavim praksom isceliteljstva, pri čemu sam lečenje obavljao rukama. Jedna moja pacijentkinja je patila od visokog krvnog pritiska. Nakon mojih tretmana, pritisak joj se stabilizovao, ali nakon 24 časa se opet povećavao. To se ponovilo nekoliko puta.

Zainteresovao sam se po pitanju toga kad su joj se javili problemi s pritiskom te smo zajedno počeli da tražimo uzrok. Na kraju je isplivala situacija vezana za sahranu njene sestre. Ona nije bila u stanju da prihvati smrt svoje sestre i zbog toga je počela da pati od hipertenzije. Posavetovao sam je da ode u crkvu i da prihvati sve ono što se desilo do tog trenutka, kao i da se pokaje što nije prihvatila Božju volju. Kada je to učinila, pritisak joj se normalizovao.

Upravo tada sam došao do prvog važnog zaključka: ne treba žaliti zbog prošlosti. Kasnije sam shvatio da je žaljenje zbog prošlosti zapravo neprihvatanje Božje volje, borba s Bogom. Da ne bismo žalili zbog prošlosti, potrebno je da naučimo da prihvatimo sadašnjost, odnosno sve ono što se dešava u sadašnjosti. Sve što se dešava je razumno i ispunjeno višim smislom. Kao što se kaže u poznatoj poslovice: „Sve što Bog čini - sve je za naše dobro“.

U to vreme sam došao do još jednog veoma važnog zaključka: uzrok neprekidno pothranjuje posledicu. Navikli smo da mislimo da je Bog nekad stvorio Vasionu, a da se nakon toga povukao i da Vasiona postoji sama od sebe. Navikli smo i da smatramo da je prošlost razdvojena od sadašnjosti: da se nekada davno pojavio uzrok bolesti i da se potom pojavila bolest koju treba lečiti.

Međutim, u suštini se dešava da uzrok bolesti neprestano pothranjuje bolest. Vreme je jedno: prošlost, sadašnjost i budućnost su jedno. Sve što je bilo u prošlosti, u neprestanoj je interakciji sa sadašnjošću, utiče na nju, menjajući i sadašnjost i budućnost. Naš odnos prema prošlosti odgovara onome kako se osećamo u sadašnjosti i kako ćemo se osećati u budućnosti.

U kojoj meri čovek pravilno preispita svoju prošlost, koliko promeni svoj odnos prema njoj i koliko se promeni u sadašnjosti - toliko će biti sposoban da prevlada bolest. Sve uvrede, mržnje, žaljenja, itd., zadržavaju se u našoj podsvesti. Jednom doživljene negativne emocije nigde ne iščezavaju, već nastavljaju da hrane naše probleme.

Kako neutralisati prikupljene negativne emocije u prošlosti? Prvi korak je pokajanje. Pokajanje je primarna promena. Zatim je neophodno da realno promenimo svoj karakter, što će nam ubuduće pomoći da ne budemo uvređeni, da ne osuđujemo, da osećamo strah i žaljenje, kao što smo ranije činili.

* * *

Bolest može biti povezana ne samo s prošlošću, već i s budućnošću. Jedna žena mlađih godina obolela je od angine. Nikakvi lekovi joj nisu pomagali, a lekari su samo nemoćno širili ruke. Bolest je trajala više od mesec dana, odnosno prilično dugo. Zamolili su me da joj pomognem.

Objasnio sam joj da je u pitanju čišćenje i da je bolest priprema za budući događaj: da će uskoro zatrudneti i roditi dete. U prošlosti je često padala u uninije i bila je nezadovoljna sudbinom.

Često nas s Višeg plana leče u skladu sa izrekom „klin se klinom izbija“. Ako je neki čovek bio ogorčen na sudbinu, naći će se u situaciji koja provocira takvu ogorčenost; ali ako se uzdrži i ne bude ogorčen na sudbinu, ozdraviće. Ako je pak omrznuo nekoga i zbog toga se razboleo, dospeće u situaciju u kojoj, u skladu sa zemaljskom logikom, on mora nekoga da omrzne. Ukoliko prevaziđe tu sklonost, obuzda mržnju i oprostí - tada će ozdraviti. Dakle, ono na šta nas provocira bolest - na tome treba i da radimo.

Posavetovao sam toj ženi da otkloni nezadovoljstvo sudbinom, uninije, zabrinutost za budućnost, što je jedan od osnovnih aspekata gordosti. Nakon toga je ona nastavila da se leči narodnim sredstvima i angina je prošla.

Posle nekog vremena je zatrudnela i rodila dete, koje se razbolelo od jake alergije. Radi se o tome da je na dete prešlo uninije majke, negiranje stvarnosti, nezadovoljstvo sudbinom i alergija je blokirala te

emocije. Osim toga, u prvim mesecima života, ono je bilo prilično nemirno i roditelji su zbog toga bili zabrinuti.

Objasnio sam im:

- Ako ste nezadovoljni sudbinom, dete mora da vam u izvesnoj meri truže život kako biste naučili da volite ne obazirući se ni na šta, odnosno ne osećajući nezadovoljstvo, razdražljivost, žaljenje. Potrebno je prihvatiti stvari onakvima kakve jesu. Imamo pravo da menjamo svet, ali je nedopustivo da se nerviramo i da prema njemu osećamo ljutnju.

* * *

Jedna žena mi je napisala da je mesec dana pre seminara kod njenog već bolesnog deteta nastupilo naglo pogoršanje. Pozvao sam je telefonom i tom prilikom se ispostavilo da se ona, zajedno sa svojom porodicom, nedavno preselila u novu kuću.

- Znete - objasnio sam joj - novi stan ili kuća na unutrašnjem planu predstavljaju veliku vrednost, zaštićenost života. Kod vas se podsvesno pojačalo poklonstvo srećnoj sudbini i automatski vam se uvećala gordost, što utiče na dete.

Uoči seminara najčešće počinje čišćenje: čovek se naštimava na Boga i samim tim dolazi do odvajanja od svetovnih vrednosti. Ponekad se to manifestuje kroz bolest, a ponekad - kroz probleme. Dakle, neophodno je da prevaziđete poklonjenje, tu unutrašnju vezanost za srećnu sudbinu i život. Tada će se sve postepeno normalizovati.

U isto vreme sam joj objasnio zašto u novu kuću treba da uđe prvo mačka:

- Postoji drevna tradicija da prilikom useljenja u novu kuću ili stan treba pustiti da uđe prvo mačka. Zašto ne pas, već mačka? Stvar je u tome što je pas biće koje živi u čoporu i koje se pokorava čoveku; kuća u kojoj živi pas - čovekovo je vlasništvo. Međutim, mačka je nezavisno biće, ona je individualista i „šeta kuda joj se prohte“. Ako mačka prva uđe u kuću, tada energetski to više nije vaša kuća, već njena. Samim tim, kod vlasnika se automatski smanjuje vezanost.

Ako kupujete stan ili kuću - prinesite neku žrtvu, prođite kroz post, odricanje. Tada vam izobilje neće naškoditi.

Nedavno sam razgovarao s jednom ženom čije je dete obolelo od teške bolesti, koja se smatra neizlečivom.

- Hajde da pogledamo situaciju - predložio sam joj - Šta je ono na šta vas provocira detetova bolest? Na uninije i nezadovoljstvo sudbinom, na neprihvatanje realnosti. Zar ne?

- Da, shvatam... - tužno je uzdahnula i iznenada mi se poverila: - Znete, od detinjstva sam bila nezadovoljna svojom sudbinom i celim svetom. Čak sam se trudila da svake večeri pođem ranije na spavanje samo da ne bih videla okruženje oko sebe koje mi se nije dopadalo...

- Izvor takvog revolta - objasnio sam joj - unutrašnji je osećaj sopstvene primarnosti: „Svet mora da bude onakav kakvog ja želim da ga vidim! Ali on nije takav i zato ga ne prihvatam!“ I odmah posle toga se uključuje program samouništenja.

* * *

Jedna mlađa žena je болоvala od neurocirkulatorne distonije: pad pritiska, promene raspoloženja, potpuni gubitak energije, nemogućnost da bilo šta radi.

Pitao sam pacijentkinju kada su joj otpočeli problemi, i ona mi je odgovorila da se to desilo pre pet godina. Rekao sam joj da pokuša da se seti šta se tada dešavalo u njenom životu. Ispostavilo se da je u to vreme imala mnogo problema sa stanom, doživljavala je uvrede od bližnjih. Uz sve to, video sam i da je u sebi veoma kritikovala svog muža. To je bila klasična varijanta gordosti: osoba je ubeđena da je ona ispravna, a da ostali nisu.

Šta je osećaj sopstvene ispravnosti? Ako smo u pravu, ako polažemo pravo na istinu, znači da smo prvi. Onaj, pak, koji nije u pravu - na drugom je mestu. Kada se čovek stalno oseća kao da je na prvom mestu, to mu postaje navika. Na spoljašnjem planu to nije opasno. Naprotiv, dobro je kada je čovek prvi - to znači da se razvija. Međutim, ako neko oseća kao da je glavni na unutrašnjem planu, to je nevolja, budući da postojan i ustaljen osećaj primarnosti u suštini predstavlja borbu sa okruženjem.

Preporučio sam joj da učini dve stvari: prvo, da prihvati ono što se nekad desilo, i kao drugo - da promeni odnos prema mužu. Ona je rekla da će se potruditi.

Prošlo je godinu dana i njeno stanje se naglo pogoršalo, skoro do pokušaja samoubistva. Ponovo mi se obratila i ja sam joj opet posavetovao da preispita svoju prošlost i da promeni odnos prema mužu. Ona je obećala da će to učiniti.

Prošlo je još šest meseci, a situacija se pogoršala: nastupili su ozbiljni problemi sa sudbinom, pri čemu joj je zdravlje potpuno stradalo. Nisu mogli da joj pomognu ni lekari, niti psiholozi. Kada je još jednom potražila pomoć od mene i pitala me šta da radi, ponovio sam joj isto:

- Preispitajte svoj odnos prema prošlosti i promenite svoj odnos prema mužu. Drugu šansu jednostavno nemate.

Nedelju dana kasnije stanje joj se poboljšalo, a posle mesec dana sam se sastao s njom i njenim mužem - bili su srećni, nasmejani. Problema više nije bilo, sve je bilo u redu.

Posle tri dana me je pozvala:

- Sve se vratilo kao što je nekad bilo. Stanje je užasno, ništa ne mogu da radim. Danas sam pila samo vodu, ne mogu ni da jedem...

- Šta se dešavalo u poslednjih mesec dana? - pitao sam je.

- Sve je bilo dobro, sve je bilo odlično.

- Odlično? - ponovio sam u obliku pitanja. - Ako je tako, navedite mi najsrećnije trenutke u skorijem periodu.

- Na primer - kupujemo novi stan...

- Veliki?

- Da, prostran i prelep!

Objasnio sam joj:

- Ako je čovek bio spreman da se obesi kada je izgubio novac - on ne bi smeo da ga poseduje. Ako dobije veliki novac, u njemu će se aktivirati program samouništenja i on će umreti - obesiće se, pašće pod automobilske točkove ili će mu se desiti još nešto.

Ako je čovek mrzeo ljude i bio spreman nekoga ili sebe da ubije zbog neuspeha i problema - u tom slučaju on ne sme da doživi uspeh. Budući da se u njemu aktivira program samouništenja, srećna sudbina će ga odvući u grob.

Ukoliko se zbog stambenih problema u vama nagomilalo mnoštvo ogorčenosti na ljude, na sebe i sudbinu, ako ste zbog toga tonuli u duboko uninije, tada sticanje novog stana mora da vas uništi, što se i dešava.

Preispitajte iznova svoj život, prihvatite sve gubitke (jer su vam oni lečili dušu), otklonite nezadovoljstvo sobom i sudbinom i promenite odnos prema svetu i sebi.

Posle nekoliko sati, dobio sam SMS poruku: „Vratio mi se apetit. Osećam se sjajno, pojela sam pun tanjir pilava“.

KAKO DA NAUČIMO DA VOLIMO

Zdrav je onaj čovek koji ima ispravan pogled na svet. Međutim, da bismo imali ispravan pogled na svet neophodno je da odgovorimo na pitanja s kojima se već mnogo hiljada godina bore filozofi: „Ko smo? Odakle smo došli? Kuda idemo?“ Ako pažljivo čitamo Bibliju, pronaći ćemo odgovor na ova pitanja.

Odakle smo došli? U Bibliji je napisano da je Bog stvorio čoveka od gline i da je u njega udahnuo dušu. To znači da se život prvo pojavio kao duša, kao struktura polja, struktura vremena. Život se pojavio kao kolektivna, univerzalna duša, kao celina. A potom je dobio materijalne forme.

Strukture polja života su primarne i prethode fizičkim. To znači da je čovek pre svega duša, a tek potom telo od gline. Zbog toga, nakon čovekove smrti, on, isto kao i ranije, nastavlja da opaža, kao i da razmišlja napuštajući granice svog tela - odnosno primarne, bazične strukture ostaju očuvane i nakon raspada površinskih struktura.

Budući da je čovek prvenstveno duša, to znači da on mora da vodi računa pre svega o duši, a tek potom o telu. Pritom, o duši treba da se više brine. Čovek je božansko biće koje ima dvostruku prirodu: božansku dušu, koja je besmrtna u svom najvišem smislu, i telo, koje je prolazno. To znači da on poseduje dva nivoa razmišljanja, odnosno percepcije sveta - na nivou duše i na nivou tela.

Naša spoljašnja svest i ljudska logika su povezane s telom, a telo je privremeno. Budući da je privremeno, potrebno ga je zaštititi. Zbog toga je naša spoljašnja logika agresivna, naša svest je agresivna.

Na unutrašnjem planu je naša priroda božanska. Agresivnost na spoljašnjem planu, kao činilac konkurencije i borbe, normalna je pojava, ali agresivnost na unutrašnjem planu predstavlja propast. Bog nije agresivan, Bog ne poseduje agresivnost i zato se mi razboljevamo ako nam u dušu, u podsvest, prodre agresivnost.

Prema svetu moramo da se postavimo dvostruko. Šta radi majka kad joj je dete nevaljalo? Ona ga i dalje voli, ali se spolja prema njemu odnosi strogo, agresivno: ona ga kažnjava, ograničava njegove životinjske želje da bi se u njemu razvile božanske. Isto tako i mi treba da se odnosimo prema ljudima.

Ljubav prema Bogu je umeće da vidimo božanski odraz u svakom čoveku. To znači da smo na unutrašnjem planu ispunjeni ljubavlju i toplinom, a spolja možemo biti blagi ili strogi - u zavisnosti od situacije.

Ko smo mi? Isus Hristos nas podseća na to da smo svi mi deca Božja. Zašto se hrišćani međusobno nazivaju braćom i sestrama? Zato što priznaju da je Svevišnji - Otac, koji je isti za sve.

Kuda idemo? Idemo ka Bogu, upodobljavamo se Bogu. Razvijamo se razotkrivajući svoje sposobnosti i razvijajući svoju dušu.

„Ljubi Gospoda Boga svog svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim“ - ovu zapovest je Hristos nazvao „prvom i najvećom“. Ljubav prema Bogu je jedinstvo s Njim. Ljubav prema Bogu podrazumeva upodobljavanje Bogu: „Budite savršeni kao što je savršen vaš Otac nebeski“.

Sunce za sve sija isto i odašilje istu ljubav prema svima, bez obzira na sve. Hristos je govorio: „...Da budete sinovi Oca svog koji je na nebesima; jer On zapovedi svom suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 5:45) Potrebno je da naučimo da volimo kao što majka voli svoje dete - ma kakvo ono bilo, pametno ili glupo, lepo ili ružno. Na isti način i mi treba da volimo čitav svet, da vidimo odraz Božji u svakom čoveku i Božju volju u svemu što se dešava.

Kako da dostignemo stanje u kome će nam u duši prebivati ljubav, a mržnja i osuda nestati? Tokom Propovedi na gori, Hristos je izgovorio zapovesti blaženstva.

„Blaženi su siromašni duhom“, odnosno oni koji se ne klanjaju duhovnim vrednostima. Ono što je najbitnije su ljubav i duša, a materijalne i duhovne vrednosti su sporedne. Da bismo naučili da volimo, potrebno je da budemo iskreni, dobrodušni, milosrdni, druželjubivi, da u sebi ne gajimo želju za osvetom. Potrebno je da budemo mirotvorci: „Blaženi su mirotvorci“. Jednom rečju, neophodno je da promenimo karakter.

Ako se u judaizmu praktično sve zapovesti svode na ispravno ponašanje, što je prvi korak u promeni karaktera, u hrišćanstvu su sve zapovesti usmerene ka unutrašnjim promenama.

Ljubav prema Bogu podrazumeva sposobnost da volimo svet, da prihvatamo Božju volju, da osećamo jedinstvo s Bogom. Hristos je govorio kako se čovek može roditi na nebu - to jest postati sin Božji. Potrebno je da tome težimo, neprestano poboljšavajući svoj karakter.

Mi smo inicijalno deca Božja. Razvijajući se i usavršavajući, potrebno je da ispoljavamo svoj unutrašnji potencijal. Stremeći ka Bogu, upodobljavajući Mu se, moramo svoju nesavršenu ljudsku prirodu da približimo božanskoj.

BUDITE SAVRŠENI KAO ŠTO JE SAVRŠEN OTAC VAŠ NEBESKI

Može li Bog da mrzi i osuđuje? Ne može, jer On zna sve što je bilo, što jeste i što će biti. Koga i zašto da osuđuje kada On svime upravlja?

Može li Bog da zažali zbog učinjenog? Ne može, jer Bog ne greši. Da li Bog može da se plaši budućnosti? On zna prošlost, vidi sadašnjost i budućnost. Dakle, Bog nema niti može da oseća strah, osudu, žaljenje, uzrujanost i nezadovoljstvo.

Ako je tako, zašto je u Starom zavetu napisano da Bog može da se razgnevi? Reč je o tome da je pre tri ili četiri hiljade godina čovek prilično primitivno razmišljao; razmišljao je samo u okviru aspekta sile.

Čovek koji se poistovećuje s telom razume samo jezik sile. Prvobitni čovek se poistovećivao s telom i poštovao je samo onog pred kim je osećao strah. Zato su se bogovi u paganskim religijama doživljavali kao agresivni, snažne volje i jaki. Kod divljaka i treba da postoji strah jer će samo tako poštovati verska pravila i propise.

U judaizmu se pojavila potpuno nova tema: Bog voli ljude, brine se o njima, štiti ih i vaspitava, ali u isto vreme može da bude strog, oštar i da kažnjava. U Starom zavetu, „Knjizi Premudrosti Isusa, sina Sirahova“ rečeno je da je strah od Boga - osnova premudrosti. Sa judaističke tačke gledišta, upravo je strah ono što tera čoveka da poštuje zapovesti i zato je strah pred Bogom neophodan.

U hrišćanstvu se pojavljuje novi nivo odnosa prema Bogu. Bog je ljubav i on nam daje sve - život, sreću i zdravlje. Zbog toga u čoveku ne može da bude straha pred Bogom. Mi sami stvaramo probleme svojom vezanošću, gordošću, kratkovidnošću.

U pravoslavlju i katolicizmu se ponovo pojavila tema straha pred Bogom. U suštini, došlo je do povratka u judaizam, budući da se hrišćanstvo ispostavilo neshvatljivim.

Zašto je opasan strah? U prvim fazama, strah je dobar instrument za čovekov razvoj, ali kasnije se dešava obrnuto: usporava mu se i zaustavlja razvoj. Strah mu ne dopušta da se promeni. Ako je prisutan

strah, unutrašnja energija se zaustavlja i razvoj postaje nemoguć; čovek može da izvršava sve zahteve na spoljašnjem planu, ali se iznutra ne menja.

Onaj koji oseća strah može da postane pametniji, ali ne i bolji. U hrišćanstvu se objašnjava da strah mora da bude prevladan. Strah svedoči o poklonjenju životu.

Dok se Jevrejin moli za unapređenje svog života, za pravovremenu kišu kako bi imao dobar rod, za bolje zdravlje, hrišćanin se moli za razvoj duše, da se u njoj uveća ljubav. To je daleko važnije od života i zbog toga je on spreman da izgubi život, koji za njega ne predstavlja apsolutnu vrednost. To je potpuno novi nivo uzajamne povezanosti s Bogom.

Ako je u duši prisutna samo ljubav, pojaviće se ogromne mogućnosti za promenu karaktera, ali ako uz ljubav ide i strah, tada se te mogućnosti smanjuju. Međutim, ako čovek veru u Boga asocira sa strahom - on, u tom slučaju, može ispravno da se ponaša, ali će se njegov unutrašnji razvoj zaustaviti.

Upodobljavanje Bogu je prevazilaženje negativnih karakternih osobina, a ne njihovo iskorenjivanje, već upravo - prevazilaženje.

Šta je pohlepa? To je želja da osiguramo svoju budućnost. Obezbediti budućnost je normalna ljudska težnja, ali kada čovek uzdiže budućnost do apsoluta i klanja joj se, tada nastaje pohlepa, ili, čak, patološka pohlepa.

Šta je ljubomora? Ljubomora je strah od gubitka voljene osobe. Što se više plašimo da ćemo je izgubiti, time je jača naša ljubomora. Što se više klanjamo životu i seksualnoj nasladi, time nas više muči ljubomora.

Da bi se ljubomora prevazišla, potrebno je pravilno postaviti prioritete: ljubav prema Bogu je važnija od ljubavi prema čoveku. Tada se neće pojavljivati želja da uništimo voljenu osobu ako nas izda, ili da počinimo samoubistvo ako ona premine.

Šta je gnev? Gnev je želja da kontrolišemo druge ljude, to je nastojanje da im demonstriramo svoju uvređenost, pokušaj da vaspitamo okruženje. Vaspitavanje okruženja je potpuno normalan,

zdrav impuls, ali to treba činiti pravilno: ne zadržavati uvredu u duši, već iskreno reći razlog zbog kog smo se uvredili. Tada će vaspitavanje uistinu i početi.

Ne treba vaspitavati gnevom, mržnjom i demonstracijom želje da uništimo onog koji nas je uvredio, već iskrenošću, dobrodušnošću i spremnošću da se promenimo. Upravo nas tome uči hrišćanstvo.

MODELI PONAŠANJA

Hristos je govorio: „A ja vam kažem da se ne branite od zla, nego ako te ko udari po desnom tvom obrazu, obrni mu i drugi“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 5:39). Mnogi shvataju hrišćanstvo kao apsolutno neprotivljenje zlu: udarili su nas po jednom obrazu - i potrebno je da podmetnemo i drugi.

Zapravo je to mit. Tokom dve hiljade godina hrišćanstvo se doživljavalo samo na jedan način - kao zabrana da na zlo odgovorimo zlom. Mnogi sveci su pokušavali da ispune ovu zapovest Isusa Hrista, ali se na prste mogu nabrojati oni koji su to uspjeli zaista i da učine tokom dve hiljade godina.

Navikli smo da razmišljamo u stereotipima, da percipiramo i usvajamo samo ono što nam je razumljivo, a da sve ostalo jednostavno odbacujemo. Hristos nam zapravo predlaže najmanje četiri modela ponašanja prema drugima.

Prvi model je: „Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svog pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojim, i vrativši se ne rastrgnu vas“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 7:6). To znači da ne bi trebalo gubiti vreme na pokušaje da ubedimo one koji ne žele da se menjaju.

Drugi model: „Ako li ti sagreši brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samim; ako te posluša, dobio si brata svog. Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednog ili dvojicu da sve reči ostanu na ustima dva ili tri svedoka. Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 18:15-17).

Hristos govori o tome da možemo tri puta da ukažemo bratu koji je zgrešio: prvo nasamo, zatim u prisustvu nekoliko ljudi, a potom - na skupu vernika. Ako on, pak, ne želi da se menja, tada „da ti bude kao neznabožac i carinik“, odnosno - prema takvoj osobi se treba odnositi veoma oštro.

Treći model: „Ako ti sagreši brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprost mu; i ako ti sedam puta na dan sagreši, i sedam puta na dan dođe k tebi i reče: Kajem se, oprost mu“. (Jevanđelje po Luki 17:3-4). Ako brat čak sedam puta dnevno greši, a zatim se kaje i moli za oprostaj, odnosno pokušava da se promeni, treba mu oprostiti.

Četvrti model: „Tada pristupi k Njemu Petar i reče: Gospode! Koliko puta ako mi sagreši brat moj da mu oprostim? Do sedam puta?“ Reče njemu Isus: Ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 18:21-22). Drugim rečima, ako se čovek identifikuje s dušom, ako želi da se promeni, ali ne uspeva uvek u tome, treba mu opraštati koliko god to puta bilo. Faktički, ovde je reč o potpunom uklanjanju uvređenosti, osude i strogog odnosa prema grešniku.

U principu, postoji i peti model ponašanja. To je model ponašanja čoveka koji može da se nazove sinom Božjim. Posredi je apsolutno prihvatanje Božje volje koja isključuje i najmanju agresivnost: „Ne brani se od zla, nego ako te ko udari po desnom tvom obrazu, obrni mu i drugi“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 5:39).

Kada se čovek identifikuje s telom, onda je on vrlo ambiciozan, agresivan i spreman da zbog svake uvrede ubije drugog čoveka. To je onaj koji sluša samo sebe. Bez obzira kojoj veri pripada, on će u suštini uvek biti paganin koji na prvo mesto postavlja sebe.

Prilikom konflikta, čovek koji je poistovećen s telom se ponaša krajnje agresivno. On ne čuje svoje oponente i s teškoćom prihvata bilo kakve argumente. Prema takvoj osobi, koja nipošto ne želi da se menja, treba se odnositi oštro, pri čemu ne treba gubiti ni vreme na pokušaje da ga u bilo šta ubedimo, budući da on razume samo jezik sile. O takvim ljudima je rečeno: „Ne bacajte bisere pred svinje“.

Čovek poistovećen s duhom i svešću je mnogo blaži. On je donekle u stanju da shvati drugoga, ali u njemu je takođe prisutan osećaj sopstvene primarnosti. Takva osoba nije sklona uništenju onog s kim je u sukobu, već želi da ga pritisne i upravlja njime. S takvom osobom možemo da komuniciramo, da je upozorimo jednom, dvaput, tri puta - ali ako nastavi da se vatreno sukobljava, ne želeći da menja svoj način ponašanja, tada „neka ti bude kao neznabožac i carinik“.

Čovek poistovećen s dušom je onaj koji je spreman da razume drugog i da čini kompromis. On ima želju da se menja i njegove mogućnosti na planu unutrašnjih promena su potpuno realne. Takvom čoveku je potrebno oprostiti. Čak i ako se sedam puta ogrešio o nas,

moramo mu oprostiti sedam puta, odnosno - pružiti mu priliku da se promeni.

Kada je reč o čoveku koji se poistovećuje ne samo s dušom, već s dušom koja strepi ka Bogu - takva osoba će se zasigurno promeniti, tj. spoznati svoju grešku. Ona je sposobna da korenito menja svoj karakter. Takvoj osobi treba mnogo toga oprostiti.

Hrišćanstvo je sistem moralnog vaspitanja i promene čovekove duše. Moramo da sagledamo onog koji se nalazi pred nama i da s njim razgovaramo na njegovom jeziku - ne unižavajući ga, ne vređajući ga, već mu pomažući da sa fizičkog nivoa pređe na nivo duha, sa nivoa duha - na nivo duše, a sa nivoa duše - na nivo duše koja je okrenuta Bogu. Nema nikakvog smisla ispoljavati agresivnost prema njemu, već mu treba pomoći da se promeni. U meri u kojoj je čovek verujući, koliko teži ka ljubavi i moralnosti, koliko je spreman da se menja, toliko zaslužuje popustljivosti i opraštanja.

U duši treba uvek da volimo i opraštamo drugima zato što smo svi deca Božja, ali spolja, ako čovek neće da se menja, dopušteno je da se prema njemu odnosimo prilično oštro. Opraštanje ne isključuje kažnjavanje; opraštaj je odsustvo mržnje, osude, uvređenosti, a kažnjavanje je naredba, odnosno vaspitavanje.

PRAVILNA MOLITVA

Molitva „Oče naš“ počinje rečima: „Oče naš, koji si na nebesima! Da se sveti ime Tvoje; da dođe Carstvo Tvoje; da bude volja Tvoja i na zemlji kao i na nebu“. Ove reči pomažu da osetimo strahopoštovanje prema Bogu, svemogućnost Svevišnjeg, da osetimo da je On - Otac koji nas sve voli i da potpuno prihvatimo Njegovu volju. Smisao molitve „Oče naš“ nije u tome da izmolimo od Boga neku korist, već u tome da priznamo Njegovu ljubav, svemoć, kao i da prihvatimo Njegovu volju, ma kako ona spolja izgledala.

Dalje se u molitvi „Oče naš“ naglašava da Svevišnji daje život telu, duhu i duši.

Šta znače reči: „Ne uvedi nas u iskušenje“? Duša se iskušava onda kada je ljubav prema Bogu spremna da zameni na ljubav prema ovom svetu. „Ne uvedi nas u iskušenje“ - je molitva da nam Bog pomogne da prevladamo iskušenja, da se ne okrećemo od Njega kada zemaljska blaga i sreća stupe u prvi plan i postanu važniji od ljubavi.

Molitva „Oče naš“ se završava rečima: „Jer je Tvoje Carstvo, i sila, i slava u vekove vekova“ (Sveto Jevanđelje po Mateju 6:13). Ovo je ponovno podsećanje na to da čovek mora u potpunosti da prihvati volju Božju.

U poslednje vreme mi često postavljaju pitanje: kako se treba pravilno moliti?

Kada su Hrista pitali kako pobediti demone, on je odgovorio: „Jedino molitvom i postom“. Zašto je neophodan post? Kada se okrećemo Bogu i želimo da osetimo jedinstvo s Njim, moramo da shvatimo da naše spoljašnje, glineno „ja“ ne može da se ujedini s Bogom jer će doći do porasta gordosti i čovek će poludeti.

Boga osećamo dušom, a ne telom i umom. Da bismo osetili jedinstvo s Bogom, moramo da se odvojimo od svog glinenog, ljudskog „ja“. Treba da umirimo potrebe tela i duha - tada će duša početi da se otvara i jedinstvo s Bogom će biti moguće.

Post i jeste sredstvo pomoću kog se smirujemo, usporavamo naše spoljašnje „ja“, distanciramo se od njega i osećamo svoje Više „ja“, koje je došlo iz Boga i kroz koje kontaktiramo s Bogom.

Ako se čovek moli a da prethodno nije postio, on uzalud pominje ime Svevišnjeg. Kada se čovek, opterećen poslovima i brigama, dobro najede, napije i nakon toga odluči da se pomoli Bogu - takva molitva može samo da pojača njegovu vezanost za ovaj svet. Sistem prioriteta mora da bude pravilan.

Molitva treba da teče paralelno sa odricanjem, postom i nevezanošću - takva molitva leči dušu. Ako se čovek ne pridržava ovog pravila, tada se moli za dobrobit tela, za zadovoljenje životnih potreba i blagostanje.

Molitva ne bi trebalo da bude sebična. Kada se čovek okrene Bogu i moli se prvenstveno za fizičko zdravlje, novac i blagostanje - to je sebična molitva. Sebičnost je prioritet tela i duha nad dušom i ljubavlju.

Ako već moramo da molimo za nešto, na prvom mestu je kako da naučimo da volimo i kako da se duša ispuni dobrodušnošću, milosrđem, darežljivošću, strpljenjem, hrabrošću, za to da prevaziđemo svoje slabosti - strah, uninije, nemir.

Interesi duše treba da budu na prvom mestu, a tek potom - interesi duha i tela. Tada će naša molitva biti ispravna.

Čoveku koji je pročitao moje knjige može da se učini sledeće: pomoliću se i pokajati pa će stvari biti bolje; pokajaću se i bolest će proći. On zaboravlja na dušu i počinje da se moli i kaje samo radi toga da što brže reši svoje probleme. Takvo ponašanje neosetno može dovesti do ozbiljnih posledica i to moramo znati.

Sve religije govore o jednom - o zdravlju duše. No, fizičko i duhovno zdravlje, kao i materijalno blagostanje, posledica su duševnog blagostanja.

Smisao mojih istraživanja, kada se sve sumira, sadrži se u sledećem: uvređenost, mržnja, osuda, uninije i žaljenje nam deformišu strukture polja i dovode do bolesti. Budući da su strukture polja povezane sa onim što nazivamo dušom, uvređenost, mržnja, gnev i druga negativna osećanja predstavljaju deformaciju duše. Kada kroz pokajanje otklonimo uvrede i druge negativne emocije, tada

harmonizujemo dušu, a nakon toga ozdravlja i telo. Dakle, osnovni cilj rada na sebi nije fizičko zdravlje, niti materijalno i duhovno blagostanje, već čistota i lepota naših osećanja.

Kada se čovek klanja svom telu i materijalnom blagostanju, kada se moli samo za to da bude zdraviji, on se odriče Boga, udaljava se od Njega i jača gordost.

Stanje naše duše se ne poboljšava kada se molimo samo za ozdravljenje, već kada težimo Bogu, kada prihvatimo Božju volju, kada ne žalimo zbog prošlosti, ne brinemo za budućnost, nismo ogorčeni na sudbinu, ne osuđujemo druge i sebe, kada postepeno poboljšavamo svoj karakter.

Neki ljudi smatraju da im višegodišnji rad nije doneo opipljive rezultate. Ako je nakon dugih godina rada na sebi čovek postao bolji, ako je u njemu više unutrašnje poniznosti, ako uspeva da se prema svakoj situaciji postavi bez uzrujanosti, unutrašnjeg besa, neprijateljstva i ogorčenosti, ako je naučio da sve ono što se dešava prihvati kao Višu volju, ako je prevazišao svoje uvređenosti, zavist, kajanje i uninije - to predstavlja primarni rezultat ka kome je i trebalo da teži sve te godine.

Međutim, ako je nakon dugih godina rada na sebi čovek postao fizički zdraviji, uspešniji, ali nije prevazišao oholost, uvredljivost ili potrebu da osuđuje - to znači da je uzalud potrošio godine i da je rad na sebi bio samoobmana.

Osnovni pokazatelj kvaliteta rada na sebi je odnos prema ljudima: u kojoj meri smo postali trpeljiviji, velikodušniji, dobrodušniji, koliko živimo srcem, a ne umom, koliko smo u stanju da oprostimo onome koji nas je uvredio, da prevaziđemo požudu i gordost.

Mnogi ne shvataju sasvim jasno šta je duša i šta znači - brinuti se o duši. Duša su naša osećanja. A naša osećanja se ispoljavaju kroz odnos prema ljudima, odnos prema sebi i prema Bogu. Onako kako se odnosimo prema ljudima tako ćemo se na kraju odnositi i prema Bogu - zato što naš odnos prema svetu i ljudima prodire unutra, u našu dušu, i tu se susreće s Bogom. Koliko smo milosrdni, humani i dobrodušni

prema ljudima, toliko smo otvoreni prema Bogu i živimo u harmoniji s Njim.

Ne treba da razmišljamo o tome koliko smo zdravi ili uspešni, već o tome šta osećamo. Ako čovek oseća mržnju, pohlepu, gnev, strah i uninije - u tom slučaju su njegovo fizičko zdravlje i blagostanje beznačajni i bezvredni.

PISMA

Dobar dan Sergeju Nikolajeviču,

Od detinjstva sam osećala ljutnju prema ocu. Pio je i stalno me je obmanjivao. Roditelji su se sve vreme svađali. Sudeći objektivno, imala sam na šta da budem ogorčena. Naročito nisam bila u stanju da mu oprostim što se nepravedno ponašao prema mom starijem bratu, invalidu obolelom od cerebralne paralize, kog je želeo je pošalje u sirotište.

Kada sam imala 12 godina, otišao je kod druge žene. Nažalost, s drugom ženom se potpuno propio i umro je kada sam imala 17 godina.

Odmah posle njegove smrti, pre sahrane, sanjala sam ga mrtvog kako mi kaže da je nastupilo vreme da završi svoje zemaljske poslove. Ja sam bila jedan od tih „poslova“. Došao je da od mene zatraži oprostaj za to što je bio loš otac. Takođe je rekao i da se tamo, gore, prema njemu bolje ophode nego što je očekivao. Ali tada mu nisam oprostila...

Vašu prvu knjigu mi je poklonila prijateljica. Sećam se da sam je čitala pre spavanja kako bih brže zaspala, ali apsolutno ništa nisam shvatala. Tada, do završetka studija, nisam imala neke naročite probleme, život mi je bio stabilan i miran. Jedino što me je pomalo brinulo je što nikada nikoga nisam volela. Mladići me nikada nisu interesovali, kao ni ja njih. To sam objašnjavala vrlo prosto: verovala sam da su svi muškarci loši.

Sećam se kako sam jedne večeri, čitajući Vašu knjigu, došla do mesta gde pišete o uvredama, naime da od njih potiču svi naši problemi. Zamislila sam se i shvatila da je jedina osoba na koju sam bila ogorčena bio moj otac. Pisali ste o tome kako nas roditelji vole na svoj način i da njihovo ponašanje prema deci uvek određuje Bog, kao i to da mi najčešće ne znamo šta je najbolje za našu dušu... Te reči su me promenile u trenutku. Oblivena suzama, zatražila sam oprostaj od pokojnog oca što sam tako dugo bila uvređena. U tom trenutku sam zamolila Gospoda da mi da ljubav prema muškarcima i pomogne mi da više ne nosim uvrede na duši.

Ujutro sam se probudila osećajući ogromnu ljubav prema svima. Imala sam osećaj da me je nešto sve vreme okivalo i da me je od tog

trenutka napustilo. Istog dana sam se zaljubila u jednog mladića i on mi je uzvratio istom merom.

Istina, moja ljubav se ubrzo pretvorila u strast. Shvatila sam da sam na unutrašnjem planu vrlo strastvena osoba, sklona vezivanju, ljubomori. Međutim, više se nisam odvajala od Vaših knjiga. One su mi pomogle da izdržim mnogobrojna iskušenja i da shvatim šta je prava i nesebična ljubav koja ne zavisi ni od čega... Hvala Vam!

* * *

Sergeju Nikolajeviču, veliko Vam hvala za sve što činite, za sve ono što ste ispatili.

Samo kada biste znali koliko ste pomogli da se moja porodica spase iz strašnog beznađa i očaja!

Pre godinu dana slučajno sam na internetu pronašla video-klipove Vaših seminara i ceo život mi se okrenuo naglavačke. Juče je moja desetogodišnja ćerka bukvalno prvi put sa mnom vodila duševni razgovor, a moj osmogodišnji sin, koji boluje od autizma, toliko se promenio da mu sad više niko ne bi postavio takvu dijagnozu, već u najgorem slučaju „zaostao u razvoju“. Za samo godinu dana naučio je da radi sve ono što autistične osobe u principu ne mogu: imitira odrasle, gleda u oči, pomaže u domaćinstvu, pere posuđe, pomaže u pripremi hrane, pegla odeću i dr. Istina je da mu to ne polazi baš sjajno za rukom - ali se trudi. Suprug, koji je ozbiljno razmišljao o razvodu, vratio nam se i radi sve ono o čemu nisam sanjala tokom deset godina braka.

Hvala Vam za knjige, seminare i predavanja.

* * *

Vaše knjige i video-materijali su već nekoliko godina moj stalni vodič.

Moj dugogodišnji strah i noćna mora je osećaj nadmoći prema drugima i njihovo osuđivanje, što je tiho mučenje na vatrici. Kao prvo, uspela sam da savladam osuđivanje drugih ljudi. Naravno, ono nije nestalo samo od sebe, ali su emocije osuđivanja i nezadovoljstva postale slabije i ja sam im se manje prepuštala. Nekada sam danima i noćima bila u stanju da osuđujem i prezirem „neadekvatne“, nemoralne i „loše“ ljude. Pritom sam mučila sebe, a s drugima se svađala. Sada se dogodi

da frkćem, kiptim, ali uspevam da se distanciram od toga, te se samim tim osećam lakše, a problema je sve manje.

Vaša dragocena informacija i istraživački rad dali su mi mogućnost da pronađem pravu sebe, iako se naravno još nisam u potpunosti pronašla. Ali se sada zaista dopadam sebi. Sviđa mi se ta duša koja oživljava iako ponekad boli, koja mnogo toga oseća, greši, uzdiže se, ali s kojom drugujem.

Donedavno sam sa ognjem i mačem jurila i „kažnjavala zlo“. Sada se trudim da vaspitam sebe i svoje okruženje.

Već sam navikla na teškoće i ponekad se plašim da će nastati potpuno zatišje, ali, sudeći po okolnostima, to neće nastupiti skoro. Kako se kaže: „strpljen - spasen“.

Zahvalna kako Vama tako i Vašem radu.

ZAKLJUČAK

Kako da radimo na sebi svakog dana?

Svakog dana treba harmonizovati dušu, poboljšavati karakter. Svakog dana moramo da postajemo za nijansu dobrodušniji, darežljiviji, nezavisniji, da više razumemo ljude koji nas okružuju, da ispoljavamo brigu prema njima, upućujemo im komplimente, da ne zakopavamo svoju energiju u zemlju, već da je realizujemo. To i jeste svakodnevni rad na sebi.

Svakog dana čovek treba da se pomoli, da radi i da se oznoji, da gladauje, da se bar malo žrtvuje, pobrine se o nekome, obraduje nekoga.

Bog ne sadrži u sebi mržnju, uvređenost, žaljenje, strahove, ali sadrži ljubav i radost! To znači da sve moramo da radimo s ljubavlju i radošću u duši.

Ako shvatimo da je život jedinstvena prilika i kratak tren, tada ćemo se radovati svakom danu. Tada ćemo živeti osećajući Božju volju i menjaćemo svet s ljubavlju, a ne s nervozom i mržnjom.

Kada u svemu vidimo Božju volju i shvatamo da je svaki čovek po svojoj prirodi božanski, da smo svi jedno na suptilnom nivou, da spolja možemo da se sukobljavamo, budemo grubi ili blagi, ali da iznutra imamo pravo samo na ljubav i na potpuno prihvatanje svega što se dešava - tada će i naša duša početi da isceljuje.

Potrebno je da pre svega naučimo osnovne stvari: ne treba da se borimo s Božjom voljom, već treba da prihvatimo ono što se desilo i što se dešava. Potrebno je da shvatimo da, menjajući sebe u sadašnjosti, možemo promeniti i poboljšati svoju budućnost. Poštujući ova jednostavna pravila, realno možemo harmonizovati svoje zdravlje i sudbinu, ali prvenstveno - svoju dušu.

Sve što nam daje Svevišnji za naše je dobro; namenjeno je našem razvoju, i, konačno, spasenju naše duše.

Što je jednostavnija naša percepcija sveta, to je bolje po nas, na duže staze. Ne treba se zanositi ezoterijom, uveravajući sebe kako je svet neverovatno komplikovan i nerazumljiv, ugađajući na taj način svom umu i svesti. Svet je neverovatno komplikovan, ali je istovremeno i jednostavan.

Osnovni zakon univerzuma je ljubav. Kada shvatamo da je Bog jedan i da On upravlja svim, kada znamo ko smo, odakle smo došli i kuda idemo, tada počinjemo da poštujemo taj zakon i postajemo srećni. Ne smemo zaboraviti da su na prvom mestu ljubav i duša, zatim duh, a tek potom - telo. Dakle, na prvom mestu su ljubav i moralnost, zatim materijalno blagostanje, a tek potom zdravlje i raznovrsne fizičke želje. Kada to budemo shvatili, bićemo zdravi i srećni.